

**ΕΘΝΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
ΚΑΙ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ**

**ΚΑ' ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΣΕΙΡΑ
ΤΕΛΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ**

ΤΙΤΛΟΣ

**Εφαρμόζοντας την Εθνική Ψηφιακή Στρατηγική: Το νέο
πλαίσιο παραγωγής έργων ΤΠΕ**

ΤΜ. ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ:

ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΩΝ-ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ

Επιβλέπων:

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΣΑΛΗΣ

Σπουδαστής:

ΧΡΗΣΤΟΣ ΜΑΚΡΗΣ

ΑΘΗΝΑ - 2017

**ΕΘΝΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
ΚΑΙ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ**

**ΚΑ΄ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΣΕΙΡΑ
ΤΕΛΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ**

**Εφαρμόζοντας την Εθνική Ψηφιακή Στρατηγική:
Το νέο πλαίσιο παραγωγής έργων ΤΠΕ**

**ΤΜ. ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ:
ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΩΝ-ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ**

**Επιβλέπων:
ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΣΑΛΗΣ**

**Σπουδαστής:
ΧΡΗΣΤΟΣ ΜΑΚΡΗΣ**

ΑΘΗΝΑ – 2017

Δήλωση

«Δηλώνω ρητά ότι, η παρούσα εργασία αποτελεί αποκλειστικά προϊόν προσωπικής εργασίας, δεν παραβιάζει καθ' οιονδήποτε τρόπο πνευματικά δικαιώματα τρίτων και δεν είναι προϊόν μερικής ή ολικής αντιγραφής.»

Αθήνα, ___ / ___ / 2017

Υπογραφή

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η παρούσα εργασία πραγματεύεται το Νέο Πλαίσιο Παραγωγής Έργων ΤΠΕ όπως αυτό δημιουργήθηκε στα πλαίσια της νέα Εθνικής Ψηφιακής Στρατηγικής κάτω από ένα νέο πρίσμα θεώρησης της πορείας της Ελλάδας προς τις επιταγές της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Στρατηγικής «Ευρώπη 2020».

Έτσι αναπτύσσεται αρχικά ο τομέας των ΤΠΕ από την άποψη τόσο την οικονομική και της προσφοράς τους αλλά και από την άποψη των Στρατηγικών που έχουν ενσωματώσει στις πολιτικές τους τα Κράτη Μέλη της Ευρωπαϊκής Κοινότητας.

Εν συνεχεία και ειδικά για τον ελληνικό χώρο γίνεται μια εκτενής αναφορά για τον τρόπο που η Ελλάδα εκτελούσε τα έργα ΤΠΕ τα προβλήματα αλλά και την προσφορά της νέας Ψηφιακής Στρατηγικής κάτω από την «ομπρέλα» της Γενικής Γραμματείας Ψηφιακής Πολιτικής που συντονίζει και του νέου πλαισίου που θα υλοποιήσει αυτή την στρατηγική.

Στην εργασία εξετάζουμε τον τρόπο δράσης του νέου πλαισίου παραγωγής έργων ΤΠΕ αναλύοντας τον τρόπο δράση του αλλά και τις καινοτομίες που προσφέρει ενώ κλείνουμε με κάνοντας αναφορά για σημεία που θα πρέπει να δοθεί περεταίρω προσοχή για το νέο πλαίσιο αλλά και την ευκαιρία που δίνεται στην Ελλάδα για να πετύχει τους στόχους της Ευρωπαϊκής Στρατηγικής.

Λέξεις – κλειδιά: Τεχνολογίες Επικοινωνιών και Πληροφορικής, Εθνική Ψηφιακή Στρατηγική, Πλαίσιο για την παραγωγή έργων ΤΠΕ, Γενική Γραμματεία Ψηφιακής Πολιτικής, Ενιαία Ψηφιακή Αγορά, Ενιαίος Σχεδιασμός

ABSTRACT

The subject of this essay is the new Greek Framework for Public E-procurements, drafted as a part of the Greek National Digital Strategy 2016-2021 (GNDS 16-21). GNDS 16-21 represents a new conception for the role of Greece in the new EU Digital Single Market and its compliance with the EU framework, mainly the "Europe 2020" Strategy.

Firstly, the current state of the Greek ICT sector is examined in comparison with the national digital strategies of the other member-states of the EU. After this introduction, the previous Greek Framework for Public E-procurement is examined. One of the most crucial tasks of the new Greek General Secretariat of Digital Policy is to monitor the implementation of the new framework, taking into account all past mistakes and omissions. Subsequently, the main stages of the new framework are described, focusing on its main innovative features. The essay concludes with a list of matters which need further attention if this new Framework is to succeed and the objectives of the European Digital Policy are to be fulfilled.

Keywords: Information and Communication Technology - ICT, Greek National Digital Strategy - GNDS, Public E-procurements framework, Greek General Secretariat of Digital Policy, Digital Single Market, Integrated Planning

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Με την παρούσα εργασία που εκπονείται στο πλαίσιο της φοίτησης στην Εθνική Σχολή Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης (Ε.Σ.Δ.Δ.Α.) θεωρώ ότι ολοκληρώνει με τον καλύτερο δυνατό τρόπο το πρόγραμμα σπουδών στην Σχολή καθώς για την δημιουργία της απαιτήθηκε ένας συνδυασμός γνώσεων και δεξιοτήτων τις οποίες σε μεγάλο βαθμό αποκτήσαμε κατά την διάρκεια της φοίτησης και που πλέον θα μας καθοδηγούν στο υπόλοιπο του εργασιακού μας βίου. Θα ήθελα να ευχαριστήσω ιδιαίτερα την οικογένεια μου που όλο αυτό το χρονικό διάστημα με στήριζε στην προσπάθεια μου καθώς και τον επιβλέποντα της εργασίας Δρ. Σαλή Αναστάσιο για την στήριξη και τις πολύτιμες συμβουλές του για την περάτωση της εργασίας.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΕΡΙΛΗΨΗ	1
ΠΡΟΛΟΓΟΣ	3
ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ	4
Πίνακας Εικονογράφησης.....	6
Πίνακας Συντμήσεων και Συντομογραφιών	7
1. Τεχνολογία Πληροφοριών και 4 ^η Βιομηχανική Επανάσταση.....	3
2. Οικονομία και ΤΠΕ	4
2.1. ΤΠΕ και Παγκόσμια Οικονομία	4
2.2. ΤΠΕ και Οικονομία Δυτικής Ευρώπης.....	5
2.3. ΤΠΕ και Ελληνική Οικονομία	6
2.4. Οι ΤΠΕ στο επίκεντρο της Ευρώπης και της Ελλάδας.....	8
2.4.1. Η προσφορά των ΤΠΕ στην ανάπτυξη της ελληνικής οικονομίας.....	10
3. Ευρώπη και ΤΠΕ.....	11
3.1. Στρατηγική Λισαβόνας, Ευρώπη 2020 και ΤΠΕ	12
3.2. Οι εμβληματικές πρωτοβουλίες.....	13
3.2.1. Digital Single Market και DESI	15
3.2.1.1. Η Ενιαία Ψηφιακή Αγορά	15
3.2.1.2. Ο δείκτης DESI	19
3.2.1.3. Έκθεση ψηφιακής προόδου της Ευρώπης.....	19
4. ΤΠΕ και Ελλάδα.....	21
4.1. Η θέση της Ελλάδας στον ψηφιακό χάρτη της ΕΕ	21
4.2. Ελλάδα και ευρωπαϊκά προγράμματα	22
4.3. Ψηφιακό Θεματολόγιο και ΗΔ.....	24
4.3.1. Οι 10 στόχοι της ΗΔ και έργα ΤΠΕ	25
5. ΤΠΕ και η έλλειψη Εθνικής Στρατηγικής στην Ελλάδα.....	27
5.1. Ψηφιακή Στρατηγική 2006-2013: Η πρώτη προσπάθεια	28
5.2. Οι προσπάθειες συνεχίζονται: Οι επιτελικοί φορείς χάραξης ΨΣ	29
6. Υλοποίηση έργων ΤΠΕ, προβλήματα και Αιρεσιμότητα 2.1	31
6.1. Έργα ΤΠΕ με το παλιό σύστημα.....	31
6.2. Τα προβλήματα με το παλιό σύστημα	31
6.2.1. Υλοποιηθέντα έργα και η δημιουργία της Αιρεσιμότητας	33
6.3. Αιρεσιμότητα 2.1.....	34

7.	Η Εθνική Ψηφιακή Στρατηγική Από την ΓΓΨΠ στο Υπουργείο ΨΠ.....	36
7.1.	Ίδρυση της Γενικής Γραμματείας Ψηφιακής Πολιτικής.....	36
7.1.1.	Αρμοδιότητες της ΓΓΨΠ.....	36
7.2.	Το Υπουργείο Ψηφιακής Πολιτικής Τηλεπικοινωνιών και Ενημέρωσης.....	37
7.3.	Ανάγκη χάραξης Ψηφιακής Στρατηγικής.....	38
7.3.1.	ΨΣ, ΤΠΕ και σύνδεση με Οικονομία.....	39
7.3.2.	Σύνδεση ΨΣ με Ψηφιακό Θεματολόγιο.....	40
8.	Η Εθνική Ψηφιακή Στρατηγική.....	42
8.1.	Οι τομείς παρέμβασης.....	43
9.	Το νέο πλαίσιο παραγωγής έργων ΤΠΕ.....	47
9.1.	Αλλαγές του νέου πλαισίου.....	47
9.2.	Υλοποίηση έργων ΤΠΕ, Φορείς Πολιτικής και ΕΣΠΑ.....	48
9.2.1.	Φάσεις υλοποίησης έργων ΤΠΕ.....	50
9.2.1.1.	Παραδείγματα του νέου πλαισίου.....	51
10.	Οι καινοτομίες του Νέου Πλαισίου παραγωγής έργων ΤΠΕ.....	53
10.1.	Ενιαίος Σχεδιασμός.....	53
10.2.	Διαδικασία Προτεραιοποίησης.....	54
10.2.1.	Ο τύπος προτεραιοποίησης.....	55
10.3.	Νέο πλαίσιο: Εποπτεία, Παρακολούθηση και Έλεγχος.....	55
10.3.1.	Νέο μοντέλο διοίκησης έργων.....	56
11.	Χρηματοδότηση.....	57
12.	Ζητήματα με το νέο πλαίσιο ΤΠΕ – Συμπεράσματα.....	59
12.1.	Ευέλικτη υλοποίηση, Scrum και προβλήματα.....	59
12.1.1.	Scrum και IPTs.....	60
12.2.	Πιθανά προβλήματα.....	61
12.3.	Η ψηφιοποίηση στην Ευρώπη και το πλαίσιο παραγωγής ΤΠΕ.....	62
12.3.1.	Τελικές σκέψεις.....	63
	ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.....	65
	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ.....	68

Πίνακας Εικονογράφησης

Εικόνα 1: Παγκόσμια Αγορά ΤΠΕ.....	5
Εικόνα 2: Ευρωπαϊκή Αγορά ΤΠΕ.....	6
Εικόνα 3: Ελληνική αγορά ΤΠΕ σε αξία σε ευρώ	7
Εικόνα 4: Πορεία Αγοράς ΤΠΕ σε ποσοστά ανά χώρα	8
Εικόνα 5: Στόχοι ΨΘ για ΕΕ και Ελλάδα.....	14
Εικόνα 6: Επιτεύγματα ΕΨΑ ανά έτος.....	18
Εικόνα 7: Κατάταξη της Ελλάδας σύμφωνα με τον δείκτη DESI	21
Εικόνα 8: Στόχοι Ελλάδας για την Ευρώπη 2020	23
Εικόνα 9: Στρατηγικοί Στόχοι για την ΗΔ	26
Εικόνα 10: Δείκτες DESI και στόχοι για Ελλάδα	41
Εικόνα 11: Χρηματοδότηση ανά τομέα Παρέμβασης.....	43
Εικόνα 12: Φάσεις υλοποίησης νέου πλαισίου έργων ΤΠΕ.....	48
Εικόνα 13: Παραγωγή έργων ΤΠΕ με το νέο Πλαίσιο	51
Εικόνα 14: Σύγκριση παραδοσιακής και ευέλικτης μεθόδου.....	54
Εικόνα 15: Σύνδεση των Χρηματοδοτικών Εργαλείων με την ΕΨΣ	58

Πίνακας Συντμήσεων και Συντομογραφιών

ΤΠΕ	Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνιών
ΔΔ	Δημόσιας Διοίκησης
ΚΜ	κράτος-μέλος
ΕΕ	Ευρωπαϊκή Ένωση
ΕΨΑ	Ενιαία Ψηφιακή Αγορά
ΨΘ	Ψηφιακό Θεματολόγιο
ΗΔ	Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση
ΕΟΔ	Ενιαίων Ομάδων Έργου
ΙΟΒΕ	Ινστιτούτο Οικονομικών Βιομηχανικών Ερευνών
ΣΕΒ	Σύνδεσμος Ελληνικών Βιομηχανιών
ΜΜΕπ	Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις
ΜΟΠ	Ολοκληρωμένα Μεσογειακά Προγράμματα
ΚΠΣ	Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης
ΕΣΠΑ	Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο Αναφοράς
ΕΣΠΑ	Εταιρικό Σύμφωνο για το Πλαίσιο Ανάπτυξης
ΕΠ	Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
ΘΣ	Θεματικός Στόχος
ΕΣΕΕ	Εθνική Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης
ΟΟΣΑ	Οργανισμός για την Οικονομική Σταθερότητα και Ανάπτυξη
ΔΝΤ	Διεθνές Νομισματικό Ταμείο
ΠΥΣ	Πράξη Υπουργικού Συμβουλίου

ΓΓΨΠ	Γενική Γραμματεία Ψηφιακής Πολιτικής
ΕΣΥ	Εν Συνεχεία Υποστήριξη
ΟΠΣ	Ολοκληρωμένα Πληροφοριακά Συστήματα
ΟΤΑ	Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης
ΓΓΠΣ	Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων
ΕΑΑΔΗΣΥ	Ενιαία Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Συμβάσεων
ΕΨΣ	Εθνική Ψηφιακή Στρατηγική
ΣΗΔ/ΣΔΗΔ	Στρατηγική και Σχέδιο Δράσης Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης
ΦΠ	Φορέας Πολιτικής
ΔΑ	Διαχειριστική Αρχή
ΕΣ	Ενιαίος Σχεδιασμός
ΕΙΤΟ	Ευρωπαϊκού Παρατηρητηρίου για την Πληροφορική

IPP	Integrated Planning Process
IPT	Integrated Project Teams
CEF-T	Connecting Europe Facility – Telecom
ENISA	European Union Agency for Network and Information Security
EIF	European Interoperability Framework
FoS	Follow on Support
ERP	Enterprise Resource Planning
HRMS	Human Resources Management System
CRMS	Customer relationship management System
e-ID	Electronic identification

IaaS	infrastructure as a service
SaaS	Software-as-a-Service
IPv6	Internet Protocol version 6
RIS3	Research and Innovation Strategies for Smart Specialisation
DESI	Digital Economy and Society Index
DG CONNECT	European Commission Directorate General for Communications Networks, Content & Technology
EDPR	European Digital Progress Report
DSM	Digital Single Market
DAE	Digital Agenda for Europe

Εισαγωγή

Οι τεχνολογικές εξελίξεις στην σημερινή εποχή, μια εποχή που βρίσκεται στα πρόθυρα της 4^{ης} βιομηχανικής επανάστασης, της ψηφιακής επανάστασης δείχνει το μέλλον της κοινωνίας και της οικονομίας μέσα από τον τεχνολογικό μετασχηματισμό. Οι Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ) όλο και πιο πολύ παίζουν σημαντικό ρόλο στην εξέλιξη της οικονομίας. Τα δεδομένα είναι αδιάψευστος μάρτυρας και η Ευρώπη καθώς και η Ελλάδα οφείλουν όχι μόνο να ακολουθήσουν αυτό το κομμάτι αλλά να γίνουν πρωτεργάτες σε αυτό τον διαρκή αγώνα της τεχνολογικής υπεροχής. Η Ευρώπη 2020 και οι κατευθύνσεις που αυτή δίνει και που πρέπει να εφαρμόσει και η χώρα μας περνάνε μέσα από τον σωστό προγραμματισμό και την μετεξέλιξη της Δημόσιας Διοίκησης (ΔΔ) προς μία νέα ψηφιακή εποχή, μια νέα ψηφιακή ΔΔ. Έτσι στόχος είναι να βρεθεί μέσα από την βιβλιογραφική και διαδικτυακή έρευνα ο δρόμος που η Ελλάδα πρέπει να πραγματοποιήσει προς τον ψηφιακό μετασχηματισμό.

Έτσι στο πρώτο κεφάλαιο δείχνουμε σε μια εισαγωγική μορφή για το που κινείται η παγκόσμια κοινότητα και η ΕΕ στον τομέα των ΤΠΕ.

Εν συνεχεία στο δεύτερο κεφάλαιο εξετάζουμε το πόσο πολύ επηρεάζει την οικονομία η ανάπτυξη των ΤΠΕ τόσο σε παγκόσμιο και ευρωπαϊκό επίπεδο αλλά και στον ελληνικό χώρο με πίνακες να δείχνουν τα οικονομικά δεδομένα και εκθέσεις που καταδεικνύουν τα οικονομικά οφέλη της συμβάδισης στην ψηφιακή εποχή.

Στο τρίο κεφάλαιο βλέπουμε τις στρατηγικές που έχει ακολουθήσει η Ευρωπαϊκή Ένωση προς τον τομέα των ΤΠΕ από το 2000 μέχρι και σήμερα καθώς και τις τρέχουσες εξειδικεύσεις τους που περνάνε μέσα από τις εμβληματικές πρωτοβουλίες και την Ενιαία Ψηφιακή Αγορά (ΕΨΑ).

Προχωρώντας στο τέταρτο κεφάλαιο βλέπουμε την ελληνική πορεία ως κράτος-μέλος (ΚΜ) της ΕΕ στον ψηφιακό χάρτη της Ευρώπης και πως αυτές οι Στρατηγικές και τα προγράμματα στήριξης εφαρμόστηκαν στην χώρα μας καθώς και τη σύνδεση που έχουν τόσο με το Ψηφιακό Θεματολόγιο (ΨΘ) όσο και με την Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση (ΗΔ) και τους στόχους που έχουμε αποφασίσει ως χώρα να εκπληρώσουμε.

Στο πέμπτο κεφάλαιο και το κύριο πρόβλημα που αντιμετώπισε η Ελλάδα για να εφαρμόσει τις πολιτικές ήταν η έλλειψη μιας Εθνικής Στρατηγικής, όπου γίνεται αναφορά για τις προσπάθειες που έγιναν και τους φορείς που ιδρύθηκαν σε ένα στάδιο

πειραματισμού που όμως δεν κατάφερε να οδηγήσει την χώρα στο να ηγείται των εξελίξεων.

Το έκτο κεφάλαιο είναι αφιερωμένο στον τρόπο παραγωγής έργων ΤΠΕ στην Ελλάδα όπου γίνεται μια συνοπτική αναφορά στα προβλήματα που υπήρξαν κατά την διάρκεια της εφαρμογής του σε θεωρητική ύπαρξη πλαισίου και την επέμβαση ουσιαστικά της ίδια της ΕΕ στον τομέα με την επιβολή της Αιρεσιμότητας 2.1 για να ξεπεραστούν αυτά τα προβλήματα.

Η Εθνική Ψηφιακή Στρατηγική και η δημιουργία των απαραίτητων επιτελικών δομών είναι το ζήτημα που απασχολεί την εργασία στο έβδομο κεφάλαιο όπου εξετάζονται οι κινήσεις για την άρση της Αιρεσιμότητας και η ίδρυση των κατάλληλων επιτελικών δομών για να μπορέσουν να συντονιστούν οι προσπάθειες παραγωγής έργων ΤΠΕ στο δημόσιο με συντονισμένη μορφή.

Στο όγδοο κεφάλαιο εξετάζουμε την ίδια την ΕΨΣ και πως αυτή παρεμβαίνει μέσω των δράσεων και της δημιουργίας ενός νέου πλαισίου παραγωγής έργων σε πλήρη συμβατότητα με τους ευρωπαϊκούς και εθνικούς στόχους.

Στον χώρο συγγραφής του ενάτου κεφαλαίου κάνουμε μια λεπτομερή αναφορά για το νέο πλαίσιο παραγωγής έργων ΤΠΕ και των αλλαγών που αυτό φέρει μετά την δημιουργία του με την αναφορά στον τρόπο δράσης του , τον τρόπο εμπλοκής των δρώντων και των συμμετεχόντων (Stakeholders) ενώ κάνουμε και μια αναφορά σε μερικά παραδείγματα από την ΔΔ για τον τρόπο που θα κινηθεί η πραγμάτωση του στην ελληνική ΔΔ.

Το δέκατο κεφάλαιο είναι αφιερωμένο στις καινοτομίες που φέρνει το νέο πλαίσιο όπως του ενιαίου σχεδιασμού, την προτεραιοποίηση, τον τρόπο παρακολούθησης και ελέγχου και της ενσωμάτωσης ενός νέου μοντέλου διοίκησης.

Στο κεφάλαιο έντεκα γίνεται αναφορά για τον τρόπο χρηματοδότησης της νέας ΕΨΣ και πως αλληλοσυνδέονται μεταξύ τους οι διάφοροι φορείς πολιτικής.

Η εργασία κλείνει στο δωδέκατο κεφάλαιο με την αναφορά σε ζητήματα που μπορεί να προκύψουν από το νέο πλαίσιο παραγωγής έργων καθώς και που πρέπει να δοθεί προσοχή λόγω χρήσης αρκετών καινοτόμων πολιτικών όπως της ευέλικτης υλοποίησης των Ενιαίων Ομάδων Έργου (IPTs) αλλά και το πώς το νέο πλαίσιο μπορεί να ωφεληθεί από καλές πρακτικές στην ΕΕ που μπορεί να οδηγήσουν την Ελλάδα στην ψηφιακή εποχή.

1. Τεχνολογία Πληροφοριών και 4^η Βιομηχανική Επανάσταση

Πριν από κάθε αναφορά για το μέλλον των προγραμμάτων ΤΠΕ στην Ελλάδα θα πρέπει να αναφέρουμε πρώτα τι είναι η Τεχνολογία Πληροφοριών. Η τεχνολογία πληροφοριών, τεχνολογία πληροφοριών και επικοινωνίας ή τεχνολογία της πληροφορίας (ΤΠΕ, αγγλ.ΙΤ ή ICT) είναι το σύνολο των επαγγελματικών χώρων οι οποίοι σχετίζονται με τη μελέτη, σχεδίαση, ανάπτυξη, υλοποίηση, συντήρηση και διαχείριση υπολογιστικών πληροφοριακών συστημάτων, κυρίως όσον αφορά εφαρμογές λογισμικού και υλικού υπολογιστών. (Daintith 2009) Για πολλούς γίνεται αναφορά ως η Τέταρτη Βιομηχανική Επανάσταση όπως στην διεθνή βιβλιογραφία αναφέρεται ο παγκόσμιος μετασχηματισμός στο επίπεδο των ψηφιακών, φυσικών και βιολογικών τεχνολογιών με αναφορές να φτάνουν ακόμα και για ερωτήματα για το μέλλον της ίδιας της ανθρωπότητας. Η νέα αυτή βιομηχανική επανάσταση έχει ως κύριο μοχλό τις ψηφιακές υποδομές την γενετική τεχνολογία και την νευροτεχνολογία που θα αλλάξουν όλη την θεώρηση της ανθρωπότητας για εργασία, ζωή, επικοινωνία αλλά και κάθε τι που μας περιβάλλει. (Klaus 2016) Γι αυτό το λόγο και η Ευρώπη είδε το μέλλον της ως μια μεγάλη ψηφιακή κοινότητα με την βιομηχανία της στο επίκεντρο που θα της επιτρέψουν την ψηφιοποίηση της (γι αυτό άλλωστε προτίθεται να επενδύσει 50 δις. ευρώ¹ στην ιδιωτική οικονομία μέχρι και το 2020).² Αλλά από μόνη της η ιδιωτική οικονομία δεν θα μπορούσε να δράσει αν το κράτος δεν ακολουθήσει τις νέες εξελίξεις κάτι που επίσης η ΕΕ θέλει να αντιμετωπίσει με κύριο «όχημα» τόσο τις 10ετους μορφής Στρατηγικές που δρουν ως νόμοι-πλαίσιο δίνοντας έτσι τις γενικές κατευθύνσεις όσο και με πιο εξειδικευμένα νομοθετικά κείμενα που καθορίζουν τον τρόπο δράσης στους τομείς των Στρατηγικών-πλαισίων με στόχους που θα πρέπει να επιτύχουν τα Κράτη Μέλη της ΕΕ στα πλαίσια της υλοποίησης των αναπτυξιακών τους προγραμμάτων είτε χρηματοδοτούμενα από εθνικούς είτε από κοινοτικούς πόρους.

¹ COM(2011) 500 final

² <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/policies/digitising-european-industry>

2. Οικονομία και ΤΠΕ

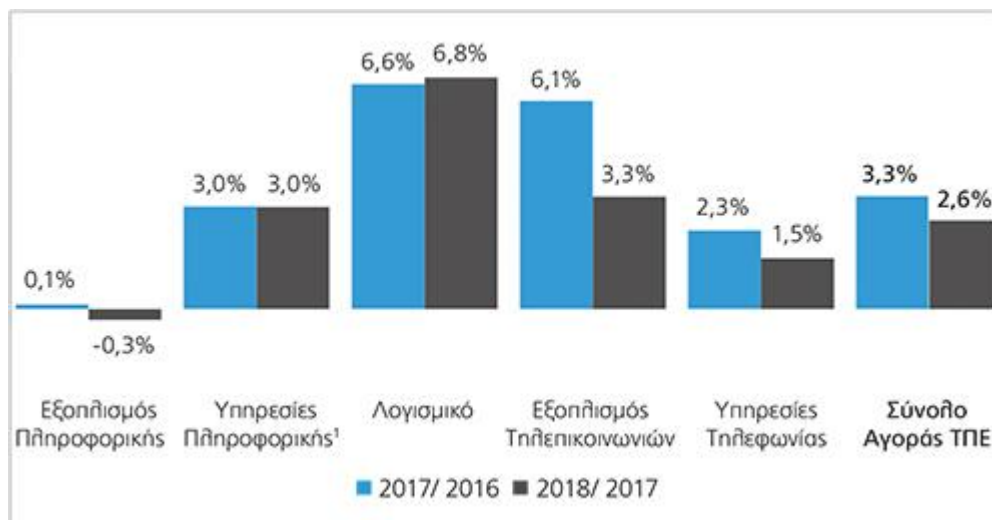
Σειρά μελετών έχουν καταδείξει την αξία των ΤΠΕ σε μια οικονομία καθώς αυτός ο κλάδος προσφέρει οριζόντιες επιδράσεις ενώ και τα οφέλη του είναι πολλαπλασιαστικά την ίδια στιγμή που βελτιώνει δραματικά τις κρατικές δραστηριότητες στις σχέσεις του με τους πολίτες και τις επιχειρήσεις. Την ίδια στιγμή οι ΤΠΕ βοηθούν σημαντικά και το επιστημονικό επίπεδο της χώρας καθώς οι εργαζόμενοι στον τομέα είναι υψηλού επιπέδου καθώς είναι εργασίες εντάσεως γνώσης. Δεν είναι τυχαίες οι μελέτες για τα οικονομικά οφέλη όπως αυτής της McKinsey & Co που αναφέρει ότι η αύξηση κατά 10% στην ευρυζωνική διείσδυση οδηγεί σε αύξηση του ΑΕΠ μιας χώρας έως 1,4%. Στο ίδιο μήκος κύματος είναι και η αντίστοιχη του ΟΟΣΑ που επίσης στον ίδιο τομέα αν γίνει αύξηση κατά 10% στις επενδύσεις σε ευρυζωνικές υποδομές θα αυξήσει κατά 1,5% το ΑΕΠ και 1,5% τα κέρδη λόγω της αύξησης της αποδοτικότητας. Τέλος και η ίδια η Ευρωπαϊκή Επιτροπή σε σχετική μελέτη της το 2013 δήλωσε ότι για κάθε μία θέση εργασίας που χάνεται δημιουργούνται 2,1 καινούργιες θέσεις στον χώρο του διαδικτύου (Internet jobs). Το σοβαρό έλλειμμα σε εξειδικευμένες ψηφιακές δεξιότητες στην Ευρώπη, έχει ως αποτέλεσμα να παραμένουν ακάλυπτες χιλιάδες θέσεις εργασίας που εκτιμάται ότι θα φτάσουν τις 750.000 έως το 2020³. Αυτός είναι άλλωστε και ο λόγος, που Ψηφιακές δεξιότητες είναι στον πυρήνα του Ευρωπαϊκού Θεματολογίου για την ενίσχυση των δεξιοτήτων και της πρωτοβουλίας Digital Skills and Jobs Coalition, αλλά και της ΕΨΣ.

2.1. ΤΠΕ και Παγκόσμια Οικονομία

Τα οικονομικά αποτελέσματα είναι χαρακτηριστικά και έτσι η παγκόσμια οικονομία για ακόμα μια χρονιά με αιχμή του δόρατος τις νέες τεχνολογίες κατέγραψε αναπτυξιακούς ρυθμούς και για το 2017. Τα οικονομικά δεδομένα είναι χαρακτηριστικά για τον λόγο που όλες οι χώρες στρέφονται στις ΤΠΕ και στην επένδυση πάνω σε αυτές. Έτσι για το έτος που διανύουμε και έχοντας ως δεδομένο ότι όλα και με μεγαλύτερους ρυθμούς μετασχηματίζονται οι οικονομίες ψηφιακά κάτι που σημαίνει ότι και οι κρατικές αρχές θα πρέπει να ακολουθήσουν η αγορά ΤΠΕ αυξήθηκε σε σχέση με το 2016 κατά 3,3% ή καλύτερα κατά 3,187τρις ευρώ. Αυτός άλλωστε είναι

³ <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/news/digital-skills-core-new-skills-agenda-europe>

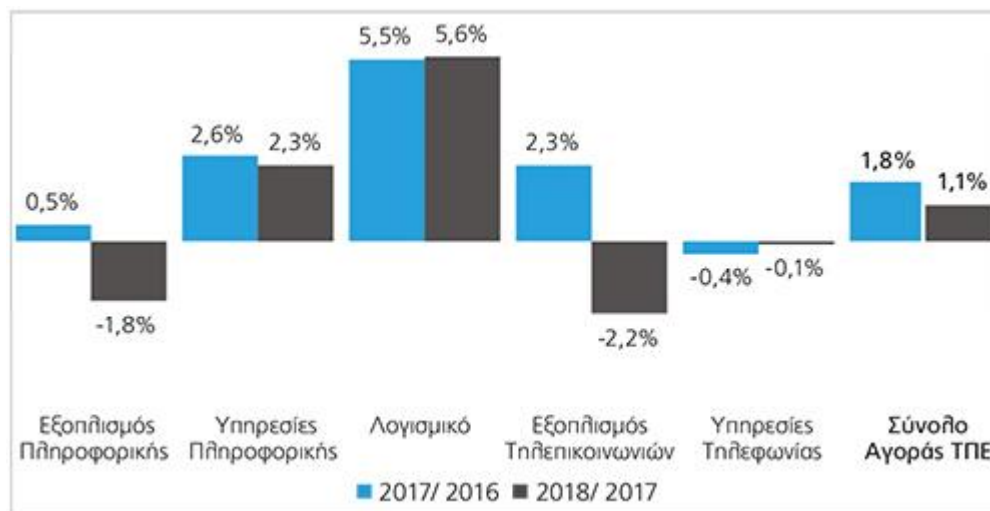
και ο κύριος λόγος που οι κρατικές υπηρεσίες συνεχίζουν να επενδύουν στις Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνιών. Όλες σχεδόν οι χώρες του πλανήτη έχουν θετικούς ρυθμούς ανάπτυξης στον τομέα με λίγες εξαιρέσεις αν και με μια ελαφρά κάμψη. Τα δεδομένα των υποκλάδων των ΤΠΕ και της πορείας που καταγράφονται αποτυπώνονται γλαφυρά στον κάτωθι πίνακα:

Εικόνα 1: Παγκόσμια Αγορά ΤΠΕ (ΕΙΤΟ(European IT Observatory) 9/2017)

2.2. ΤΠΕ και Οικονομία Δυτικής Ευρώπης

Αλλά και η αγορά στον τομέα των ΤΠΕ στην Δυτική Ευρώπη και για το τρέχον έτος κινείται ανοδικά κάτι που σημαίνει ότι συνεχίζει τους θετικούς ρυθμούς στην αγορά από το 2016. Αυτό σε οικονομικούς όρους μεταφράζεται σε προϊόντα και υπηρεσίες στον υποτομέα της Πληροφορικής ύψους 395,47 δις ευρώ δηλαδή μια άνοδος κατά 2,9% ενώ αναστράφηκε και το κλίμα στην αγορά των Τηλεπικοινωνιών όπου από τα αρνητικά δεδομένα του 2016 έχουμε θετικούς ρυθμούς για το 2017 της τάξεως του 0,3% ή 282,1 δις ευρώ.

Εικόνα 2: Ευρωπαϊκή Αγορά ΤΠΕ⁴

2.3. ΤΠΕ και Ελληνική Οικονομία

Η Ελλάδα αποτελεί από τις χώρες που κατέγραψαν κάμψη στην αγορά κάτι που όμως οφείλεται σε σειρά παραγόντων που πολλές φορές δεν αφορά αυτές τις επενδύσεις και αυτός άλλωστε είναι ο λόγος που ρυθμός μείωσης της αγοράς μειώνει τις πτώσεις. Υπό την πίεση της κρίσης, η αξία αγοράς ΤΠΕ στην Ελλάδα τώρα φαίνεται να ανακάμπτει σε σχέση με αφετηρία το 2009 όπου ο τομέας είχε την ταχύτερη ύφεση (33%) σε σχέση με το σύνολο της οικονομίας. Έτσι για το 2017 φαίνεται ότι θα κλείσει στο -0,8% και ποσά αξίας 5,655 δις ευρώ σε σχέση με τα 5,7 δις ευρώ για το 2016. Η αγορά Πληροφορικής για το 2017 αναμένεται να φθάσει στα 1,675 δις ευρώ ενώ η αγορά των τηλεπικοινωνιών έχει πτώση και θα φτάσει στα 3,947 δις ευρώ. Παρά το γεγονός ότι η Ελλάδα σήμερα δεν βρίσκεται σε προνομιακή θέση σε ότι αφορά τις ΤΠΕ, με δεδομένο το ρόλο που αυτές παίζουν στην ανάπτυξη και στην ευημερία της χώρας, η ανάπτυξή τους αποτελεί μονόδρομο για τη χώρα.

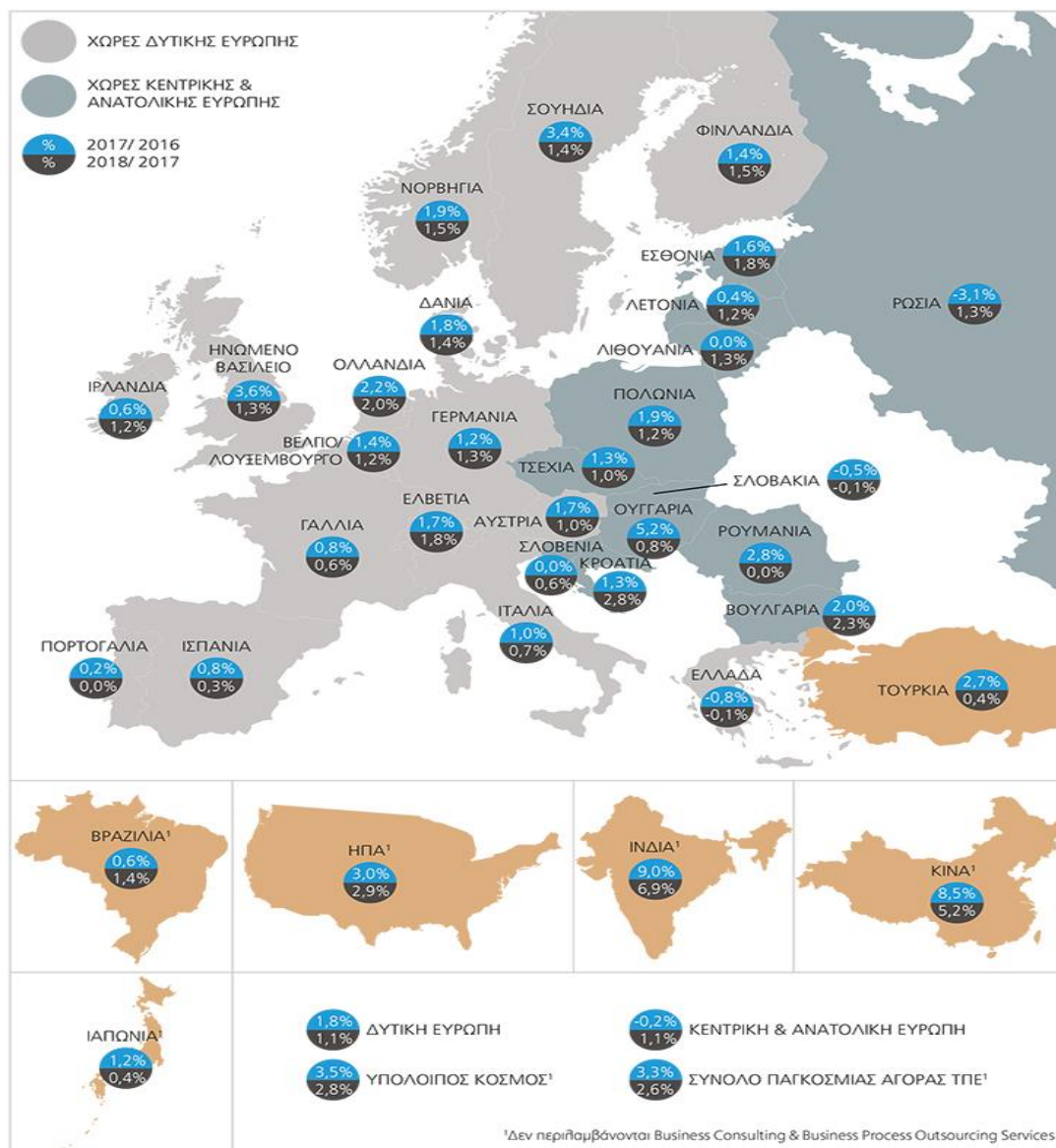
	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2014	2015	2016	2017*	2018*/2017
Εξοπλι	5						23	-	-	-	-

⁴ Δυτική Ευρώπη, ποσοστό μεταβολής αξίας αγοράς ανά κλάδο. Πηγή: EITO σε συνεργασία με IDC, επεξεργασία ΣΕΠΕ, 9/2017. http://www.sepe.gr/gr/EITO/article/9879585/global_market/?issue=17

σμός Πληροφορικής	48	77	98	21	89	78	.5%	11.6%	12.9%	6.1%	2.2%	
Υπηρεσ ίες Πληροφορικής	7 62	95	95	09	32	65	.5%	17 0%	0. 5%	1. 5%	2. 5%	3 .6%
Λογισμι κό	2 43	68	64	50	54	59	.4%	10 1.8%	- 5.0%	- 4%	1. 4%	2 .0%
Σύνολο Πληροφορικής	1 .553	.84	.757	.68	.675	.702	.5%	18 4.5%	- 4.4%	- 4.4%	- 0.3%	1 .6%
Εξοπλι σμός Τηλεπικοινωνι ών	5 70	94	73	72	74	65	13.3%	- 13.3%	16 .0%	- 0.3%	0. 4%	- 1.5%
Υπηρεσ ίες Τηλεφωνίας	3 .847	.666	.524	.448	.407	.382	4.7%	- 4.7%	- 3.9%	- 2.1%	- 1.2%	- 0.7%
Σύνολο Τηλεπικοινωνι ών	4 .417	.16	.097	.02	.981	.947	5.8%	- 5.8%	- 1.5%	- 1.9%	- 1.0%	- 0.9%
Σύνολο Αγοράς ΤΠΕ	5 .97		.854	.7	.655	.649	5%	0. 5%	- 2.4%	- 2.6%	- 0.8%	- 0.1%

Εικόνα 3: Ελληνική αγορά ΤΠΕ σε αξία σε ευρώ⁵

⁵ ΕΙΤΟ σε συνεργασία με IDC, επεξεργασία ΣΕΠΕ, 9/2017, .
http://www.sepe.gr/gr/EITO/article/9879585/global_market/?issue=17

Εικόνα 4: Πορεία Αγοράς ΤΠΕ σε ποσοστά ανά χώρα⁶

2.4. Οι ΤΠΕ στο επίκεντρο της Ευρώπης και της Ελλάδας

Τα στοιχεία δείχνουν έτσι για το ποιος είναι ο κυριότερος λόγος που οι επενδύσεις στις ΤΠΕ έχουν βρεθεί στο επίκεντρο της ΕΕ. Είναι ο τομέας άλλωστε των ΤΠΕ που αντιπροσωπεύει το 5% σχεδόν της οικονομίας της ΕΕ και παράγει το 25% των συνολικών δαπανών των επιχειρήσεων. Μάλιστα το 50% της συνολικής αύξησης της παραγωγικότητας σε ολόκληρη την οικονομία. Η ψηφιακή οικονομία παρουσιάζει επταπλάσια ανάπτυξη σε σχέση με την υπόλοιπη οικονομία αναφέρει στον ιστοχώρο

⁶ ΕΙΤΟ σε συνεργασία με IDC, επεξεργασία ΣΕΠΕ, 1/2017
http://www.sepe.gr/gr/EITO/article/9879585/global_market/?issue=17

της η ΕΕ. Μια μόνη απλή περιήγηση σε αυτό τον ιστοχώρο μας αρκεί για να δούμε ότι στον τομέα των ψηφιακών τεχνολογιών δίνεται ιδιαίτερη βαρύτητα ιδιαίτερα για την οικονομική ανάπτυξη αλλά και το πόσο ακόμα μπορεί να συνεισφέρει καθώς όπως η ίδια η Κοινότητα αναφέρει ότι αν και 250 εκατομμύρια πολίτες της χρησιμοποιούν το διαδίκτυο εντούτοις υπάρχει ακόμα ένα 18% που δεν κάνει χρήση του, ότι μόνο το 15% των πολιτών κάνει αγορές μέσω διαδικτύου από άλλη χώρα της ΕΕ, και αντιμετώπιση του ψηφιακού χάσματος,⁷ ότι οι διαδικτυακές εταιρείες και νεοσύστατες επιχειρήσεις δεν δύνανται να αξιοποιήσουν πλήρως τις δυνατότητες του διαδικτύου, ότι μόνο το 7% των μικρών επιχειρήσεων πωλούν προϊόντα και υπηρεσίες σε άλλες χώρες της ΕΕ, ότι οι επιχειρήσεις αλλά και οι εθνικές κυβερνήσεις δεν αξιοποιούν τις δυνατότητες των ψηφιακών εργαλείων στον βαθμό που θα μπορούσαν και αποτελεί έτσι μια ακόμα μεγάλη δεξαμενή για την ανάπτυξη της. Έτσι όπως έχουμε μια ενιαία οικονομική αγορά θα πρέπει να περάσουμε και σε μια ενιαία ψηφιακή αγορά που σημαίνει ότι εκεί θα μεταβούν οι εθνικές αγορές σε μία⁸ επιτρέποντας έτσι με ακόμα έναν τρόπο την εξασφάλιση των τεσσάρων ελευθεριών της Ε.Ε. όπως ψηφίστηκαν στην Συνθήκη του Μάαστριχτ που είναι η διακίνηση προσώπων, διακίνηση αγαθών, εγκατάσταση και απόκτηση περιουσίας⁹. Μια πλήρως λειτουργική ψηφιακή ενιαία αγορά θα μπορούσε να συνεισφέρει στην οικονομία μας περίπου κατά 415 δισ. ευρώ ετησίως (MCSPEDDEN-BROWN 2014) και να δημιουργήσει εκατοντάδες χιλιάδες θέσεις εργασίας μέσω της υπερκέρρασης εμποδίων όπως ότι μόνο 59% των πολιτών της ΕΕ έχουν πρόσβαση σε δίκτυα 4G, ότι το 90 % των θέσεων εργασίας θα απαιτούν ψηφιακές δεξιότητες, θα μπορεί να γίνει εξοικονόμηση πάνω από 11 δισ. ευρώ για τους καταναλωτές στις αγορές μέσω διαδικτύου, οι μικρές επιχειρήσεις θα μπορούν να εξοικονομήσουν 9.000 ευρώ ανά αγορά σε νομικές και μεταφραστικές αμοιβές ενώ με την εναρμόνιση των νομοθεσιών θα απελευθερωθούν το 52 % των δυνητικών διασυνοριακών αγορών που είναι μπλοκαρισμένες. Επιπλέον η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δείχνει τον δρόμο για το μέλλον αναφέροντας ότι η ψηφιακή οικονομία και τα ευρυζωνικά δίκτυα υψηλής ταχύτητας έχουν την ίδια βαρύτητα με τα ηλεκτρικά και μεταφορικά δίκτυα. Αλλά και πιο ειδικά για την Ελλάδα οι επενδύσεις τις ΤΠΕ είναι

⁷ Με τον όρο ψηφιακό χάσμα εννοείται το χάσμα, το κενό που παράγεται ανάμεσα σε άτομα ή και ομάδες που ωφελούνται από τις νέες τεχνολογίες και σε εκείνα που δεν ωφελούνται εξαιτίας κοινωνικών και οικονομικών παραγόντων

⁸ https://europa.eu/european-union/topics/digital-economy-society_el

⁹ OJ C 191 of 29.7.1992

ίσως η ισχυρότερη απάντηση για την σταθερή και βιώσιμη ανάπτυξη κάτι που τόσο οι κοινοτικές αρχές αλλά και οι ιδιωτικοί φορείς αναγνωρίζουν και προωθούν.

2.4.1. Η προσφορά των ΤΠΕ στην ανάπτυξη της ελληνικής οικονομίας

Είναι πολύ χαρακτηριστικές οι σχετικά πρόσφατες προτάσεις του IOBE για το τι μπορεί να προσφέρουν οι νέες τεχνολογίες τόσο στην αναμόρφωση του κράτους όσο και στην βελτίωση του συνόλου των οικονομικών όρων. Είναι ίσως χαρακτηριστικά μόνο τα λίγα παραδείγματα που δείχνουν τα οφέλη για το κράτος όπως ότι:

Η υιοθέτηση της ψηφιακής υπογραφής αποφέρει στον πρώτο μόνο χρόνο εφαρμογής της οικονομία κατά 380εκατομμύρια ευρώ (ARX 2013) ότι τα πλήρως ανοιχτά δεδομένα¹⁰ θα ανεβάσουν κατά 25 μονάδες την ανταγωνιστικότητα της ελληνικής οικονομίας (από την 56η) (Tinholt 2013) και της διαφάνειας κατά 33 μονάδες (από την 80^η θέση), ενώ θα δημιουργήσει 6332 επιχειρήσεις. (Tsakanikas & al 2014) Την ίδια στιγμή και ο ΣΕΒ με βάση την πρόσφατη μελέτη του (ΣΕΒ 2014), μια «συνολική» ψηφιακή στρατηγική σε μεσοπρόθεσμο ορίζοντα, που θα ωθήσει δυναμικά τη χώρα προς τον ψηφιακό μετασχηματισμό της, θα ενισχύσει θετικά την ψηφιακή της ωριμότητα καθώς και την ανάπτυξη της ελληνικής οικονομίας, ότι αν αποκτήσουν ψηφιακές δεξιότητες (e-skills) θα αυξηθούν οι εξαγωγές κατά 13,9εκατομμύρια ευρώ και θα ανοίξουν 72 νέες επιχειρήσεις, αν οι ΜΜΕπ ενσωματώσουν ΤΠΕ στον τρόπο εργασίας τους θα ενισχύσει την εξωστρέφεια τους και θα ανεβάσει κατά 4-9% την ικανότητα τους στην καινοτομία και κατά 1,5-4% τις εξαγωγές τους. Η υλοποίηση αυτού του σχεδίου αποτιμάται από την μελέτη ότι θα οδηγήσει σε επιπλέον άνοδο του ΑΕΠ έως και €7,6 δις (+4%) τα επόμενα 4 χρόνια, και τη δημιουργία 50.000 νέων θέσεων εργασίας, απαιτεί επενδύσεις ύψους 1,9 δις € στις ψηφιακές τεχνολογίες.

¹⁰ http://opendatabarometer.org/4thedition/detail-country/?_year=2016&indicator=ODB&detail=GRC

3. Ευρώπη και ΤΠΕ

Οι τεχνολογίες των πληροφοριών και των επικοινωνιών (ΤΠΕ) αποτελούν ισχυρό κινητήρα ανάπτυξης και απασχόλησης κάτι που ήρθε να επιβεβαιωθεί στην Ψηφιακή Ημέρα¹¹ στις Βρυξέλλες τον Μάρτιο του 2017 για τα 60 χρόνια από την υπογραφή των Συνθηκών της Ρώμης όπου αναφέρθηκε ότι «Το μέλλον της Ευρώπης είναι ψηφιακό». Με αυτά ως βασικά δεδομένα εδώ θα πρέπει να κάνουμε μια αναφορά για το πώς έχει επιχειρήσει η ΕΕ να αλλάξει, τις προσπάθειες που έχει κάνει μέχρι και σήμερα αλλά και τι αναμένεται να κάνει στο άμεσο μέλλον. Η Ευρωπαϊκή Ένωση εγκαίρως και ιδιαίτερα με τα την ψήφιση και την θέση σε εφαρμογή της Στρατηγικής της Λισαβόνας και που συνέχισε με την Στρατηγική «Ευρώπη 2020» έδειξε ότι ο τομέας των νέων τεχνολογιών θα αποτελεί την κορωνίδα του αναπτυξιακού δρόμου και το όχημα που θα αντιμετωπίσει τα προβλήματα της κοινωνίας στα πλαίσια της Πολιτικής Συνοχής¹². Έτσι αποφασίστηκε να θεσμοθετηθούν στρατηγικές και δράσεις που θα συντονίζουν τις εθνικές πολιτικές για την επίτευξη αυτών των στόχων από τις εθνικές κυβερνήσεις. Η Ευρώπη κάνει λόγω για ψηφιακή επανάσταση με τα smartphones και τις δυνατότητες που παρέχουν και την τεχνολογική καινοτομία που κρύβουν από πίσω τους αλλά και την αύξηση του επιπέδου εκπαίδευσης και εξοικείωσης των πολιτών σε νέες τεχνολογίες ενώ σε όλα τα κοινωνικά στρώματα η λύση για πολλά από τα προβλήματα της καθημερινότητας θα επιλυθούν μέσω αυτής με την ΕΕ ως θεματοφύλακα που θα προασπίζεται στα συμφέροντα των καταναλωτών και θα καθιερώνει τα τεχνικά πρότυπα . Η Ευρώπη θα πρέπει να παραμείνει σε παγκόσμιο παράγοντα που θα καθορίζει τις εξελίξεις όπως μπορούμε να δούμε και στα συμπεράσματα και της κοινής υπουργικής απόφασης για την Ψηφιακή Ημέρα όπως προείπαμε, όπου αναφέρθηκε η πληροφορική υψηλών επιδόσεων (HPC). Μάλιστα ανακοινώθηκε και σειρά δράσεων που θα βοηθήσουν την υλοποίηση της και έρχονται να προστεθούν στις ήδη αποφασισμένες δράσεις, όπως Το Ευρωπαϊκό Νέφος Ανοικτής Επιστήμης (European Commission 2016),η Ευρωπαϊκή πλατφόρμα για τη συγκέντρωση εθνικών πρωτοβουλιών ψηφιοποίησης των επιχειρήσεων, η Πρωτοβουλία για τις ψηφιακές δυνατότητες και επικαιροποίηση του πλαισίου για ψηφιακές δημόσιες υπηρεσίες με ένα

¹¹ <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/digital-day>

¹² http://ec.europa.eu/regional_policy/el/faq/

ευρωπαϊκό πλαίσιο διαλειτουργικότητας,¹³ που θα διασφαλίσει ότι όλες οι διοικητικές αρχές των κρατών μελών θα μπορούν να εφαρμόζουν μια συμφωνημένη παρεμφερή προσέγγιση των ψηφιακών δημόσιων υπηρεσιών.

3.1. Στρατηγική Λισαβόνας, Ευρώπη 2020 και ΤΠΕ

Το σύνολο της πολιτικής ηγεσίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Λισαβόνας το 2001 έθεσε την Στρατηγική για την ερχόμενη δεκαετία με το όνομα Στρατηγική της Λισαβόνας 2000 – 2010 που ως στόχο είχε να μετατρέψει την ΕΕ σε μια όπως είχε αναφερθεί τότε «οικονομία της γνώσης» που θα ήταν παράλληλα η πιο ανταγωνιστική οικονομία στον κόσμο και θα ήταν ικανή να παρέχει βιώσιμη οικονομική ανάπτυξη με ισχυρότερη κοινωνική συνοχή μάλιστα είχαν οριστεί και οι δύο κύριοι τομείς δράσεις που ήταν η προετοιμασία για μετάβαση την νέου τύπου οικονομία και δεύτερο να εκσυγχρονιστεί το κοινωνικό πρότυπο με ένα νέο ενεργότερο κράτος πρόνοιας. Σε ότι αφορά την ενίσχυση των ΤΠΕ η Στρατηγική της Λισαβόνας δημιούργησε μια σειρά εξειδικευμένων Action Plans με πρώτο να αφορά την πρωτοβουλία e-Europe¹⁴, με σκοπό να αναπτυχθεί η ψηφιακή οικονομία στον ευρωπαϊκό χώρο. Το πρώτο ήταν το «e-Europe 2002: Κοινωνία πληροφοριών για όλους» που υιοθετήθηκε το 2000¹⁵ που αναθεωρήθηκε το 2002 με το Σχέδιο Δράσης «e-Europe 2005: μια Κοινωνία της Πληροφορίας για όλους»¹⁶ που θα τόνωνε τις προσφορές υπηρεσιών, εφαρμογών και περιεχομένου σε συνδυασμό με την ανάπτυξη ασφαλούς ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο. Εκεί ουσιαστικά έγινε και το πρώτο βασικό βήμα για την ηλεκτρονική διακυβέρνηση σε συνδυασμό με άλλες e-υπηρεσίες όπως η ηλεκτρονική μάθηση (e-learning), οι ηλεκτρονικές υπηρεσίες υγείας (e-health) και άλλα. του ηλεκτρονικού εμπορίου (e-business) κάτι που όμως δεν ολοκληρώθηκε με επιτυχία εντός του χρονικού πλαισίου. Το αποτέλεσμα ήταν να περάσει η ΕΕ στο Πρόγραμμα Δράσης «Στρατηγική i2010 – Ευρωπαϊκή κοινωνία της πληροφορίας για την ανάπτυξη και την απασχόληση»¹⁷ όπου θέλησαν να θέσουν τις βάσεις για την

¹³ https://ec.europa.eu/isa2/news/new-european-interoperability-framework-coming-soon_en

¹⁴ COM (99) 687 final

¹⁵ COM(2001) 140 final

¹⁶ COM(2002) 263 τελικό

¹⁷ COM(2005) 229 τελικό

υλοποίηση ενός ενιαίου ευρωπαϊκού χώρου της πληροφορίας που θα δίνει βαρύτητα στις ΤΠΕ ενώ για την επίτευξη αυτών των στόχων δεν θα πρέπει να υπάρχει κοινωνικός αποκλεισμός, και θα προωθείται η δημιουργία θέσεων εργασίας και Δημοσίων Υπηρεσιών του μέλλοντος. Οι νέες τεχνολογίες όμως αποτέλεσαν το επίκεντρο των συζητήσεων και στη νέα Στρατηγική της Ευρώπης με το όνομα «Ευρώπη 2020»¹⁸ που αντικατέστησε αυτής της Λισαβόνας για το νέο χρονικό όριο 2010-2020 και δίνει την ώθηση στις νέες τεχνολογίες που θα οδηγήσουν ξανά την ΕΕ στην αιχμή της τεχνολογίας. Δίνει έμφαση στην έξυπνη, διατηρήσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη ως μέσο αντιμετώπισης των διαρθρωτικών αδυναμιών της ευρωπαϊκής οικονομίας, βελτίωσης της ανταγωνιστικότητας και της παραγωγικότητάς της και ενίσχυσης μιας διατηρήσιμης κοινωνικής οικονομίας της αγοράς.

3.2. Οι εμβληματικές πρωτοβουλίες

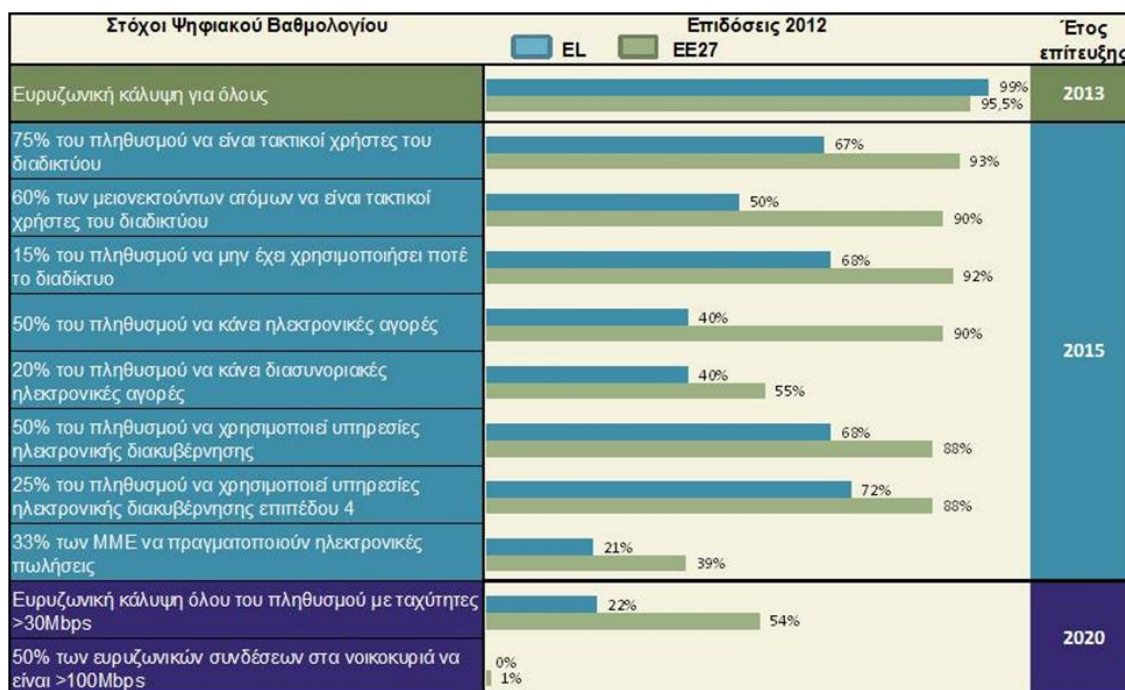
Για την καλύτερη υλοποίηση της στρατηγικής δημιουργήθηκαν και 7 εμβληματικές πρωτοβουλίες (flagship initiatives) με σκοπό την ταχύτερη αξιοποίηση και καλύτερη διάθεση των πόρων. Για τον τομέα των ΤΠΕ δημιουργήθηκε το Ψηφιακό Θεματολόγιο για την Ευρώπη (Digital Agenda for Europe, DAE¹⁹) που αποτελεί μια από αυτές τις 7 εμβληματικές πρωτοβουλίες και ουσιαστικά το Ψηφιακό Θεματολόγιο που ανήκει στην προτεραιότητα «Έξυπνη Ανάπτυξη» δείχνει την πορεία των χρηματοδοτικών εργαλείων μέσα από 7 πεδία που θα πρέπει να υλοποιηθούν αναλυόμενα σε 101 δράσεις²⁰ που απευθύνονται τόσο στην Κοινότητα (78) όσο και στα κράτη μέλη (23) αναγνωρίζοντας έτσι τον ρόλο των ΤΠΕ για την επίτευξη των στόχων της νέας Στρατηγικής από τις οποίες οι 31 είναι νομικές δράσεις.²¹ (Maciejewski 2017)

¹⁸ COM(2010) 2020

¹⁹ COM(2010) 245 τελικό

²⁰ <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/news/digital-agenda-101-single-digital-market-high-speed-internet>

²¹ http://www.europarl.europa.eu/atyourservice/el/displayFtu.html?ftuId=FTU_5.9.4.html

Εικόνα 5: Στόχοι ΨΘ για ΕΕ και Ελλάδα²²

Ο τομέας των ΤΠΕ μπορούμε να πούμε ότι έρχεται σε συνδυασμό με ακόμα μια εμβληματική πρωτοβουλία της καινοτομίας μέσω του προγράμματος «Horizon 2020-Ορίζοντας 2020»²³ και θα αποτελεί το χρηματοδοτικό εργαλείο για την «Ένωση καινοτομίας» - Innovation Union με σκοπό να δοθεί η «ευρωπαϊκή απάντηση» στο χώρο της υψηλής βιομηχανίας. Στοχεύει ιδιαίτερα στην χρηματοδότηση επενδύσεων στην έρευνα και την τεχνολογία με σκοπό επίσης να αντιμετωπίσει με τεχνολογικό τρόπο κοινωνικά προβλήματα που χρονίζουν. Το πρόγραμμα είναι ιδιαίτερα ευέλικτο και ανοιχτό σε όλους όσους θέλουν να ενισχυθούν οικονομικά (Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης 2014) με σκοπό τα γρήγορα αποτελέσματα. Το Ψηφιακό Θεματολόγιο ουσιαστικά πλέον περνάει μέσα από την υλοποίηση της Ενιαίας Ψηφιακής Αγοράς (Digital Single Market)²⁴ κάτι που η Ευρωπαϊκή Επιτροπή όπως την παρουσίασε ο πρόεδρος της Επιτροπής Jean-Claude Juncker, για την νέα διακυβέρνηση στην ΕΕ την τετραετία 2015-2019 όπως παρουσιάστηκε την 1η Μαρτίου του 2015 δίνοντας ιδιαίτερη βαρύτητα για το μέλλον της ΕΕ²⁵ (European Commission 2017) και στην

²² <http://www.opengov.gr/yyme/?p=2825>

²³ COM/2011/0822 τελικό - 2011/0387 (COD)

²⁴ COM(2015)0192

²⁵ https://ec.europa.eu/commission/white-paper-future-europe-reflections-and-scenarios-eu27_en

αποτύπωση αυτών στις 10 προτεραιότητες της Κομισιόν²⁶ (Juncker 2014) σε συνδυασμό με τις ενέργειες και δράσεις που καλούνται να πάρουν οι εθνικές κυβερνήσεις για την Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση μέσω των Action Plan 2011-2015²⁷ και το τρέχον Action Plan 2016-2020²⁸. Ο βασικότερος λόγος δημιουργίας της Ενιαίας Ψηφιακής Αγοράς ήταν γιατί οι ΤΠΕ και οι δυνατότητες που παρέχουν σε όλους τους κοινωνικούς και οικονομικούς τομείς έχουν θέσει ιδιαίτερες προκλήσεις στις δημόσιες υπηρεσίες και έτσι στα πλαίσια της αρχής της επικουρικότητας στην ΕΕ αποφασίστηκε η δημιουργία της όπως ανέφερε και η ίδια η Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

3.2.1. Digital Single Market²⁹ και DESI

Ο αντιπρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής Άντρους Άνσιπ, αρμόδιος για την Ψηφιακή Ενιαία Αγορά πριν λίγους μήνες είχε δηλώσει: «Στόχος της Ψηφιακής Ημέρας είναι να αποτελέσει η ψηφιοποίηση έναν πραγματικά θετικό μοχλό – στις πολιτικές και τη νομοθεσία, καθώς και στην οικονομία και στην κοινωνία μας, αλλά και στις ζωές όλων των Ευρωπαίων.» Αυτές είναι οι δηλώσεις των Ευρωπαίων που έρχονται να συμβάλλουν στις αποφάσεις της Κομισιόν για την Στρατηγική για την Ψηφιακή Ενιαία Αγορά που σε συνδυασμό με τον Δείκτη Ψηφιακής Οικονομίας και Κοινωνίας και τις Εκθέσεις Ενδιάμεσου Ελέγχου παρακολουθούν την πορεία που αποφασίστηκε ώστε να ληφθούν όλα τα αναγκαία μέτρα για την επίτευξη της μέχρι το 2018.

3.2.1.1. Η Ενιαία Ψηφιακή Αγορά

Η ΕΨΑ³⁰ που τέθηκε σε εφαρμογή τον Μάιο του 2015³¹ αν και το ξεκίνημα έγινε το 2010³² βασίζεται σε τρεις «πυλώνες»:

²⁶ https://ec.europa.eu/commission/index_en

²⁷ <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/european-egovernment-action-plan-2011-2015>

²⁸ <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/european-egovernment-action-plan-2016-2020>

²⁹ <https://ec.europa.eu/digital-single-market/>

³⁰ COM(2015) 192 final

³¹ http://www.europarl.europa.eu/atyourservice/el/displayFtu.html?ftuId=FTU_5.9.4.html

³² (COM(2010)608),

- Προσβασιμότητα: καλύτερη πρόσβαση των καταναλωτών και των επιχειρήσεων της Ευρώπης σε ψηφιακά προϊόντα και υπηρεσίες,

- Περιβάλλον δράσης: δημιουργία κατάλληλων συνθηκών και ισότιμων όρων ανταγωνισμού για την εξάπλωση των ψηφιακών δικτύων και των καινοτόμων υπηρεσιών,

- Οικονομία και Κοινωνία: μεγιστοποίηση των δυνατοτήτων ανάπτυξης της ψηφιακής οικονομίας.³³

Η ΕΨΑ³⁴ είναι μια Στρατηγική που ενσωματώνει 16 πρωτοβουλίες και 35 δράσεις-δεσμεύσεις³⁵ και ενσωματώνει τεχνικές ανοιχτής αρχιτεκτονικής και πρόσβασης όπου οι ΤΠΕ μεταξύ των οποίων οι mega-υπολογιστές και οι χώροι συγκέντρωσης δεδομένων θα έχουν υψηλή προτεραιότητα³⁶ με το πρόγραμμα Horizon 2020 να έχει καίριο ρόλο για την υλοποίηση της για μεγιστοποίηση των αποτελεσμάτων στους τομείς των νέων τεχνολογιών.³⁷ Τον οδικό χάρτη για την υλοποίηση της ΕΨΑ, που για την πορεία της εκτελούνται ενδιάμεσες εκθέσεις προόδου,³⁸ μπορούμε να δούμε και στον επόμενο πίνακα:

2017	Από τις 15 Ιουνίου 2017 καταργούνται στην ΕΕ οι χρεώσεις περιαγωγής της κινητής τηλεφωνίας	35 % των Ευρωπαίων ταξιδεύουν στο εξωτερικό τουλάχιστον μία φορά τον χρόνο. Το 2014, 47 % των Ευρωπαίων δεν χρησιμοποίησαν το διαδίκτυο μέσω κινητού στο εξωτερικό, επειδή
------	--	--

³³ https://europa.eu/european-union/topics/digital-economy-society_el

³⁴ http://www.europarl.europa.eu/atyourservice/el/displayFtu.html?ftuId=FTU_5.9.4.html

³⁵ <https://publications.europa.eu/el/publication-detail/-/publication/8084b7f3-6777-11e7-b2f2-01aa75ed71a1>

³⁶ <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/policies/shaping-digital-single-market>

³⁷ <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/policies/advancing-digital-science-and-infrastructures>

³⁸ <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/news/digital-single-market-mid-term-review>

		ήταν υπερβολικά ακριβό.
2018	Από τον Μάιο του 2018 θα υπάρξει μια νέα ενιαία δέσμη κανόνων της ΕΕ για την προστασία των δεδομένων και την ιδιωτικότητα στις ηλεκτρονικές επικοινωνίες.	Αυτό θα επιτρέψει στους πολίτες να ανακτήσουν τον έλεγχο των προσωπικών δεδομένων τους και να αποφανθούν τα όρια σχετικά με τη χρήση των δεδομένων τους.
	Από τις αρχές του 2018, οι πολίτες θα μπορούν να απολαμβάνουν στο διαδίκτυο τις ταινίες τους, τις αθλητικές μεταδόσεις, τη μουσική, τα βιντεοπαιχνίδια και τις συνδρομές τους σε ηλεκτρονικά βιβλία, όταν ταξιδεύουν στην ΕΕ.	68 % των παρόχων διαδικτυακού ψηφιακού περιεχομένου μπλοκάρουν τους χρήστες σε άλλο κράτος μέλος. 60 % των νεαρών Ευρωπαίων δηλώνουν ότι η διασυνοριακή φορητότητα είναι σημαντικός παράγοντας για την απόκτηση συνδρομής.
	Από τον Μάιο του 2018 η ΕΕ θα αποκτήσει την πρώτη στην ιστορία της κοινή νομοθετική πράξη για την ασφάλεια στον κυβερνοχώρο, που έχει ως στόχο να συμβάλει ώστε να διατηρούνται ασφαλή τα συστήματα δικτύων και πληροφοριών σε όλα τα κράτη μέλη	Επίσης, η ΕΕ στηρίζει την ανταγωνιστικότητα της βιομηχανίας της για την ασφάλεια στον κυβερνοχώρο μέσω μιας σύμπραξης δημόσιου και ιδιωτικού τομέα, με την οποία αναμένεται να δημιουργηθούν επενδύσεις ύψους 1,8 δισ. ευρώ ως το 2020, με

		σκοπό αυτές να συμβάλουν στην ανάπτυξη διατάξεων προστασίας κατά των επιθέσεων στον κυβερνοχώρο.
2020	Από το 2020 τα κράτη μέλη της ΕΕ θα συντονίσουν για πρώτη φορά τη χρήση της ζώνης υψηλής ποιότητας των 700 MHz	Αυτό θα δημιουργήσει τη δυνατότητα να υπάρξουν δίκτυα 5G και να παρέχονται νέες υπηρεσίες όπως συνδεδεμένα αυτοκίνητα, εξ αποστάσεως υγειονομική περίθαλψη, έξυπνες πόλεις ή βίντεο συνεχούς ροής εν κινήσει και εκτός συνόρων.
	Αν οι κυβερνήσεις της ΕΕ ακολουθήσουν το σχέδιο δράσης της Επιτροπής για την ηλεκτρονική διακυβέρνηση, θα μπορούν να εξοικονομούν έως 5 δις. ευρώ ετησίως από το 2020.	Με το σχέδιο δράσης επιδιώκεται η απλούστευση της ζωής των πολιτών και των επιχειρήσεων, εξασφαλίζοντας ότι τα δημόσια μητρώα είναι συνδεδεμένα και επιταχύνοντας τη μετάβαση στις ηλεκτρονικές δημόσιες συμβάσεις και τις ηλεκτρονικές υπογραφές

Εικόνα 6: Επιτεύγματα ΕΨΑ ανά έτος³⁹

³⁹ <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/policies/shaping-digital-single-market>

3.2.1.2. Ο δείκτης DESI

Ο Digital Economy and Society Index (DESI)⁴⁰ ή δείκτης ψηφιακής οικονομίας και κοινωνίας (DESI) είναι ένας σύνθετος δείκτης που κατάρτισε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή από την Γενική Διεύθυνση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την Ασφάλεια Δικτύων Επικοινωνίας, Περιεχομένου και Τεχνολογίας (DG CNECT) για να αξιολογεί την πρόοδο των χωρών της ΕΕ προς μια ψηφιακή οικονομία και κοινωνία. Ο μεικτός αυτός δείκτης επιτρέπει γενικής θεώρησης αξιολογήσεις, επικέντρωση σε συγκεκριμένες περιοχές ενδιαφέροντος, επιτρέπει προβολές στο μέλλον και επίσης επιτρέπει συγκριτικές αναλύσεις (EUROPEAN COMMISSION 2017). Ο δείκτης αυτός συναθροίζει μια σειρά σχετικών δεικτών διαρθρωμένων γύρω από 5 παραμέτρους που βαθμολογούνται από το 0 έως 1. Όσο υψηλότερη είναι η βαθμολογία τόσο καλύτερες είναι οι επιδόσεις της χώρας. Οι δείκτες αυτοί είναι:

- Συνδεσιμότητα σταθερά ευρυζωνικά δίκτυα: Ευρυζωνικές κινητές επικοινωνίες, ευρυζωνικές ταχύτητες και τιμές,
- Ανθρώπινο κεφάλαιο: Χρήση του Διαδικτύου, βασικές και προηγμένες ψηφιακές δεξιότητες,
- Χρήση του διαδικτύου: Χρήση από τους πολίτες του περιεχομένου, των επικοινωνιών και των επιγραμμικών (on-line) συναλλαγών,
- Ενσωμάτωση της ψηφιακής τεχνολογίας: Ψηφιοποίηση των επιχειρήσεων και ηλεκτρονικό εμπόριο,
- Ψηφιακές δημόσιες υπηρεσίες: Ηλεκτρονική διακυβέρνηση.
-

3.2.1.3. Έκθεση ψηφιακής προόδου της Ευρώπης⁴¹

Η έκθεση ψηφιακής προόδου της Ευρώπης (EDPR) παρακολουθεί την πρόοδο που έχουν σημειώσει τα κράτη μέλη ως προς την ψηφιοποίηση τους, συνδυάζοντας ποσοτικά στοιχεία από τον δείκτη ψηφιακής οικονομίας και κοινωνίας (DESI) με ποιοτικές πληροφορίες σχετικά με τις ειδικές ανά χώρα πολιτικές. Τα αποτελέσματα αφορούν στοιχεία για τους 5 δείκτες (σύνολο 31 υποδείκτες για το Ψηφιακό Θεματολόγιο) του DESI όπως προαναφέρθηκαν και έτσι δημιουργείται ο digital

⁴⁰ <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/desi>

⁴¹ <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/european-digital-progress-report>

scoreboard για την θεώρηση της πορείας κάθε κράτους⁴² όπου οι υπηρεσίες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής έχουν ορίσει ένα ευρύτερο σύνολο εκατόν επτά (107) δεικτών ομαδοποιημένων σε έντεκα (11) θεματικές ενότητες για την πορεία των ΤΠΕ στην Ευρώπη.⁴³

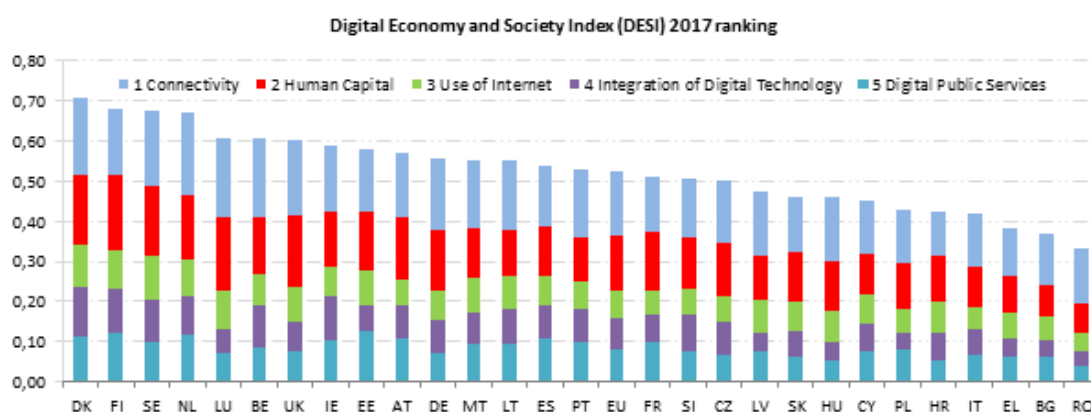
⁴² <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/digital-scoreboard>

⁴³ <http://digital-agenda-data.eu/datasets/desi/indicators#desi-individual-indicators>

4. ΤΠΕ και Ελλάδα

4.1. Η θέση της Ελλάδας στον ψηφιακό χάρτη της ΕΕ

Σε ότι αφορά το βαθμό διείσδυσης και επέκτασης των ΤΠΕ στη χώρα, Σύμφωνα με τον DESI 2017, η Ελλάδα κατατάσσεται στην 26η θέση. Συνολικά, η Ελλάδα δεν σημείωσε μεγάλη πρόοδο σε σύγκριση με άλλα κράτη μέλη της ΕΕ. Από τη θετική πλευρά, οι πολίτες της χρησιμοποιούν πιο ενεργά το διαδίκτυο για βιντεοκλήσεις και επιγραμμικό περιεχόμενο. Ωστόσο, το χαμηλό επίπεδο ψηφιακών δεξιοτήτων μπορεί να δράσει ως τροχοπέδη για την περαιτέρω ανάπτυξη της ψηφιακής οικονομίας και κοινωνίας.

Εικόνα 7: Κατάταξη της Ελλάδας σύμφωνα με τον δείκτη DESI⁴⁴

Ειδικότερα για το 2017:

- Ως προς τη συνδεσιμότητα (Βαθμολογία: 0,48 – Μ.Ο. Ε.Ε. 28: 0,63): Η Ελλάδα παρουσιάζει ευρεία διαθεσιμότητα σταθερών ευρυζωνικών συνδέσεων, αλλά η διείσδυσή τους προχωρεί με αργούς ρυθμούς. Η τιμή είναι σχετικά υψηλή, η μετάβαση σε γρήγορες ευρυζωνικές συνδέσεις είναι πιο αργή απ' ό,τι σε άλλες χώρες της Ε.Ε. και η Ελλάδα παραμένει τελευταία στην κάλυψη NGA ανά νοικοκυριό..

- Ανθρώπινο κεφάλαιο (Βαθμολογία: 0,37 – Μ.Ο. Ε.Ε. 28: 0,55): Περισσότεροι άνθρωποι συνδέονται στο διαδίκτυο, αλλά το επίπεδο δεξιοτήτων παραμένει χαμηλό. Ωστόσο, ο αριθμός των πτυχιούχων θετικών επιστημών και τεχνολογίας είναι σχετικά υψηλός, γεγονός που αποτελεί καλό οίονό για το ψηφιακό μέλλον της Ελλάδας.

⁴⁴ Digital Economy and Society Index 2017, <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/desi>

- Χρήση διαδικτύου (Βαθμολογία: 0,42 – Μ.Ο. Ε.Ε. 28: 0,48): Οι Έλληνες είναι ενεργοί χρήστες των μέσων κοινωνικής δικτύωσης και επιγραμμικού περιεχομένου. Κατά το παρελθόν έτος, όλο και περισσότεροι χρήστες άρχισαν να χρησιμοποιούν επιγραμμικές τραπεζικές υπηρεσίες.

- Ενσωμάτωση της ψηφιακής τεχνολογίας (Βαθμολογία: 0,23 – Μ.Ο. Ε.Ε. 28: 0,37): Η Ελλάδα προχωρεί με αργούς ρυθμούς. Οι εταιρείες χρησιμοποιούν τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, αλλά είναι λιγότερο πρόθυμες να υιοθετήσουν νέες τεχνολογίες όπως το υπολογιστικό νέφος και η RFID. Αυξάνεται ο αριθμός των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων που χρησιμοποιούν ηλεκτρονικούς διαύλους για πωλήσεις, αλλά όχι για διασυνοριακές πωλήσεις.

- Ψηφιακές δημόσιες υπηρεσίες (Βαθμολογία: 0,41 – Μ.Ο. Ε.Ε. 28: 0,43): Η Ελλάδα έχει σημειώσει πρόοδο όσον αφορά την παροχή ανοιχτών δεδομένων, αν και όχι τόσο ταχεία όσο άλλες ευρωπαϊκές χώρες. Ο αριθμός των χρηστών υπηρεσιών ηλεκτρονικής διακυβέρνησης αυξάνεται επίσης ελαφρώς, αλλά η προσφορά ηλεκτρονικών δημόσιων υπηρεσιών είναι πολύ κάτω από τον μέσο όρο της ΕΕ.

4.2. Ελλάδα και ευρωπαϊκά προγράμματα

Έτσι ουσιαστικά η Ελλάδα όλα αυτά τα χρόνια βρέθηκε να εκτελεί έργα ΤΠΕ ασύντακτα με στόχο μόνο την απορροφητικότητα αν και πολλές φορές είχαν δοθεί ευκαιρίες να γίνει ένα πραγματικό «άλμα». Οι ΤΠΕ στα κοινοτικά προγράμματα και στα πλαίσια της Ευρωπαϊκή Περιφερειακή Πολιτική - Πολιτική της Συνοχής πραγματοποίησε σειρά επενδύσεων που στην χώρα μας αφορούσε τα προγράμματα Ολοκληρωμένα Μεσογειακά Προγράμματα (ΜΟΠ), στη συνέχεια με τα τρία Κοινοτικά Πλαίσια Στήριξης (ΚΠΣ) Α' ΚΠΣ 1988-1993, Β' ΚΠΣ 1994-1999, Γ' ΚΠΣ 2000-2006 (με το Ε.Π. 'Κοινωνία της Πληροφορίας'), το Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο Αναφοράς (ΕΣΠΑ) 2007-2013 (ΕΠ 'Ψηφιακή Σύγκλιση' και ΕΠ 'Διοικητική Μεταρρύθμιση' σε συνδυασμό με την Εθνική Ψηφιακής Στρατηγικής 2006 – 2013 και το 7ου Προγράμματος Πλαισίου για την καινοτομία.) και πλέον με το Εταιρικό Σύμφωνο για το Πλαίσιο Ανάπτυξης (ΕΣΠΑ 2014-2020). Ο κύριος όμως καταλύτης για την υλοποίηση έργων ΤΠΕ ήταν το ΕΠ «Ψηφιακή Σύγκλιση» (Επιτροπής Παρακολούθησης ΕΠ ΕΣΠΑ 2007-2013 2012) του προηγούμενου ΕΣΠΑ που ενσωμάτωνε την αναπτυξιακή στρατηγική και στις 13 Περιφέρειες της χώρας στα πλαίσια του 6^{ου} Γενικού Στόχου και ουσιαστικά έδρασε σαν το όχημα σε συνδυασμό με

το έτερο ΕΠ «Διοικητική Μεταρρύθμιση» την παράδοση σημαντικών έργων ΤΠΕ τόσο καθετών όσο και οριζοντίων και έτσι οδήγησε στην διαμόρφωση του νέου ΕΣΠΑ. Η Πολιτική Συνοχής της ΕΕ για την τρέχουσα προγραμματική περίοδο και το τρέχον ΕΣΠΑ έχει θεσπίσει 11 θεματικούς στόχους (έργα ΤΠΕ κυρίως στους ΘΣ 2,11 και λιγότερα στους ΘΣ 1,3,10) που στηρίζουν την ανάπτυξη για την περίοδο 2014-2020 που θα καλυφθούν μέσα από τα 20 Προγράμματα, από τα οποία τα 7 είναι Τομεακά και τα 13 Περιφερειακά, στο πλαίσιο βεβαίως της Στρατηγικής «Ευρώπη 2020» που χρηματοδοτούνται από τα ΕΔΕΤ. Αυτό που θα πρέπει να αναφέρουμε είναι ότι οι παρεμβάσεις στον τομέα των ΤΠΕ και των έργων που θα εκτελεστούν έχουν συγκεντρωθεί στο Θεματικό Στόχο 2 κάτω από τον τίτλο «Βελτίωση της πρόσβασης σε Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ), της χρήσης και της ποιότητάς τους» σε συνδυασμό με τον Θεματικό Στόχο 11 με τίτλο «Ενίσχυση της θεσμικής ικανότητας των δημόσιων υπηρεσιών και των φορέων, καθώς και της αποτελεσματικής δημόσιας διοίκησης» που υλοποιεί την Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση. Πιο ειδικά για την Ελλάδα οι εθνικοί στόχοι για την νέα Ευρωπαϊκή Στρατηγική σε συνδυασμό με τις ειδικές ανάγκες που διαμορφώνονται λόγω και του τρίτου προγράμματος οικονομικής προσαρμογή⁴⁵ όπου υπάρχουν έργα/δράσεις ΤΠΕ⁴⁶ είναι:

Στρατηγική «Ευρώπη 2020»	Στόχοι «Ευρώπη 2020»	Στόχοι της Ελλάδας για το 2020
Ποσοστό απασχόλησης (ηλικίες 20-64)	75%	70%
Επενδύσεις σε Ε&Α (% του ΑΕΠ)	3%	1,2% *
Μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, ποσοστιαία ως προς το 1990	-20%, (ή -30% εάν οι συνθήκες το επιτρέψουν)	Εκπομπές για τομείς εκτός ΣΔΕ-4% (σε σχέση με τις τιμές του 2005, Απόφαση 406/2009/ΕΚ)
Ανανεώσιμες πηγές ενέργειας (ως % επί της μκτής τελικής κατανάλωσης ενέργειας)	20%	20% με βάση το Ν. 851/2010
Ενεργειακή απόδοση – μείωση κατανάλωσης ενέργειας σε Μtoe	Αύξηση ενεργειακής απόδοσης κατά 20%, που αντιστοιχεί στη μείωση της πρωτογενούς ενεργειακής κατανάλωσης κατά 368 Mtoe	Μείωση της κατανάλωσης πρωτογενούς ενέργειας κατά 2,85 Mtoe το 2020
Πρόωρη εγκατάλειψη του σχολείου (%)	κάτω από 10%	9,7%
Ολοκλήρωση τριτοβάθμιας εκπαίδευσης (%)	Τουλάχιστον 40% των νέων ηλικίας 30-34 ετών	32%
Μείωση αριθμού ατόμων σε κατάσταση ή σε κίνδυνο φτώχειας ή αποκλεισμού	20 εκατομμύρια	Μείωση κατά 450.000

Εικόνα 8: Στόχοι Ελλάδας για την Ευρώπη 2020⁴⁷

⁴⁵ https://ec.europa.eu/info/departments/structural-reform-support-service_en

⁴⁶ Βλ. Παράρτημα

⁴⁷ <https://www.espa.gr/el/Pages/staticEurope2020.aspx>

Μια ακόμα καινοτομία της νέας ευρωπαϊκής στρατηγικής για την νέα Ευρώπη και θέλοντας να συνδυάσει καλύτερα όλες τις δράσεις γύρω από την καινοτομία και ειδικότερα για τις ΤΠΕ τους σχεδιασμούς στα πλαίσια της Πολιτικής Συνοχής 2014-2020 είναι η δημιουργία της Εθνικής Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης (RIS3) (Ευρωπαϊκή Επιτροπή 2014) που αποτελεί τον οδηγό για την παραγωγική ανασυγκρότηση με βασικό πυλώνα την έρευνα, τεχνολογία και την καινοτομία με σκοπό έτσι να αμβλυνθούν οι ανισότητες όπως προβλέπουν και οι στόχοι του «Ευρώπη 2020» σε συνδυασμό με μια βιώσιμης απασχόληση. Μάλιστα στο κεφάλαιο 6.2.3 της RIS3 γίνεται ειδική αναφορά για τις ΤΠΕ⁴⁸ και πως θα συνδυαστούν με το «Ορίζοντας 2020» μέσα από τους κεντρικούς στόχους της στρατηγικής γιατί ο τομέας των ΤΠΕ σημαίνει οικονομική δραστηριότητα με τεχνολογικό πρότυπο όπως το cloud computing και τα big data, αλλά και οι συνέργειες με άλλα μεγάλα ευρωπαϊκά τεχνολογικής κατεύθυνσης προγράμματα ενώ αποτελεί τον παράγοντα συσχέτισης εθνικού και περιφερειακού επιπέδου. Έτσι αποκρυσταλλώνεται μια 15ετης εμπειρία για τον τρόπο λειτουργίας των διαρθρωτικών ταμείων σε συνεργασία με τα συμπεράσματα από διεθνείς θεσμούς όπως η Διεθνής Τράπεζα, ο ΟΟΣΑ και το ΔΝΤ. Μέσω αυτής της Στρατηγική στόχος είναι να αξιοποιηθεί το ανθρώπινο δυναμικό της χώρας μακροπρόθεσμα μέσω της ανάπτυξης μοναδικών χαρακτηριστικών ανά περιφέρεια, ενώ πλέον είναι προϋπόθεση για τη χρηματοδότηση από το ΕΤΠΑ. Έτσι με βάση το Εθνικό σχέδιο ευρυζωνικής πρόσβασης επόμενης γενιάς⁴⁹ στα πλαίσια του ψηφιακού θεματολογίου (το πρόγραμμα θέλει να δημιουργήσει δίκτυα νέας γενιάς και βασίζεται σε δύο πυλώνες, α: δημιουργία περιβάλλοντος για επενδύσεις από ιδιώτες και β: στήριξη για δημιουργία δικτύων σε περιοχές με μικρή αγορά) και την ψηφισμένη Εθνική Ψηφιακή Στρατηγική οι στόχοι πλέον μπορούν να υλοποιηθούν δίνοντας έτσι την απαραίτητη ώθηση που απαιτεί η νέα Στρατηγική

4.3. Ψηφιακό Θεματολόγιο και ΗΔ

Η χώρα μας πλέον λαμβάνει επίσης υπόψη και τις εμβληματικές πρωτοβουλίες με ιδιαίτερη το Ψηφιακό Θεματολόγιο ιδιαίτερα για την υλοποίηση της Ενιαίας Ψηφιακής Αγοράς αλλά και τις επιταγές της Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης. Ειδικά σε ότι αφορά

⁴⁸ <https://www.espa.gr/el/Pages/staticRIS3.aspx>

⁴⁹ <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/pli-rofories-horas-ellada>

την ΗΔ που η χώρα μας πλέον εφαρμόζει στα πλαίσια της αναδιοργάνωσης της Δημόσιας Διοίκησης προς όφελος της συνολικής ανάκαμψης της Ελλάδας και βασίζεται στο θεσμικό πλαίσιο της 23ης Δράσης του Ψηφιακού Θεματολογίου, τον Οδηγό Guide for the procurement of standards based ICT Elements of Good Practice¹⁹⁻¹²⁻²⁰¹¹, του με κυρωμένου ΥΑΠ/Φ.40.4/1/989 (ΦΕΚ 1301/Β'/12-04-2012) Ελληνικού Πλαισίου Παροχής Υπηρεσιών Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης⁵⁰, το Νόμο 4048/2012 «Ρυθμιστική Διακυβέρνηση: Αρχές, Διαδικασίες και Μέσα Καλής Νομοθέτησης», την υλοποίηση του ν. 3979/2011 για την ηλεκτρονική διακυβέρνηση και σειρά επιμέρους νόμων για την υλοποίηση⁵¹, έχει ορίσει σειρά Στρατηγικών Στόχων μέσω της Στρατηγικής για την Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση (ΥΔΜΗΔ 2013) και το Στρατηγικό Σχέδιο Δράσης για την Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση (ΥΔΜΗΔ 2014).

4.3.1. Οι 10 στόχοι της ΗΔ και έργα ΤΠΕ

Για την επίτευξη αυτών των 10 στρατηγικών στόχων θα πρέπει να υλοποιηθούν τόσο έργα που αποτελούν τον κορμό της ΗΔ όπως τα όσα το υπουργείο έχει προσθέσει ότι απαιτούνται όπως , ενιαίου συστήματος Διαχείρισης του Ανθρώπινου Κεφαλαίου της Δημόσιας Διοίκησης (HRMS), Ενιαία Πολιτική Δημόσιας Πληροφορικής (ITPolicy) την ανάπτυξη ενός κεντρικού συστήματος ολοκληρωμένης χρηματοοικονομικής διαχείρισης (ERP), την υλοποίηση κεντρικής πύλης παροχής υπηρεσιών προς τους πολίτες (CRMS) όπως η πύλη ΕΡΜΗΣ αλλά και έργων ΤΠΕ όπως η ασφαλής, πιστοποιημένη και νομικώς αποδεκτή ανταλλαγή ηλεκτρονικών εγγράφων και πληροφοριών (eDelivery), Ψηφιακές υπογραφές, η Ηλεκτρονική Ταυτοποίηση / Αυθεντικοποίηση (eID), η προτυποποίηση των δομών Ηλεκτρονικών Δημοσίων Προμηθειών και Δημοπρασιών (e-Procurement), δεδομένων διαχείρισης δεδομένων (DataDrivenDecisionMaking, DataProcessing / BigData / DataMining / DataGovernance), δημιουργία αποθετηρίου μελετών έργων ΤΠΕ, η επίτευξη διαλειτουργικότητας μεταξύ των μητρώων της χώρας και του Κυβερνητικού Υπολογιστικού Νέφους (GCloud) με την χρήση τεχνολογιών IaaS (Infrastructure as a

⁵⁰ <http://www.yap.gov.gr/index.php/e-gif-menu/eggrafa-plaisiou-egov.html>

⁵¹ Κωδικοποίηση διατάξεων για την πρόσβαση σε δημόσια έγγραφα , το Σχέδιο Δράσης για τις Ψηφιακές Υπογραφές και την Ηλεκτρονική Ταυτοποίηση / Αυθεντικοποίηση, την Τυποποίηση Προϊόντων και Υπηρεσιών ΤΠΕ , τις δημόσιες συμβάσεις

Service) και SaaS (Software as a Service) σχεδιασμό με το IPv6 (δικτυακές πύλες, ιστοσελίδες, εφαρμογές, κλπ.).

ΣΤΟΧΟΙ ΤΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΣ ΚΡΑΤΟΥΣ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
ΣΤΟΧΟΣ 1 - ΑΠΛΟΥΣΤΕΥΣΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ ΜΕ ΧΡΗΣΗ ΤΠΕ
ΣΤΟΧΟΣ 2 - ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΕΓΓΡΑΦΩΝ – ΨΗΦΙΟΠΟΙΗΣΗ ΔΙΕΡΓΑΣΙΩΝ
ΣΤΟΧΟΣ 3 - ΕΝΙΑΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΠΟΡΩΝ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
ΣΤΟΧΟΣ 4 - ΕΠΑΝΑΣΥΝΔΕΣΗ ΠΟΛΙΤΗ ΜΕ ΚΡΑΤΟΣ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗ
ΣΤΟΧΟΣ 4 - ΕΝΙΑΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΣΧΕΣΕΩΝ ΚΡΑΤΟΥΣ ΠΟΛΙΤΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ
ΣΤΟΧΟΣ 5 - ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΕΝΙΑΙΟΥ ΣΗΜΕΙΟΥ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ ΣΤΙΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΤΟΜΕΑ
ΣΤΟΧΟΣ 6 - ΑΥΘΕΝΤΙΚΟΠΟΙΗΣΗ ΠΟΛΙΤΩΝ
ΣΤΟΧΟΣ 7 - ΣΥΜΜΕΤΟΧΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΣΤΟΧΟΣ 8 - ΨΗΦΙΑΚΗ ΕΝΤΑΞΗ ΚΑΙ ΨΗΦΙΑΚΟΣ ΑΛΦΑΒΗΤΙΣΜΟΣ
ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ ΟΡΙΖΟΝΤΙΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΤΠΕ ΣΤΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ
ΣΤΟΧΟΣ 9 - ΔΙΑΣΥΝΔΕΣΗ ΒΑΣΙΚΩΝ ΜΗΤΡΩΩΝ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
ΣΤΟΧΟΣ 10 - ΑΝΟΙΧΤΗ ΔΙΑΘΕΣΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ

Εικόνα 9: Στρατηγικοί Στόχοι για την ΗΔ⁵²

⁵² http://www.minadmin.gov.gr/?page_id=12126

5. ΤΠΕ και η έλλειψη Εθνικής Στρατηγικής στην Ελλάδα

Η Ελλάδα σε αυτό το πλαίσιο και όντας χώρα μέλος της ΕΕ από τα προηγούμενα χρόνια προσπάθησε να ακολουθήσει τις διεθνείς εξελίξεις αλλά τις περισσότερες φορές δεν κατάφερε να αρθρώσει μια ολοκληρωμένη πρόταση γύρω από τις ΤΠΕ αφήνοντας πολλές φορές τα χρήματα απλά να καλύπτουν ανάγκες που επιβάλλονταν από το εξωτερικό χωρίς ένα ενιαίο σχέδιο ενώ προσπάθειες όπως αυτές των Εθνικών Προγραμμάτων Μεταρρυθμίσεων και Πρωτοβουλιών για την υλοποίηση ΤΠΕ έργων παρότι έγιναν προσπάθειες συντονισμού δεν είχαν όμως δεσμευτικότητα. Έτσι στο σύνολο των εξελίξεων σε ευρωπαϊκό επίπεδο και στα πλαίσια των προγραμμάτων Κοινοτικής Ενίσχυσης άρχισε να υλοποιεί έργα ΤΠΕ με σκοπό να καλύπτει τους στρατηγικούς στόχους που σε κάθε μεγάλο πρόγραμμα των Βρυξελλών είχε για κάθε εθνική κυβέρνηση απλά αθροιστικά χωρίς μια ολοκληρωμένη Εθνική Στρατηγική για τις Ψηφιακές Τεχνολογίες με σκοπό απλά την απορρόφηση των κονδυλίων στον τομέα.⁵³ Έτσι κάθε ένα από τα προηγούμενα κοινοτικά προγράμματα στήριξης είχαν ένα τμήμα που αφορούσε ενισχύσεις σε έργα ΤΠΕ και κάλυπτε τους στόχους των κεντρικά αποφασισμένων προγραμμάτων που ενέκριναν οι αρχές στις Βρυξέλλες. Όμως οι εξελίξεις γύρω από την Στρατηγική Ευρώπη 2020 και ιδιαίτερα το Ψηφιακό Θεματολόγιο έκαναν ακόμα πιο επιτακτική την υλοποίηση μιας εθνικής στρατηγικής σε ΤΠΕ η οποία να είναι σε συμφωνία με αυτή την Εμβληματική Πρωτοβουλία και προσαρμοσμένη βέβαια στις ελληνικές συνθήκες τεχνολογικής εξέλιξης και πολιτικής πρωτοβουλίας. Οι στόχοι πλέον έπρεπε να υλοποιηθούν κεντρικά με συντονισμό ώστε να επιτευχθεί:

- Δημοσιονομική βελτίωση στα πλαίσια της δημοσιονομικής πολιτικής
- Να ενισχυθεί ο αναπτυξιακός τομέας
- Να μεταβεί η Δημόσια Διοίκηση στη νέα εποχή και τέλος
- Να ενισχυθεί η δημοκρατικότητα και διαφάνεια στις κοινωνικές εκφάνσεις της καθημερινότητας

Έτσι η εφαρμογή μιας εθνικής στρατηγικής πολιτικής θα είχε τα κατάλληλα «εργαλεία» για να επιτύχει παρέχοντας έτσι δίκτυα ευρυζωνικότητας, να μεταρρυθμιστεί ουσιαστικά το κράτος όπου εδώ ο κύριος παράγοντας είναι στο να

⁵³ <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/news/greek-digital-strategy>

αλλάξει το πλαίσιο υλοποίησης των έργων ΤΠΕ, να μετασχηματισθούν οι ελληνικές επιχειρήσεις ώστε να εκμεταλλευτούν τις δυνατότητες των νέων τεχνολογιών, και τέλος να αποτελέσουν οι ψηφιακές τεχνολογίες όχημα για την οικονομικής ανάπτυξη με τους πολίτες πλέον να κάνουν ισχυρά βήματα προς τις ψηφιακές δεξιότητες.

5.1. Ψηφιακή Στρατηγική 2006-2013: Η πρώτη προσπάθεια

Μια προσπάθεια συντονισμού κατά την προηγούμενη προγραμματική περίοδο με το όνομα Ψηφιακή Στρατηγική 2006-2013 που προσπάθησε να αποτελέσει μια ολοκληρωμένη και συνεκτική πολιτική για τις ΤΠΕ και είχε ενταχθεί στο Εθνικό Πρόγραμμα Μεταρρυθμίσεων με το συντονισμό του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών τελικά δεν κατάφερε να κάνει κάτι ουσιαστικό στον σκοπό των συγκεκριμένων κατευθύνσεων αλλά και στην προστασία των οικονομικών αντιτίμων κατά την υλοποίηση έργων ΤΠΕ αν και πρέπει να χαρακτηριστεί ως μια διαρθρωτική παρέμβαση με θετικές επιπτώσεις στον τομέα. Ο σκοπός της ΨΣ 2006-2013 είχε ως σκοπό να πραγματοποιηθεί το επονομαζόμενο εκείνη την εποχή «Ψηφιακό Άλμα στην Παραγωγικότητα, ένα Ψηφιακό Άλμα στην Ποιότητα Ζωής» για να καλύψει η Ελλάδα το χαμένο έδαφος σε σχέση με τις υπόλοιπες ευρωπαϊκές χώρες στον τομέα της ψηφιακής τεχνολογίας χωρίζοντας τους τομείς δράσης σε δύο κατευθύνσεις (Βελτίωση της παραγωγικότητας με εφαρμογή των ΤΠΕ και Βελτίωση της Ποιότητας Ζωής με χρήση ΤΠΕ και διαδικτύου) και συνδέονταν με τη πρωτοβουλία «Ψηφιακό Άλμα» που είχε ως στόχους την προώθηση νέων τεχνολογιών σε επιχειρήσεις, την παροχή ψηφιακών υπηρεσιών προς επιχειρήσεις σε συνδυασμό με την αναδιοργάνωση του δημόσιου τομέα, την ενίσχυση του κλάδου των ΤΠΕ, τις ψηφιακές επιχειρήσεις, την ενσωμάτωση ΤΠΕ για την καθημερινότητα του πολίτη τόσο στην κοινωνία όσο και στις συναλλαγές του με το κράτος. Τελικά με την λήξη του ΕΣΠΑ 2007-2013 ουσιαστικά έπαψε να υπάρχει και η Ψηφιακή Στρατηγική καθώς ουσιαστικά είχε δημιουργηθεί για την υλοποίηση του ΕΣΠΑ καθώς χρηματοδοτήθηκε μέσω του Επιχειρησιακού Προγράμματος (Ε. Π.) «Κοινωνία της Πληροφορίας» του Γ' ΚΠΣ και εν συνεχεία του Ε. Π. «Ψηφιακή Σύγκλιση» ενώ οι δημοσιονομικές εξελίξεις της διετίας 2009-2010 εμπόδισαν κάθε άλλο βήμα. Οι εξελίξεις όμως δεν περιμένουν και έτσι με την υπογραφή των προγραμμάτων οικονομικής στήριξης η ΕΕ σε συνεργασία με το ΔΝΤ ουσιαστικά έφεραν και ένα νέο πλαίσιο υποχρεώσεων υλοποίησης συγκεκριμένων

έργων ΤΠΕ όπως προαναφέραμε στο προηγούμενο κεφάλαιο που όμως και πάλι αντιμετώπιζαν το ζήτημα ad hoc δηλαδή απλά ήθελαν να ολοκληρωθούν συγκεκριμένα προγράμματα υποβοήθησης της οικονομίας χωρίς να δίνεται μια ενιαία προώθηση των νέων τεχνολογιών για την ανάπτυξη της χώρας. Η ανάγκη της δημιουργίας της μιας Ενιαίας Ψηφιακής στρατηγικής ήταν για να καλύψει την σύγκυση αρμοδιοτήτων σε ζητήματα των ΤΠΕ και της ΗΔ αλλά και για την εκπροσώπηση της Ελλάδας την ΕΕ καθώς αυτές οι πρωτοβουλίες αφορούν ζητήματα και χρηματοδοτούνται από το Ευρωπαϊκό Ψηφιακό Θεματολόγιο (Digital Agenda for Europe) όπου υπεύθυνο ήταν το Υπουργείο Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων όπως και σε τμήματα⁵⁴ της Ενιαίας Ευρωπαϊκής Ψηφιακής Στρατηγικής (Digital Single Market) που όμως είχε την σύγκυση ότι αυτές οι ευρωπαϊκές πολιτικές είχαν ως τμήμα τους και την ΗΔ.

5.2. Οι προσπάθειες συνεχίζονται: Οι επιτελικοί φορείς χάραξης ΨΣ

Έτσι όταν δημιουργήθηκε Υπουργείο Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης αυτό ξεκίνησε να εμπλέκεται με ζητήματα οριζόντιων παρεμβάσεων με σειρά νομοθετικών οδηγιών όπως ν. 3861/2010 για τη Διαύγεια, ν. 3882/2010 των γεωχωρικών δεδομένων (Οδηγία INSPIRE), του ν. 3979/2011 για την ηλεκτρονική διακυβέρνηση, την κύρωση του Πλαισίου για την Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση, βλ. ΦΕΚ 1301/Β'/12-04-2012, του ν. 4305/2014 για το άνοιγμα των δημοσίων δεδομένων, και του π.δ. 28/2015 για την πρόσβαση στην δημόσια πληροφορία. Έτσι υπήρξε πλέον μια μεγάλη σύγκυση αρμοδιοτήτων για την δημιουργία ενός συνεκτικού πλαισίου άσκησης ενιαίας ψηφιακής πολιτικής. Όμως και ο ίδιος ο τομέας παραγωγής έργων ΤΠΕ συνέχιζε μην μπορεί να αποδίδει τα πολλαπλασιαστικά οφέλη στην κοινωνία και την οικονομία λόγω αυτής της αδυναμίας συντονισμού και της έλλειψης ενιαίου πλαισίου. Οι προσπάθειες που έγιναν δεν είχαν τα προσδοκώμενα αποτελέσματα. Προσπάθειες όπως με την διυπουργική επιτροπή των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων "Διοικητική Μεταρρύθμιση" και "Ψηφιακή Σύγκλιση" του ΕΣΠΑ 2007-2013 του αρ. 10 του ν. 3614/2007 (Α' 40) (σύσταση με την ΥΑ 151//2009 (ΥΑ 151806/ΨΣ3205-Α1 ΦΕΚ Β 696 2009) που όμως δρούσε χωρίς την ύπαρξη Εθνικής Στρατηγικής και η Επιτροπή Πληροφορικής Επικοινωνιών και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης του αρ. 26 του ν. 4314/2014 που ήταν πολυπληθής και σε αρκετά υψηλό επίπεδο με αποτέλεσμα η διαδικασία λήψης

⁵⁴ ν. 4070/2012 (ΦΕΚ Α'82) παρ. 2 αρ. 1

αποφάσεων και συντονισμού να είναι εξαιρετικά αργή και δύσκολη. Η συγκεκριμένη επιτροπή ήταν επίγονος της ΠΥΣ 7/28.4.2011 (Α' 102)⁵⁵ που και αυτή έλκυε με την σειρά της την καταγωγή της από την ΠΥΣ 14/28.6.2004 (Α' 116).⁵⁶ Επίσης πρόβλημα που έπρεπε να λυθεί ήταν και οι ψηφιακές πολιτικές που υλοποιούσαν οι κάθετες δομές των υπουργείων που όμως δεν είχαν συνδεσιμότητα με οριζόντιες κατευθύνσεις (που και αυτές όπου υλοποιήθηκαν είχαν συγκεκριμένους τομείς αρμοδιότητας χωρίς ευκολία στην δυνατότητα ενσωμάτωσης νέων εξελίξεων). Αυτό το πρόβλημα προσπάθησε να επιλύσει η επιτροπή του 2011 με την ίδρυση στα υπουργεία των Ομάδων Διοίκησης Σχεδιασμού και Επίβλεψης Έργου (ΟΔΙΣΕΕ) που είχαν με την ευελιξία να δημιουργούν έργα ΤΠΕ και πολιτικές ΗΔ αλλά όχι με την ευκολία αν πρόκειται να εμπλακούν πέραν της μιας Ομάδας Εργασίας. Επίσης και μην θέλοντας να επαναληφθούν λάθη του παρελθόντος ήταν αναγκαία η ίδρυση μιας ΓΓΨΠ που έχει σχεδιαστεί ως αρμοδιότητες και ως δομή για να έχει οριζόντιο χαρακτήρα αποκτά ουσιαστικές επιχειρησιακές αρμοδιότητες η οποία επίσης θα σχεδιάζει και την ψηφιακή πολιτική της χώρας όπως θα αναφέρουμε πιο κάτω.

⁵⁵ επιτροπή «για τον καθορισμό της στρατηγικής και την ανάπτυξη, παρακολούθηση, αξιοποίηση και διάδοση των Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ) σε όλους τους τομείς της κυβερνητικής πολιτικής».

⁵⁶ «Επιτροπή για τον καθορισμό της στρατηγικής και την ανάπτυξη της Πληροφορικής σε εθνικό επίπεδο και ιδιαίτερα στο Δημόσιο Τομέα»

6. Υλοποίηση έργων ΤΠΕ, προβλήματα και Αιρεσιμότητα 2.1

6.1. Έργα ΤΠΕ με το παλιό σύστημα

Το δεύτερο πρόβλημα ήταν ο τρόπος υλοποίησης έργων ΤΠΕ και που τις περισσότερες φορές αφορούσε ζήτημα στον τρόπο υλοποίησης που ήταν κάθετης μορφής κλειστού τύπου «σιλό» (Beal 2017) που έχουν αποδειχτεί δαπανηρά και αναποτελεσματικά εξαιτίας του σχεδιασμού, για το λόγο ότι επαναλαμβάνουν δομικά στοιχεία (λογισμικού και υλικού) χωρίς να μπορεί να εφαρμοστεί με επιτυχία η διαλειτουργικότητα μη παρέχοντας έτσι το απαραίτητο όφελος στην κοινωνία και απορροφώντας έτσι απλά τα ευρωπαϊκά και εθνικά χρήματα λόγω της μη εφαρμογής προτύπων και διαδικασιών . Εδώ θα πρέπει να αναφέρουμε ότι πολλά από τα προβλήματα στον τομέα των ΤΠΕ δεν μπορούμε να πούμε ότι οφείλονται στον τρόπο που υλοποιούνταν καθώς ακολούθησαν κλασικά και παραδοσιακά μοντέλα διαδικασιών διακηρύξεων δημόσιων προμηθειών (μέθοδος Waterfall⁵⁷). Τα κύρια προβλήματα είναι ότι δεν συνδέονται με τους στόχους και τις στρατηγικές της Ελληνικής πολιτείας, αλλά κυρίως με τον τρόπο που οι δράσεις ΤΠΕ υλοποιούνται. Έτσι την υλοποίηση των έργων ΤΠΕ εκτελούσε κάθε φορέας μόνος του ουσιαστικά κάτω από ένα διαγωνιστικό πλαίσιο που είχαν δημιουργήσει τα κοινοτικά προγράμματα για κάθε τύπο ΕΠ και ουσιαστικά δεν υπάκουε στην λογική της συντονισμένης προσπάθειας. Έτσι κάθε φορέας υλοποίησης προγραμμάτων είχε ένα ποσό από τα ΕΠ και ΠΕΠ και εκτελούσε έργα ΤΠΕ κατά το δοκούν μετά από τις προσκλήσεις που έβγαιναν για τα προγράμματα και βάση τεχνικών δελτίων που δημιουργούσε κάθε φορέας κατά το δοκούν. Οι δράσεις που έχουν αναληφθεί στο παρελθόν για την βελτίωση της κατάστασης μικρή επίδραση είχαν στο σύνολο των ΤΠΕ που είναι αυτές που θα δημιουργήσουν τις υπηρεσίες εκσυγχρονισμού του κράτους. Τα δημόσια έργα ΤΠΕ είναι αυτά που θα επιταχύνουν τις αντίστοιχες ιδιωτικές επενδύσεις στον κλάδο αν επιλυθούν ζητήματα που υπήρχαν μέχρι και σήμερα κάτι που έχει αναγνωρίσει σύσσωμος ο πολιτικός κόσμος στην χώρα.

6.2. Τα προβλήματα με το παλιό σύστημα

⁵⁷ Η μεθοδολογία waterfall βασίζεται στη σειριακή ακολουθία των επιμέρους σταδίων, από τη σύλληψη της ιδέας μέχρι και τους ελέγχους παραλαβής του τελικού συστήματος, όπου το κάθε στάδιο παράγει αυστηρά καθορισμένα παραδοτέα που κανένα επόμενο δεν μπορεί να ανατρέψει.

Δηλαδή πρέπει να αλλάξει το πώς και όχι το ποια έργα ΤΠΕ υλοποιούνται με σκοπό να παραλαμβάνονται τα έργα έγκαιρα να προσελκύουν επενδύσεις, να συμβάλουν στην εξωστρέφεια και τον εκσυγχρονισμό τόσο της ΔΔ όσο και των επιχειρήσεων ενώ θα πρέπει να γίνει άνοιγμα στις ΜΜΕ, τα δεδομένα και την καινοτομία ώστε να αναπτυχθεί περισσότερο η επιχειρηματικότητα. Δηλαδή να σταματήσει ο εγκλωβισμός σε έναν προμηθευτή (vendor lock-in) και να παρακολουθεί την εξέλιξη των ανοικτών προτύπων και του EIF (European Interoperability Framework). Ο σχεδιασμός των παρεμβάσεων ΤΠΕ πρέπει να είναι συμβατός με την Αρχιτεκτονική του Δημοσίου με στήριξη από δεδομένα – Data Model, τα οποία επεξεργάζονται ηλεκτρονικές εφαρμογές (Applications), οι οποίες χρησιμοποιούν συγκεκριμένες υποδομές-Infrastructure (δίκτυα, Η/Υ, κλπ). Μάλιστα σε σχετική μελέτη του Standish Group , μόνο 3 στα 10 έργα ολοκληρώνονται με επιτυχία (on time, on project, on scope), με το μέγεθος του προϋπολογισμού να επηρεάζει αντιστρόφως ανάλογα το ποσοστό επιτυχίας (2% στα πολύ μεγάλα, 62% στα μικρά) και τη μεθοδολογία υλοποίησης να επηρεάζει δραματικά το αποτέλεσμα (39% με ευέλικτη υλοποίηση και 11% με συμβατική μεθοδολογία)⁵⁸. Επίσης ζήτημα στην υλοποίηση των έργων ΤΠΕ είναι και μεγάλοι παραγωγοί έργων (ΜΑΝΔΡΑΒΕΛΗΣ 2014) που λαμβάνουν τα μεγάλα έργα ΤΠΕ του δημοσίου σε αντίθεση με τα μικρότερα σχήματα που συνήθως είτε κάνουν την δουλειά ως υπεργολάβοι είτε αποφεύγουν τελείως να εμπλακούν με το δημόσιο, αν και σε πολλές περιπτώσεις απλά δεν υπάρχουν μικρές εταιρείες παραγωγής έργων ΤΠΕ κάτι που πρέπει να επιλυθεί επίσης με την ενίσχυση των ΜΜΕ. Αυτά τα ζητήματα όμως σε συνδυασμό με τις εξελίξεις στην εγχώρια οικονομία αλλά και τις ευρωπαϊκές πολιτικές είχε ως αποτελέσματα, μεγάλες διαδικασίες αναθέσεων (τριβές σε προδιαγραφές που ένα μεγάλο έργο που όταν υλοποιηθεί μετά από 24 ή 36 μήνες για παράδειγμα θα είναι απαρχαιωμένες, διοικητικές αλλαγές, προσφυγές και ένδικα μέσα), το μέγεθος των έργων, την ασυμβατότητα προϋπολογισμού-έργου χωρίς FoS, την βαρύτητα στην προμήθεια μαζικού υλικού ακόμα και αν δεν απαιτούνταν απλά για λόγους απορροφητικότητας, αυξημένα κόστη διοικητικής παρακολούθησης τέτοιου μεγέθους έργων, την μη αξιοποίηση

⁵⁸ Το CHAOS Report του Standish Group δημοσιεύεται κάθε χρόνο από το 1994 εστιάζοντας στην επιτυχία έργων πληροφορικής. <https://www.infoq.com/articles/standish-chaos-2015>

αγορασμένων προϊόντων ΤΠΕ λόγω ασυμβατότητας αναγκών και προκηρύξεων διαγωνιστικών διαδικασιών.

6.2.1. Υλοποιηθέντα έργα και η δημιουργία της Αιρεσιμότητας

Ο βασικότερος ίσως φορέας που υλοποίησε συγκεντρωτικά έργα ΤΠΕ επ' ωφελεία όλου του κράτους ήταν η ΚτΠ ΑΕ⁵⁹ και ήταν αυτή που προορίστηκε να αποτελέσει τον βασικό κρατικό φορέα υλοποίησης έργων πληροφορικής και επικοινωνιών, ηλεκτρονικής διακυβέρνησης και διοικητικής μεταρρύθμισης που ιδρύθηκε το 2001 με σκοπό τη διασφάλιση της ομαλής υλοποίησης του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Κοινωνία της Πληροφορίας» (ΕΠ ΚτΠ), προκειμένου να αποφευχθούν οι καθυστερήσεις και τα προβλήματα που είχαν παρατηρηθεί στη διαχείριση των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων του 1ου & 2ου Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης (ΚΠΣ) και συνέχισε και για το ΕΣΠΑ 2007-2013 και ουσιαστικά παρέδωσε μια σειρά έργων με μερικά από τα πιο γνωστά να είναι «Ολοκληρωμένα Πληροφοριακά Συστήματα Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων» για τους ΟΤΑ⁶⁰, Εθνική Κυβερνητική Πύλη «ΕΡΜΗΣ»⁶¹ και τον Κόμβο G-Cloud της ΓΓΠΣ⁶². Τα όσα έχουν δει το φως της δημοσιότητας (ΜΑΝΔΡΑΒΕΛΗΣ 2017) καθώς και επίσημες δηλώσεις Υπουργών (Χεκίμογλου 2015), οι Επιστολές της ΕΕ προς την Ελληνική Κυβέρνηση, σχετικές μελέτες/έγγραφα ΕΕ όπως οι ετήσιες EDPR, ισχύουσες και παρελθούσες στρατηγικές και σχετικά κείμενα διεθνών οργανισμών (International Telecommunication Union 2016) δείχνουν ότι ο τρόπος που υλοποιήθηκαν τα προγράμματα ανάπτυξης ΤΠΕ στην χώρα μας ήταν με λάθος τρόπο, σε ένα ποσοστό, χωρίς αυτό να αναιρεί ότι δεν πραγματοποιήθηκαν και σημαντικές επενδύσεις που έχουν την ικανότητα να δώσουν μια αναπτυξιακή πνοή. Αυτό σημαίνει ότι είναι απαραίτητο και πρέπει να αποτελέσει πρώτη πολιτική προτεραιότητα η διαμόρφωση και εφαρμογή ενός συνεπούς, σταθερού,

⁵⁹ http://www.ktpae.gr/index.php?option=com_content&view=article&id=1&Itemid=20

⁶⁰

http://www.ktpae.gr/index.php?option=com_content&view=article&id=572:localgov&catid=12:erga&Itemid=45

⁶¹

http://www.ktpae.gr/index.php?option=com_content&view=article&id=577:ermis&catid=12:erga&Itemid=45

⁶² http://www.ktpae.gr/index.php?option=com_ktpcontests&task=Details&id=367

τυποποιημένου και ολοκληρωμένου πλαισίου κανόνων και διαδικασιών προμήθειας και σύναψης συμβάσεων στις ΤΠΕ για να μπορέσουν να μην επαναληφθούν λάθη του παρελθόντος. Αλλαγές όπως η διαμόρφωση και εφαρμογή ενός συνεπούς, σταθερού, τυποποιημένου και ολοκληρωμένου πλαισίου κανόνων και διαδικασιών προμήθειας και σύναψης συμβάσεων στις ΤΠΕ αλλά και του τρόπου πραγματοποίησης των δημοσίων προμηθειών θα πρέπει να αλλάξουν και να τύχουν ισχυρής πολιτικής στήριξης και αντικειμενικά κριτήρια αξιολόγησης και παραλαβής. Έτσι για να διορθωθούν τα κακώς κείμενα η ΕΕ επέβαλε την αιρεσιμότητα 2.1. ώστε να διορθωθεί ο τρόπος που οι δράσεις ΤΠΕ υλοποιούνται για την ελληνική ψηφιακή υποδομή για τον 21ο αιώνα, έτσι με μια Ενιαία Ψηφιακή Στρατηγική που θα στηρίζει τις καινοτόμες ΜΜΕ, την ΗΔ στο κράτος, τις ψηφιακές δεξιότητες, το ηλεκτρονικό εμπόριο, τα δίκτυα νέας γενιάς . (ΓΓΤΤ 2014) Έτσι πλέον είχαν ωριμάσει οι συνθήκες για την δημιουργία μετά από διαβούλευση μιας Εθνικής Ψηφιακής Στρατηγικής που θα ενσωμάτωνε κάθε τμήμα νέων τεχνολογιών που τρέχουν στην ΕΕ σε συνδυασμό με ιδιώτες και εθνικούς πόρους ώστε ο συνολικός στόχος να παραμείνει σταθερός ενώ θα διόρθωνε τα κακώς κείμενα των προηγούμενων ετών.

6.3. Αιρεσιμότητα 2.1

Τα προβλήματα στην υλοποίηση έργων ΤΠΕ και η έλλειψη επαρκούς συντονισμού οδήγησε την Ευρωπαϊκή Επιτροπή κατά την διάρκεια της συζήτησης στα πλαίσια των αιρεσιμοτήτων οι οποίες είναι προαπαιτούμενες για την χρηματοδότηση προγραμμάτων από τα ΕΔΕΤ του ΕΣΠΑ την δημιουργία της Αιρεσιμότητας 2.1 για τον τρόπο που θα υλοποιηθούν τα έργα ΤΠΕ στην Ελλάδα. Έτσι και με τον φόβο ότι δεν θα αποδεσμεύονταν κονδύλια αν δεν υλοποιούνταν η εκπλήρωση των εκκρεμοτήτων για την Αιρεσιμότητα 2.1⁶³ που αφορά στην Ψηφιακή Ανάπτυξη άξ.πρωτ. 2b και 2c του ΘΣ 2) έγιναν όλες οι αναγκαίες κινήσεις για την εκπλήρωση αυτού του στόχου. Οι αδυναμίες που ανέφερε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και έπρεπε να επιλυθούν ήταν για την Ψηφιακή ανάπτυξη όπου αναφέρθηκε χαρακτηριστικά ότι είναι απαιτούμενο: «Ένα στρατηγικό πλαίσιο πολιτικής για την ψηφιακή ανάπτυξη με στόχο την ενθάρρυνση οικονομικά προσιτών, καλής ποιότητας και διαλειτουργικών μέσω της χρήσης των ΤΠΕ ιδιωτικών και δημόσιων υπηρεσιών και αύξηση του βαθμού χρήσης τους από τους

⁶³ REGULATION (EU) No 1303/2013

πολίτες, συμπεριλαμβανομένων των ευάλωτων ομάδων, τις επιχειρήσεις και τη δημόσια διοίκηση, συμπεριλαμβανομένων των πρωτοβουλιών διασυνοριακής συνεργασίας». Έτσι ζητήθηκε να υπάρχει ένα στρατηγικό πλαίσιο στρατηγικής για την ψηφιακή ανάπτυξη που θα περιλαμβάνει:

- προϋπολογισμό και ιεράρχηση των προτεραιοτήτων των δράσεων συμβατή με τον πίνακα αποτελεσμάτων του ψηφιακού θεματολογίου για την Ευρώπη (με χρήση ανάλυσης SWOT)

- Δείκτες για τη μέτρηση της προόδου των παρεμβάσεων σε συγκεκριμένους τομείς όπως ο ψηφιακός γραμματισμός, η ηλεκτρονική ένταξη, η ηλεκτρονική προσβασιμότητα και η πρόοδος της ηλεκτρονικής υγείας⁶⁴,

- Και τέλος να γίνει αξιολόγηση για το ποιες ανάγκες θα ενισχυθούν με ΤΠΕ

Έτσι η Ελλάδα επικαιροποίησε την Εθνική Ψηφιακή της Στρατηγική, δημιούργησε νέα δομή διακυβέρνησης στον τρόπο δράση των ΤΠΕ και ανέπτυξε νέο πλαίσιο δημιουργίας έργων ΤΠΕ. Έτσι πλέον έγινε δυνατή η άντληση των κεφαλαίων για τον ΘΣ2 ύψους σχεδόν δισ. EUR για την περίοδο 2014-2020.⁶⁵

⁶⁴ ΣΛΕΕ αρ.168

⁶⁵ https://www.espa.gr/elibrary/PA_ESPA_2014-2020_220514_ex_ante_conditionalities.pdf

7. Η Εθνική Ψηφιακή Στρατηγική Από την ΓΓΨΠ στο Υπουργείο ΨΠ

Μπορεί όπως αναφέραμε η αιρεσιμότητα 2.1 να απαιτούσε την δημιουργία ενός ενιαίου κειμένου που θα χαράζει την Ψηφιακή Στρατηγική στην Ελλάδα για να συντονίζει τις δράσεις στον τομέα των ΤΠΕ και των Δημοσίων Υπηρεσιών κάτι που πραγματοποιήθηκε τελικά το Δεκέμβριο του 2016 με την έκδοση του κειμένου ΕΘΝΙΚΗ ΨΗΦΙΑΚΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ 2016-2021. (ΓΓΨΠ 2016)

7.1. Ίδρυση της Γενικής Γραμματείας Ψηφιακής Πολιτικής

Τον Μάιο του 2016 είχε ιδρυθεί η απαραίτητη επιτελική δομή με την μορφή Γενικής Γραμματείας Ψηφιακής Πολιτικής (Γ.Γ.Ψ.Π.) ως αυτοτελής Δημόσια Υπηρεσία, που υπάγονταν στον Πρωθυπουργό⁶⁶ που θα ήταν υπεύθυνη όχι μόνο να χαράζει την ΕΨΣ αλλά και εν συνεχεία να είναι αυτή που θα αναλάβει πλέον την υλοποίηση των έργων ΤΠΕ διορθώνοντας έτσι δύο βασικά λάθη που προαναφέραμε. Τα οριζόντια έργα θα είναι προς όφελος ολόκληρου του δημοσίου τομέα συμπεριλαμβανομένου και του τμήματος Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης με το σχεδιασμό των πολιτικών κατευθύνσεων και το συντονισμό των επιχειρησιακών δράσεων με βάση τους κανόνες που η νέα Εθνική Ψηφιακή Στρατηγική και ιδιαίτερα του νέου τρόπου υλοποίησης έργων ΤΠΕ, των ευρυζωνικών υποδομών, και την Ψηφιακή Ενιαία Αγορά.

7.1.1. Αρμοδιότητες της ΓΓΨΠ

Στις αρμοδιότητες της ΓΓΨΠ είναι και ο συντονισμός των σχετικών δράσεων για τις ΤΠΕ της προγραμματικής περιόδου 2014-2020 με συμμετοχή στις επιτροπές με δικαίωμα ψήφου ενώ παράλληλα μπορεί να εκτελεί και ως δικαιούχος πράξεις και έργα. Επιπλέον, τα σχήματα αυτά είχαν ως κεντρικό σημείο αναφοράς μόνο τα συγχρηματοδοτούμενα έργα και όχι την ουσιαστική χάραξη και εφαρμογή κεντρικής στρατηγικής και δράσεων κάτι που επιλύει η ΓΓΨΠ. Έτσι πλέον μπορεί να γίνεται και οριζόντιος έλεγχος δράσεων πέραν του κάθετου ελέγχου που είχαν οι δράσεις των ΤΠΕ

⁶⁶ ν.4389/2016 (άρθρα 159-169)

μόνο για τα υπουργεία τους στα πλαίσια καθορισμού της ΕΨΣ στα πεδία των υποδομών, της εκπαίδευσης, της επιμόρφωσης και της χρήσης ΤΠΕ. Ειδικά σε τομείς όπως η ασφάλεια δεδομένων αλλά και την διαλειτουργικότητα των μητρώων κάθε φορέα (πρότυπα οργάνωσης, διασύνδεσης, διαλειτουργικότητας, εφαρμογών και αυθεντικοποίησης πρόσβασης, προστασίας προσωπικών δεδομένων) αλλά και ως Εθνική Αρχή με αρμοδιότητες στο Διαδίκτυο και τις ΤΠΕ (εκπροσώπηση, πρόσβαση, ανάπτυξη εθνικού συστήματος ονομάτων χώρου – DNS). Επίσης έχει καθήκοντα δράσης ως Ενδιάμεσος Φορέας κρατικών ενισχύσεων, ειδικών χρηματοδοτικών εργαλείων και υλοποίησης έργων ΤΠΕ δηλαδή αποτελούσε την επιτελική δομή για πόρους που προέρχονται από διαρθρωτικά ταμεία και άλλες πηγές χρηματοδότησης της ΕΕ. Είναι υπεύθυνη ανάπτυξης εφαρμογών και ΟΠΣ και έργων ΤΠΕ καθορίζοντας όλη την διαδικασία υλοποίησης για τους φορείς ενώ ήταν Εθνική Αρχή Πιστοποίησης Δημοσίου ενώ εκτελεί ενιαία διαπραγματεύσεις και αγορά του εξοπλισμού για το δημόσιο και θα συνεργάζεται με την Ενιαία Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Συμβάσεων (ΕΑΑΔΗΣΥ) ενώ θα σχεδιάζε και θα υλοποιούσε τις δράσεις για τις Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνιών στην κοινωνία. Τέλος ένα σημαντικό κομμάτι της ΓΓΨΠ είναι η αποτίμηση της ΕΨΣ καθώς είναι υπεύθυνη να αποτιμά κάθε χρόνο την ΕΨΣ και να την αναμορφώνει αν κρίνεται αναγκαίο. Επίσης θα πρέπει να διατηρεί στατιστικά δεδομένα σχετικά με συστήματα ΤΠΕ, ελέγχει τον τρόπο χρήσης έργων ψηφιακής πολιτικής σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα, ελέγχει την ηλεκτρονική προσβασιμότητα προς ΑΜΕΑ⁶⁷ ενώ συνεργάζεται με την Συνομοσπονδία Ατόμων με Αναπηρία (Ε.Σ.Α.με.Α.) για προβλήματα στον τρόπο χρήσης ηλεκτρονικών υπηρεσιών αλλά και τον βαθμό προσβασιμότητας των πολιτών σε έργα ηλεκτρονικής διακυβέρνησης και ελέγχει τις προδιαγραφές των ψηφιακών έργων ΕΣΠΑ για την εφαρμογή των προβλεπόμενων διατάξεων⁶⁸.

7.2. Το Υπουργείο Ψηφιακής Πολιτικής Τηλεπικοινωνιών και Ενημέρωσης

Όμως ακόμα και η ίδρυση της γραμματείας ήταν ένα πρώτο βήμα για την συνολική αντιμετώπιση της Ψηφιακής Πολιτικής στην Ελλάδα που ολοκληρώθηκε

⁶⁷ ν.4074/2012 άρ9

⁶⁸ Παράρτημα Ι - Ενότητα 7 «Προσβασιμότητα», Κ.Υ. 49 και Κ.Π. 27 της Υπουργικής Απόφασης Φ.40.4/1/989 «Κύρωση Πλαισίου Παροχής Υπηρεσιών Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης».

σχετικά πρόσφατα με το Προεδρικό διάταγμα 82 / 10.08.2017 και την ίδρυση του Υπουργείου Ψηφιακής Πολιτικής, Τηλεπικοινωνιών και Ενημέρωσης και πλέον έλαβε υπό την σκέπη του όλες τις εμπλεκόμενες με ζητήματα ΤΠΕ Γραμματείες που προηγουμένως ανήκαν σε διαφορετικά υπουργεία. Έτσι το νέο Υπουργείο εκτός της Γενικής Γραμματείας του έχει την Γενική Γραμματεία Ψηφιακής Πολιτικής όπου πλέον έχει τα καθήκοντα να σχεδιάζει να καθορίζει τις προτεραιότητες και να εγκρίνει τις προτάσεις σε ότι είναι σχετικό με τα έργα ΤΠΕ και ευρύτερα της Ψηφιακής πολιτικής για όλο το Δημόσιο, να διαμορφώνει τα πρότυπα και τις διαδικασίες και να εκτελεί την επίβλεψη των έργων σε όλο το χρονικό διάστημα παραγωγής τους, τη Γενική Γραμματεία Ενημέρωσης και Επικοινωνίας, τη Γενική Γραμματεία Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων και την Ειδική Γραμματέα Επικοινωνιακής Διαχείρισης Κρίσεων και είναι υπεύθυνο για κάθε ζήτημα Ψηφιακής Πολιτικής υλοποίησης, συντονισμού και κάθε άλλου ζητήματος που εμπίπτει στην αρμοδιότητα του⁶⁹.

7.3.Ανάγκη χάραξης Ψηφιακής Στρατηγικής

Πέραν των όσων αναφέραμε στο προηγούμενο κεφάλαιο για τα προβλήματα που υπήρχαν στην υλοποίηση έργων ΤΠΕ στο δημόσιο χώρο όμως χρήματα δαπανήθηκαν που υπερβαίνει τα 7 δις ευρώ σε έργα ΤΠΕ και ηλεκτρονικής διακυβέρνησης αλλά τα αποτελέσματα στον τόσο ευαίσθητο τομέα των νέων τεχνολογιών που άπτονται της οικονομικής και κοινωνικής ζωής ειδικά στα πλαίσια της «Ψηφιακής Επανάστασης» δεν είναι τα αναμενόμενα καθώς υπήρξαν προβλήματα στον σχεδιασμό επανάληψης προμηθειών εφαρμογών πληροφορικής ο συντονισμός που δεν υπήρχε αλλά και το συνολικό όραμα που ποτέ δεν διαμορφώθηκε. Την ίδια στιγμή ένα από τα ισχυρότερα πλεονεκτήματα της Ελλάδας και ούσα εν μέσω μια μεγάλης οικονομικής κρίσης είναι το ανθρώπινο δυναμικό υψηλής εξειδίκευσης στον τομέα των ΤΠΕ καθώς όπως είχαμε αναφέρει αρχικά ο κλάδος είχε υποστεί μια μεγάλη ύφεση κάτι που οδήγησε εκτός αγοράς χιλιάδες εργαζομένους κάτι που όμως σταδιακά αναπληρώνεται και μέσα και από τα ευρωπαϊκά χρηματοδοτικά προγράμματα και κατευθύνσεις φαίνεται να ανακάμπτει αρκεί βέβαια να διορθωθούν και κακώς κείμενα στον χώρο και ιδιαίτερα στο επίπεδο των κρατικών προμηθειών ώστε να επιτευχθούν οι στόχοι της νέας Ψηφιακής Στρατηγικής μέχρι το 2021. Η Εθνική Ψηφιακή Στρατηγική (ΕΨΣ) έτσι,

⁶⁹ <http://mindigital.gr/index.php/homepage-gr/to-ypourgeio>

αποτελεί τον οδικό χάρτη και το πλαίσιο για την ψηφιακή ανάπτυξη της χώρας. Θέτει το όραμα και εξειδικεύει τους τομείς παρέμβασης στους οποίους θα πρέπει να εστιαστεί η προσπάθεια, έτσι ώστε η Ελλάδα, με ορίζοντα το 2021 να ενταχθεί με αξιώσεις στον ευρωπαϊκό ψηφιακό χάρτη αλλά και να λάβει μέρος από τα έσοδα που θα δημιουργηθούν σε ευρωπαϊκό επίπεδο επιτυγχάνοντας έτσι και τους εθνικούς οικονομικούς στόχους. Έτσι η νέα ΕΨΣ απαντά σε ζητήματα όπως ο περιορισμός της σπατάλης σχετικά με έργα ΤΠΕ μέσω διαμοιρασμού και χρήσης ξανά υπαρχουσών λύσεων με υπάρχοντα συστήματα ΤΠΕ, την αλλαγή του τρόπου προμηθειών αλλά και τον καλύτερο τρόπο έλεγχο των δαπανών σε όλη την διάρκεια ζωής του έργου και τέλος να καταστεί το δημόσιο ένας αποτελεσματικός και με ενιαία μορφή πελάτης ΤΠΕ, να δημιουργήσει κοινά μητρώα και να μειώσει τα διοικητικά βάρη. Δεύτερον η ΕΨΣ προσπαθεί με το νέο πλαίσιο παραγωγής έργων να περιορίσει τις αποτυχίες μέσω μείωσης του όγκου των έργων – περισσότερα και μικρότερα σε αντίθεση με τα λίγα και μεγάλα ώστε να υπάρχει καλύτερος και διαρκής έλεγχος, να αυξήσει την συμμετοχή των στελεχών στην υλοποίηση έργων ΤΠΕ, να ελέγχεται η βιωσιμότητα και να υπάρχει ευέλικτη μορφή στην υλοποίηση των έργων. Τέλος η ΕΨΣ θέλει να αναπτύξει την οικονομία με στοχευόμενες πλέον παρεμβάσεις με εμπλοκή και επιπλέον χρηματοδοτικών εργαλείων, να γίνει πιο εξωστρεφές το περιβάλλον υλοποίησης ΤΠΕ έργων, να ανοίξουν τα δεδομένα που όλοι αναγνωρίζουν ότι βοηθούν την οικονομία να ενταχθούν στην υλοποίηση οι ΜΜΕ και να ωθήσει την καινοτομία. Για να γίνει όμως πραγματικότητα η ΕΨΣ θα πρέπει να προωθήσει την ενδυνάμωση της διακυβέρνησης.

7.3.1. ΨΣ, ΤΠΕ και σύνδεση με Οικονομία

Εδώ πρέπει να σημειώσουμε ότι λόγω του χρονικού και οικονομικού περιορισμού έχει γίνει εστίαση σε συγκεκριμένους τομείς που θα δράσουν όμως ως καταλύτης για την ανάκαμψη της ελληνικής οικονομίας, την ενίσχυση της απασχόλησης, την αποτελεσματικότερη και αποδοτικότερη ΔΔ μέσω της ΗΔ, τη βελτίωση της ποιότητας ζωής των πολιτών και τέλος την ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής:

- Την υψηλή διαθεσιμότητα και διείσδυση ευρυζωνικών υπηρεσιών Νέας Γενιάς (όπως όλες οι μελέτες δείχνουν να αποτελούν το έναυσμα για τις σύγχρονες ΤΠΕ).

- Η αξιοποίηση των ΤΠΕ για την υποστήριξη ουσιαστικών δράσεων μεταρρύθμισης. (Πλήρης αλλαγή του τρόπου προμήθειας έργων ΤΠΕ).

- Τον ψηφιακό μετασχηματισμό της οικονομίας με αλλαγή του τρόπου δράσης τόσο στην προσφορά όσο και στην ζήτηση ΤΠΕ.
- την διεθνοποίηση των ελληνικών επιχειρήσεων με βάση τις αρχές της Ενιαίας Ψηφιακής Αγοράς και των ψηφιακών δεξιοτήτων.

7.3.2. Σύνδεση ΨΣ με Ψηφιακό Θεματολόγιο

Επίσης και καθώς ο τομέας της ΗΔ έχει την μεγαλύτερη εμπλοκή με τον τομέα των ΤΠΕ στην ΕΨΣ καθορίζονται επίσης τα δομικά στοιχεία και τα οριζόντια μέτρα που θα πρέπει να πραγματοποιηθούν σύμφωνα με το γενικότερο πλαίσιο προδιαγραφών επικοινωνίας και διαλειτουργικότητας.⁷⁰ Να σημειώσουμε ότι κάθε τμήμα της νέας Εθνική Ψηφιακής Στρατηγικής για τις ΤΠΕ έχει εναρμονιστεί πλήρως με το ευρωπαϊκό Ψηφιακό Θεματολόγιο, ενώ θέτει ως στόχο, την επίτευξη από τη χώρα συγκεκριμένων επιδόσεων σε επιλεγμένους δείκτες του Ψηφιακού Βαθμολογίου και του DESI να αξιολογηθεί η αποδοτικότητα και αποτελεσματικότητα. Εθνικές Στατιστικές Αρχές, σε συνεργασία με την Eurostat, καθώς και άλλες εξειδικευμένες μελέτες και έρευνες έχουν δημιουργήσει τον κάτωθι πίνακα που περιλαμβάνει τους ενδιάμεσους (2019) και τελικούς (2021) ποσοτικούς στόχους, για το σύνολο των δεικτών που αντιστοιχούν στους τομείς παρέμβασης της ΕΨΣ με την ΓΓΨΠ να είναι υπεύθυνη για την συλλογή και επεξεργασία των δεδομένων ενώ παράλληλα θα παρακολουθεί την εξέλιξη τους μέσω λειτουργικής παρακολούθησης προόδου – operational progress monitoring (παρακολούθηση των διαδικαστικών βημάτων με αναφορές ανά εξάμηνο) και αποτίμησης των αποτελεσμάτων – impact assessment (με χρήση δεικτών DESI που θα είναι υπεύθυνη για την διαδικασία αναθεώρησης της Εθνικής Ψηφιακής Στρατηγικής, σε επίπεδο δράσεων (ή σχεδίων δράσεων) και προτεραιοτήτων:

⁷⁰ Βλ. Παράρτημα - 13 κανόνες της ΗΔ

<i>Δείκτες</i>	<i>Περιγραφή δείκτη</i>	<i>Τιμή Βάσης</i>	<i>Έτος Αναφοράς για Τιμή Βάσης</i>	<i>Στόχος για το 2019</i>	<i>Στόχος για το 2021</i>
1c1 NGA Coverage	Households covered by NGA broadband	36.30%	2015	50%	95%
1c2 Subscriptions to Fast BB	Share of fixed broadband subscriptions >= 30 Mbps	4.19%	2015	30%	60%
2a2 Basic Digital Skills	Individuals with basic or above basic digital skills	44%	2015	53%	60%
2b1 ICT Specialists	Persons Employed with ICT Specialist Skills	1.20%	2015	2%	2.50%
3c1 Banking	Individuals who used the Internet to use online banking	13.90%	2015	28%	45%
3c2 Shopping	Individuals who ordered goods or services online	31.70%	2015	40%	50%
4a4 eInvoices	Enterprises sending e-invoices suitable for automatic processing	4.10%	2015	8%	16%
4b2 eCommerce Turnover	Enterprises' total turnover from e-commerce	1.30%	2015	2.50%	8%
5a2 Pre-filled Forms	Amount of data that is pre-filled in Public Services' online forms (Authentic sources Key Enabler indicator of eGovernment benchmark)	8.14%	2015	20%	50%
5a3 Online Service Completion	Share of the steps in a Public Service life event that can be completed online (Online availability sub-indicator for User centricity of the eGovernment benchmark)	53.90%	2015	65%	80%
Abuse of personal information	Individuals experienced abuse of personal information sent on the Internet and/or other privacy violations (L_SECPIF1)	1.15%	2015	1.05%	1%
Security concerns for buying online	Security concerns kept individual from ordering or buying goods or services for private use (L_SBGGOOD)	10.50%	2015	10.25%	10%
Value added of the ICT sector	Measure of the contribution to GDP made by ICT sector (val_add_ict)	4.485B	2013	5B	7B
Business R&D expenditure of the ICT sector	Intramural expenditures on R&D performed within ICT sector, whatever the source of funds (bs_rd_expen_ict)	86.7M	2013	140M	250M

Εικόνα 10: Δείκτες DESI και στόχοι για Ελλάδα⁷¹

⁷¹ Εθνική Ψηφιακή Στρατηγική 2016-2021- Παράρτημα Γ

<http://mindigital.gr/index.php/%CE%BA%CE%B5%CE%AF%CE%BC%CE%B5%CE%BD%CE%B1-%CF%83%CF%84%CF%81%CE%B1%CF%84%CE%B7%CE%B3%CE%B9%CE%BA%CE%AE%CF%82/220-digital-strategy-2016-2021>

8. Η Εθνική Ψηφιακή Στρατηγική

Το Δεκέμβριο του 2016 με την δημιουργία της ΕΨΣ (για την υλοποίηση της Αιρεσιμότητας 2.1 του ΘΣ2 κατά κύριο λόγο αλλά που επηρέαζε και τον ΘΣ11) και με σκοπό να επιλυθούν όλα τα προβλήματα που κατά καιρούς έχουν ανακύψει στον τρόπο υλοποίησης των έργων ΤΠΕ, και έχοντας υπόψη τα όσα απαιτούνταν να προσφέρει αυτή η νέα πολιτική εγκρίθηκαν και οι παρεμβάσεις που εστιάστηκαν σε 7 τομείς, με 28 Προτεραιότητες και 91 Δράσεις, που θα οδηγήσουν την χώρα συντονισμένα στην Ψηφιακή Ανάπτυξη μέσα στο υπάρχον δημοσιονομικό πλαίσιο και με τελικό σκοπό να πετύχουμε τους στόχους του «Ευρώπη 2020».

		Χρηματοδότηση
1. Ανάπτυξη εθνικών υποδομών συνδεσιμότητας νέας γενιάς		
α 1.1	Προτεραιότητα Διαμόρφωση ευνοϊκού περιβάλλοντος για ιδιωτικές επενδύσεις NGA	ΕΠΑΝΕΚ 2a και ΠΑΑ 7.3 ΕΠΑΝΕΚ 2a
α 1.2	Προτεραιότητα Έμπρακτη δημόσια υποστήριξη της επέκτασης των υποδομών NGA	
2. Επιτάχυνση της ψηφιοποίησης της οικονομίας		
α 2.1	Προτεραιότητα Προώθηση της ψηφιοποίησης της λειτουργίας των ΜΜΕ.	ΕΠΑΝΕΚ 3c ΕΠΑΝΕΚ 3c ΕΠΑΝΕΚ 3c ΕΠΑΝΕΚ 3d ΠΕΠ 1b
α 2.2	Προτεραιότητα Ενίσχυση της εξωστρέφειας και του ηλεκτρονικού εμπορίου	
α 2.3	Προτεραιότητα Συνεργασία για τη συμμετοχή στην 4η Βιομηχανική Επανάσταση	
α 2.4	Προτεραιότητα Συντονισμός της εθνικής πολιτικής για την Ενιαία Ψηφιακή Αγορά	
α 2.5	Προτεραιότητα Δράσεις lighthouse	
3. Ωθηση του κλάδου ΤΠΕ για την ανάπτυξη της ψηφιακής οικονομίας και της απασχόλησης		
α 3.1	Προτεραιότητα Εστίαση στην επιχειρηματική αξιοποίηση της καινοτομίας σε ΤΠΕ	Τεχνική Βοήθεια ΕΠΑΝΕΚ 3a
α 3.2	Προτεραιότητα Αξιοποίηση της καινοτομίας ΤΠΕ στους τομείς προτεραιότητας της οικονομίας	
α 3.3	Προτεραιότητα Δημιουργία ευνοϊκού περιβάλλοντος για νεοφυείς επιχειρήσεις ΤΠΕ	
α 3.4	Προτεραιότητα Υποστήριξη εξωστρέφειας θεματικών συνδέσμων & clusters	
α 3.5	Προτεραιότητα Αξιοποίηση της διανοητικής ιδιοκτησίας - Συμμετοχή σε διαδικασίες προτυποποίησης	
4. Ενδυνάμωση του ανθρώπινου δυναμικού με ψηφιακές δεξιότητες		
α 4.1	Προτεραιότητα Υποστήριξη της έρευνας και ανάπτυξης	AvAvΔ 10i

α 4.2	Προτεραιότητα Ενίσχυση ψηφιακών δεξιοτήτων στα σχολεία	ΕΠΑΝΕΚ 2a AvAvΔ 10iii
α 4.3	Προτεραιότητα Έμφαση στη δια βίου μάθηση	
5.Ριζική αναθεώρηση του τρόπου παροχής Ψηφιακών Υπηρεσιών του Δημοσίου		
α 5.1	Προτεραιότητα Ενιαίος σχεδιασμός και Αποτελεσματικό μοντέλο υλοποίησης για τα νέα έργα	ΜΔΤ 2c ΜΔΤ 2c ΜΔΤ 2c ΜΔΤ 2c, ΠΔΕ ΜΔΤ 2c και 11i ΜΔΤ 2c
α 5.2	Προτεραιότητα Αξιοποίηση υποδομών νέφους (Cloud)	
α 5.3	Προτεραιότητα Ανάπτυξη δομικών στοιχείων των Ψηφιακών Υπηρεσιών του Δημοσίου	
α 5.4	Προτεραιότητα Επιβολή της διαλειτουργικότητας	
α 5.5	Προτεραιότητα Βελτίωση των δημόσιων μητρώων και των ανοικτών δεδομένων	
α 5.6	Προτεραιότητα Ολοκληρωμένες υπηρεσίες προς πολίτες και επιχειρήσεις	
α 5.7	Προτεραιότητα Οριζόντιες λύσεις για οριζόντια προβλήματα	
6.Άρση των αποκλεισμών και διάχυση των ωφελειών της ψηφιακής οικονομίας		
α 6.1	Προτεραιότητα Εστίαση στην άρση του κοινωνικού αποκλεισμού	ΜΔΤ 2c
α 6.2	Προτεραιότητα Ανοικτή διακυβέρνηση	
α 6.3	Προτεραιότητα Ωθηση της χρήσης ψηφιακών υπηρεσιών σε τομείς γενικού ενδιαφέροντος καθώς και σε απομονωμένες περιοχές – κοινωνικές ομάδες.	
7.Ενίσχυση Ασφάλειας και εμπιστοσύνης		
α 7.1	Προτεραιότητα Θεσμοθέτηση και εφαρμογή πολιτικών ασφάλειας και προστασίας της ιδιωτικότητας	ΕΠΑΝΕΚ 2b ΜΔΤ 2c
α 7.2	Προτεραιότητα Υιοθέτηση πιστοποιητικού προστασίας δεδομένων για υπηρεσίες υπολογιστικού νέφους που στεγάζουν υπηρεσίες του δημοσίου.	
α 7.3	Προτεραιότητα Θωράκιση των κρίσιμων συστημάτων της Δημόσιας Διοίκησης	

Εικόνα 11: Χρηματοδότηση ανά τομέα Παρέμβασης⁷²

8.1. Οι τομείς παρέμβασης

Η Εθνική Ψηφιακή Στρατηγική (ΕΨΣ), όπως αποτυπώνεται παραστατικά και στο σχήμα, αποτελεί το στρατηγικό κατευθυντήριο πλαίσιο για όλες τις δράσεις ΤΠΕ στη χώρα κάτω από την ομπρέλα της ΓΓΨΠ που θα εκτελεί την γενικότερη κατεύθυνση

⁷² Στοιχεία από το κείμενο της ΕΨΣ 2016-2021 – Χρηματοδότηση Παρεμβάσεων

πολιτικής σε συνεργασία με τις ηγεσίες των διαφόρων φορέων στην Ελλάδα και τους εκπρόσωπους στο εξωτερικό στους τομείς ευθύνης υλοποίησης έργων ΤΠΕ, τις Ανεξάρτητες και Ρυθμιστικές Αρχές, τους ακαδημαϊκούς φορείς και τις επιχειρήσεις για τους τομείς ανάπτυξης των ΤΠΕ και την ασφάλεια. Τμήμα της αποτελούν:

- το Εθνικό σχέδιο Πρόσβασης Νέας Γενιάς (New Generation Access – NGA Plan που απαιτείται για την υλοποίηση της ΗΔ),
- Τη Στρατηγική και το Σχέδιο Δράσης Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης (ΣΗΔ και ΣΔΗΔ), που εστιάζουν στις ΤΠΕ υπό την οπτική γωνία του μέσου για την ενίσχυση της αποτελεσματικότητας του Δημόσιου Τομέα
- Επιμέρους σχέδια δράσης όπως οι υποχρεώσεις μας στα πλαίσια του Οικονομικού Προγράμματος Στήριξης και άλλων Διεθνών υποχρεώσεων όπως το «Ορίζον 2020»,
- Την συσχέτιση της ΕΨΣ όχι μόνο με τα ΕΠ του νέου ΕΣΠΑ αλλά και των ΠΕΠ
- Την συσχέτιση της ΕΨΣ με την RIS3 όπως είχαμε προαναφέρει\

Έτσι με βάση αυτές τις συσχετίσεις και τις ανάγκες της χώρας όπως μπορούμε να δούμε στην ανάλυση SWOT που έχει αναρτηθεί στο Παράρτημα Γ του κειμένου της Ψηφιακής Στρατηγικής 2016-2021 και αναφέρει τις συνθήκες που επικρατούν στον χώρο των ΤΠΕ στην ελληνική επικράτεια και όπως πιστεύουν ότι θα εξελιχθούν με βάση συζητήσεις με δημόσιους φορείς, stakeholders του κλάδου και τους χρήστες έτσι διαμορφώθηκαν οι 7 τομείς παρέμβασης της νέας ΕΨΣ όπως προείπαμε και λίγο ποιο αναλυτικά είναι οι εξής:

1. Ο πρώτος τομέας παρέμβασης είναι η ανάπτυξη των εθνικών υποδομών σύνδεσης νέας γενιάς με βάση το Εθνικό Σχέδιο Ευρυζωνικής Πρόσβασης Επόμενης Γενιάς (NGA Plan) όπου έχει ζητήσει να φέρει την Ελλάδα στην Ευρώπη των Gigabit όπως αναφέρεται με συνδεσιμότητες των 100Mbps και κάλυψη 5G για όλους και με αφορμή αυτό το πρόγραμμα θα γίνει προσπάθεια δημιουργίας ενός περιβάλλοντος ευνοϊκού στις επενδύσεις από ιδιώτες στα πλαίσια του Ψηφιακού Θεματολογίου με τις δράσεις να αφορούν μειώσεις του κόστους επενδύσεων, να μειωθεί το διοικητικό βάρος, να αυξηθεί η ζήτηση για δίκτυα νέας γενιάς από την οικονομία . Οι δράσεις θα υποστηριχτούν από το κράτος για την εγκατάσταση της υποδομής ειδικά για τις «λευκές περιοχές», το ενισχυμένο αστικό δίκτυο.

2. Ο δεύτερος τομέας παρέμβασης της ΕΨΣ είναι να οδηγήσει τις επιχειρήσεις στην ψηφιακή εποχή ώστε να ωφεληθούν συνολικά από τις εξελίξεις στις ΤΠΕ να γίνει προσφορά και νέων προϊόντων σε νέες αγορές και να αποτελέσει τον καταλύτη της επανεκκίνησης τη ελληνικής οικονομίας με ψηφιοποίηση της λειτουργίας των ΜΜΕ και αναβάθμιση της διαδικτυακής ασφάλειας με οργάνωση περιφερειακών κέντρων στήριξης της ψηφιοποίησης, άνοιγμα σε νέες αγορές μέσω διαδικτύου με ενσωμάτωση της οδηγίας 2014/55/EU περί ηλεκτρονικής τιμολόγησης, και ενσωμάτωση του Internet of Things (IoT), το υπολογιστικό νέφος, τα ευφυή δίκτυα (smart grids) και τα αυτόνομα συστήματα (οχήματα ή ρομποτικά συστήματα) στην ελληνική οικονομία, είναι ιδιαίτερα περιορισμένη στα πλαίσια συντονισμού με την Ενιαία Ψηφιακή Αγορά. Τέλος σημαντικές είναι και οι δράσεις της δημιουργίας κέντρων αριστείας και των πόλεων «lighthouse» σε συνεργασία με την RIS3.

3. Τρίτος τομέας παρέμβασης είναι η γενικότερη προώθηση των ΤΠΕ κλαδικά με σκοπό να αναπτυχθεί η οικονομία αλλά και η απασχόληση και να αναπληρώσει τις απώλειες που είχε από το 2009 με παράλληλη επιστροφή εταιρειών που είχαν αποφανθεί στο εξωτερικό για να καλύψουν ανάγκες ΤΠΕ. Έτσι οι δράσεις Ωθηση του κλάδου ΤΠΕ για την ανάπτυξη της ψηφιακής οικονομίας και της απασχόλησης όπου εδώ θα συμβάλει και ο νέος τρόπος υλοποίησης έργων ΤΠΕ με εστίαση της καινοτομίας στις ΤΠΕ τις νέουφεις επιχειρήσεις τεχνολογίας με στήριξη των clusters, στήριξη των διεθνών εκθέσεων και η εκμετάλλευση της γνώσης στις νέες τεχνολογίες.

4. Ο τέταρτος τομέας της νέας ΨΣ για τις ΤΠΕ είναι η ενδυνάμωση του ανθρώπινου δυναμικού με ψηφιακές δεξιότητες για να καλυφθούν οι θέσεις υψηλής τεχνολογίας αλλά και την ψηφιοποίηση των παραδοσιακών επαγγελμάτων και οικονομικών δραστηριοτήτων. Δράσεις όπως η στήριξη της νέας τεχνολογίας με νέες υποδομές, την στήριξη της διαβίου μάθησης με εκπαίδευση δημοσίων υπαλλήλων και η ενίσχυση των ψηφιακών δεξιοτήτων στα σχολεία.

5. Ένας από τους σημαντικότερους τομείς στην υλοποίηση της ΕΨΣ είναι η αναθεώρηση του τρόπου παροχής Ψηφιακών Υπηρεσιών του Δημοσίου και ιδιαίτερα στους τομείς που αφορούν την ΗΔ του τρόπου αλλαγής υλοποίησης έργων ΤΠΕ που θα αναλύσουμε και πιο κάτω , την δημιουργία της «κυβέρνησης ως πλατφόρμα» την προσέγγιση της «ανοιχτής πλατφόρμας» να γίνει πλήρης αξιοποίηση των υποδομών νέφους (Cloud) με την εξέλιξη του Cloud computing με υλοποίηση του σχεδίου δράσης για την επέκταση του, να αναπτυχθούν τα δομικά στοιχεία με τις οριζόντιες δράσεις της

ΔΔ στα πλαίσια υλοποίησης της ΗΔ (GOV.GR και την υποδομή της διαλειτουργικότητας (Enterprise Service Bus – ESB) με υποδομές ανοιχτού κώδικα , την κοινή e-αυθεντικοποίηση τις ηλεκτρονικές πληρωμές και την διατήρηση του αρχείου ιστοσελίδων του δημοσίου σε συνδυασμό με την ολοκλήρωση του δικτύου (περαιτέρω ανάπτυξη του ΣΥΖΕΥΞΙΣ), την επέκταση της πολιτικής ανοιχτών δεδομένων και την καλύτερη παροχή ηλεκτρονικών υπηρεσιών στο δημόσιο.

6. Στην έκτη δράση της ΨΣ βλέπουμε δράσεις που θα άρουν τους αποκλεισμούς και την διάχυση των ωφελειών της ψηφιακής οικονομίας ώστε όλη η κοινωνία να μπορεί να συμβαδίζει με τις εξελίξεις των νέων τεχνολογιών και έτσι να καταπολεμηθεί το ψηφιακό χάσμα και θα στηριχθεί με συνεργασίες με τοπικούς θεσμούς, ΜΚΟ κοινωνικές εκδηλώσεις , βελτίωση της χρήσης ΤΠΕ από ευπαθείς ομάδες και γυναίκες στα πλαίσια και της ανοιχτής διακυβέρνησης που στηρίζει την συμμετοχή των πολιτών και τέλος η ανάπτυξη υπηρεσιών υγείας.

7. Τελευταίος τομέας της ΕΨΣ είναι η ενίσχυση ασφάλειας και εμπιστοσύνης με ενίσχυση της και ανάπτυξη συνθηκών χρήσης από μεγάλο μέρος του πληθυσμού και την αύξηση της χρήσης του διαδικτύου σε σειρά ηλεκτρονικών συναλλαγών κάτι που θα βοηθήσει η δράση για θεσμοθέτηση και εφαρμογή πολιτικών ασφαλείας αλλά και της προστασίας της ιδιωτικής ζωής και των προσωπικών δεδομένων σε συνεργασία με την Εθνική Αρχή Αντιμετώπισης Ηλεκτρονικών Επιθέσεων (Εθνικό CERT), με τις αρμόδιες Ανεξάρτητες και Ρυθμιστικές Αρχές και τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό για την Ασφάλεια Δικτύων και Πληροφοριών (European Union Agency for Network and Information Security, ENISA) , την προστασία των δεδομένων να ενισχυθεί η ασφάλεια των συστημάτων της ΔΔ και να στηριχθούν εκδηλώσεις τύπου hackathon, penetration testing, ethical hacking και το πρόγραμμα Πανόπτης στα πλαίσια της κυβερνοασφάλειας.

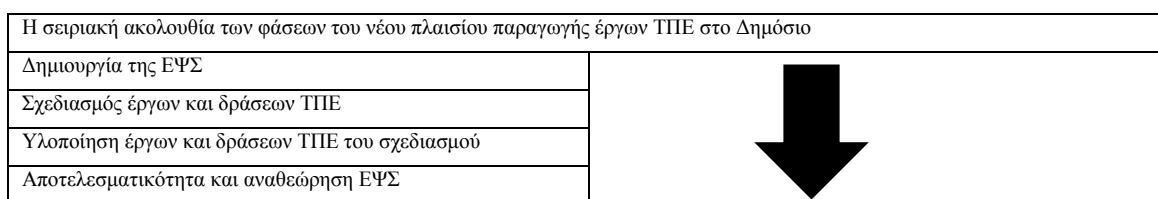
9. Το νέο πλαίσιο παραγωγής έργων ΤΠΕ

Τα προβλήματα που υπήρχαν στον χώρο των έργων ΤΠΕ τις τελευταίες δύο δεκαετίες και το πώς αυτά υλοποιήθηκαν στον χώρο του Δημοσίου όπως αναφέραμε και σε προηγούμενο κεφάλαιο έρχεται να καλύψει η συνολική προσπάθεια που γίνεται με την ΕΨΣ και την ίδρυση τόσο της ΓΓΨΠ όσο και του ΥΨΠΤΕ. Όμως αυτή η προσπάθεια θα ήταν ελλιπής αν δεν είχαμε αλλαγές και στο πλαίσιο της πραγματοποίησης προγραμμάτων με αλλαγή του τρόπου υλοποίησης, την σύνδεση με την ΕΨΣ επομένως τις ανάγκες του δημοσίου, τη σύνδεση με τα χρηματοδοτικά πακέτα αλλά και τέλος την σύνδεση με τους φορείς υλοποίησης και κατ' επέκταση την αγορά εργασίας όπου πλέον θα πρέπει να ενισχυθεί και ο ρόλος των μικρότερων επιχειρήσεων που σημαίνει ότι θα πρέπει να γίνει πιο απλό και γρήγορο στις αποφάσεις του αλλά χωρίς να στερείται την απαραίτητη νομιμοποίηση. Έτσι το Νέο Πλαίσιο για την Παραγωγή έργων ΤΠΕ του Δημοσίου με σκοπό να αντιμετωπίσει τις ελληνικές παθογένειες που αναφέραμε σε προηγούμενο κεφάλαιο σε συνδυασμό με την δημιουργία της στρατηγικής και του ενιαίου εποπτικού οργάνου θα προσπαθήσει να καλύψει το χαμένο χρόνο και ενιαία η ελληνική ΔΔ να αντιμετωπίσει τις νέες τεχνολογικές προκλήσεις. επομένως θα πρέπει να είναι όχι μόνο αποτελεσματικό αλλά να αποδίδει τα μέγιστα τόσο κατά την ενσωμάτωση των νέων τεχνολογιών ανοιχτού κώδικα και καλών πρακτικών από άλλες χώρες με δημιουργία προτύπων τευχών και συμβάσεων αλλά να παραδίδει βιώσιμα έργα μικρότερου μεγέθους σε ένα πιο ευέλικτο σχήμα ανάπτυξης, που θα καλύπτουν τις ανάγκες του δημοσίου στο σύνολο τους με την καλύτερη δυνατή αξιοποίηση των δημοσίων πόρων.

9.1.Αλλαγές του νέου πλαισίου

Το νέο πλαίσιο φέρνει αλλαγές στον τρόπο σύλληψης της ιδέας, της πρότασης έργου και της έγκρισης αυτού με την χρήση τυποποιημένων διαδικασιών της προτεραιοποίησης, την απομόνωση από εξωτερικούς δρώντες, την έγκαιρη εμπλοκή φορέων και του εξειδικευμένου προσωπικού, είναι λιγότεροι οι δικαιούχοι αλλά εξοικειωμένοι, εστίαση στα αποτελέσματα, απλοποίηση διοικητικού βάρους και έγκαιρος εντοπισμός αδυναμιών. Εν συνεχεία στο δεύτερο στάδιο από την έγκριση μέχρι την διαγωνιστική διαδικασία με βάση και το πλαίσιο του ν. 4314/2014 μειώνεται ο χρόνος του διαγωνισμού (κίνδυνος απένταξης), εδώ θα εμπλακεί η νέα μορφή

σχεδιασμού με το ενιαίο σύστημα με ειδικούς να είναι υπεύθυνοι για τον διοικητικό κομμάτι των έργων. Εδώ θα πρέπει να αναφέρουμε ότι λόγω έλλειψης εμπειρίας έχει ζητηθεί και η βοήθεια από το TAIEX REGIO Peer to Peer Assistance με ενεργοποίηση workshop στην Ελλάδα για θέματα προμηθειών ΤΠΕ. Μετά είναι το ζήτημα από το στάδιο του διαγωνισμού μέχρι την συμβασιοποίηση με μείωση του χρόνου διαδικασιών, αντιμετώπισης της έλλειψης προγραμματισμού με ομαδοποίηση των απαιτήσεων, τις προθεσμίες, τις προδιαγραφές την συνεργασία με την ΕΑΑΔΗΣΥ. Από την συμβασιοποίηση πάμε στην υλοποίηση όπου εδώ το νέο πλαίσιο έχει μεταβεί στον Ενιαίο Σχεδιασμό και το νέο μοντέλο διοίκησης με την συγκρότηση των IPTs και την δέσμευση των φορέων. Τέλος από την υλοποίηση μεταβαίνουμε στην λειτουργία με την ενσωμάτωσή τους στο λειτουργικό περιβάλλον του δημοσίου όπου πρέπει να προετοιμαστούν οι φορείς με την ανάληψη ιδιοκτησίας, και την βιωσιμότητα των συστημάτων με τον κεντρικό έλεγχο να έχει η ΓΓΨΠ.

Εικόνα 12: Φάσεις υλοποίησης νέου πλαισίου έργων ΤΠΕ⁷³

9.2.Υλοποίηση έργων ΤΠΕ, Φορείς Πολιτικής και ΕΣΠΑ

Ο κυρίαρχος χρηματοδοτικός πάροχος των προγραμμάτων ψηφιακής πολιτικής δεν είναι άλλος από το ΕΣΠΑ 2014-2020 και των εγκεκριμένων ΕΠ και εφόσον η ΓΓΨΠ⁷⁴ είναι αυτή που πραγματοποιεί ελέγχους ως προς την εφαρμογή των τεχνικών προδιαγραφών ηλεκτρονικής προσβασιμότητας στα ψηφιακά έργα του Δημοσίου και στα ψηφιακά έργα των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων πιστοποιώντας το τηρούμενο επίπεδο ηλεκτρονικής προσβασιμότητας των υπηρεσιών και εφαρμογών ηλεκτρονικής διακυβέρνησης σημαίνει ότι το Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου των ΕΠ 2014 – 2020 συνίσταται στο σχεδιασμό και την εξειδίκευση του περιεχομένου των δράσεων που θα προκηρυχθούν και θα υλοποιηθούν, στο πλαίσιο της γενικότερης περιγραφής που

⁷³ Από το κείμενο της ΕΨΣ 2016-2021, Παράρτημα Β, κεφάλαιο 3

⁷⁴ ν. 4389/2016, άρθρο 160, ως υπερκείμενου φορέα πολιτικής

περιλαμβάνεται στα εγκεκριμένα ΕΠ από τους φορείς πολιτικής μετά από την προτεραιοποίηση που θα έχει γίνει από την ΕΨΣ και ειδικότερα την ΓΓΨΠ. Μάλιστα η ΕΥΣΣΑ με την χρήση εγκυκλίου⁷⁵ έχει αναφέρει τον τρόπο που θα γίνεται η συνεργασία Φορέων Πολιτικής και Διαχειριστικών Αρχών. Έτσι σύμφωνα με τα θεσμοθετημένα μέτρα οι ΦΠ με τις επιτελικές δομές των ΕΠ θα συνεργάζονται με την Γραμματεία με σκοπό την καλύτερη απόδοση των προς υλοποίηση έργων ώστε να δράσει το αποτέλεσμα πολλαπλασιαστικά για την οικονομία, με βάση δομημένο τρόπο εμπλοκής. Έτσι όταν ένας φορέας πολιτικής θέλει να υλοποιήσει ένα έργο ΤΠΕ θα καλείται πριν την υποβολή στην ΔΑ της πρότασης του να έχει λάβει το τελικό θετικό σήμα από την ΓΓΨΠ. Εδώ ανοίγοντας μια παρένθεση θα πρέπει να αναφέρουμε ότι έγκριση ενός έργου από την ΓΓΨΠ γίνεται στους τομείς που έχει δικαιοδοσία δηλαδή εξαιρούνται τα έργα και τα υποέργα τους για τα οποία υπάρχει νομική δέσμευση (υπογεγραμμένη σύμβαση). Επίσης οι προτάσεις για τις οποίες υπάρχει δέσμευση υλοποίησης της κυβέρνησης, υποβάλλονται στη ΓΓΨΠ μόνο όμως για εξειδίκευση στα πλαίσια της ΕΨΣ χωρίς να υπόκεινται στη διαδικασία της προτεραιοποίησης. Πίσω στην κανονική διαδικασία και καθώς με το νέο σύστημα παραγωγής έχουμε πλέον ενιαίο σχεδιασμό και κατόπιν μετά από την συνεργασία των εμπλεκόμενων φορέων εκδίδονται οι εκδόσεις προσκλήσεως ένταξης. Έτσι πλέον με το «Νέο Πλαίσιο για την Παραγωγή έργων ΤΠΕ» έχουμε περάσει στα πλαίσια του ενιαίου σχεδιασμού όπου με την ύπαρξη διαδοχικών κύκλων προσκλήσεων ανά εξάμηνο με οδηγίες από την ΓΓΨΠ στα πλαίσια της υλοποίησης της στρατηγικής μέσω των δράσεων που έχουν ανακοινωθεί που είναι συμβατές με την χρηματοδότηση και αυτοί οι κύκλοι θα έχουν την υποβολή προτάσεων, την νέου τύπου αξιολόγηση, το νέο σύστημα προτεραιοποίησης, σε συνδυασμό επικαλύψεων και επαναλήψεων, ο διαμοιρασμός και η επαναχρησιμοποίηση λύσεων (με εκτεταμένη χρήση datacenters, cloud), η αντικειμενική κοστολόγηση των σχετικών προτάσεων και ο έλεγχος των δαπανών, η διασφάλιση της διαλειτουργικότητας των τελικών συστημάτων, η σύνδεση των ΤΠΕ με δράσεις απλούστευσης διαδικασιών και μεταρρύθμισης και η βέλτιστη αξιοποίηση των διαθέσιμων ψηφιακών πόρων του Δημοσίου με τις απαραίτητες εγκρίσεις κατόπιν αναλυτικών σχεδιάσεων θα εξειδικεύονται σε φάσεις όπως προβλέπει και η δράση 5.1.1 της ΕΨΣ και έτσι όποιος θέλει να δημιουργήσει ένα έργο ΤΠΕ στο δημόσιο θα μπορεί με έναν ενιαίο και εύκολο τρόπο να λάβει την μέγιστη ικανοποίηση των αναγκών με

⁷⁵ Αρ. πρωτ. 32030 / ΕΥΣΣΑ 798/20-3-2015

σκοπό να παραμένει στην αιχμή της τεχνολογίας και των εξελίξεων διαμέσου των αναθεωρήσεων της ίδιας της Στρατηγικής από την ΓΓΨΠ.

9.2.1. Φάσεις υλοποίησης έργων ΤΠΕ

Έτσι σε πρώτη φάση η ΓΓΨΠ ανοίγει κύκλο προσκλήσεων και μετά από συντονισμό των υπουργείων οι ΦΠ υποβάλουν τις εξειδικευμένες προτάσεις. Εν συνεχεία θα γίνει αξιολόγηση και προτεραιοποίηση με σκοπό να καλύπτουν τις απαιτήσεις του Ενιαίου Σχεδιασμού στα πλαίσια της ΕΨΣ μετά από συντονισμό πλέον με τις ΔΑ για να εξειδικεύσουν τα ΕΠ μετά από την ηλεκτρονική αποστολή των δεδομένων των έργων. Κατόπιν στην Τρίτη φάση θα γίνει αξιολόγηση των ΦΠ για το αν μπορούν να υλοποιήσουν το έργο που ζήτησαν μέχρι τέλους (εδώ η ΓΓΨΠ έχει τον δύσκολο ρόλο της τεχνικής υποστήριξης –οδηγίες, πρότυπα, κατευθύνσεις). Στο τελευταίο στάδιο ή φάση γίνεται έλεγχος των δεσμεύσεων του ΦΠ για το έργο για όλο το χρονικό διάστημα του κύκλου ζωής με ισχυρότερη την ύπαρξη και της υποστήριξης εν συνεχεία (FoS). Μόνο τότε λαμβάνει έγκριση ένταξης για χρηματοδότηση και υλοποίηση ένα πρόγραμμα. Το σημαντικό πλέον και που διορθώνει λάθη του παρελθόντος πλέον είναι ότι η κάθε πράξη θα πρέπει να είναι συμβατή με την Στρατηγική για την Ψηφιακή Ανάπτυξη (ΕΨΣ) μέσω της ΓΓΨΠ στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων της βάση του ν. 4389/2016 που αφορά την σύσταση της. Στον πίνακα που ακολουθεί μπορούμε να δούμε μια σύντομη αποτύπωση των βημάτων για την παραγωγή ενός έργου ΤΠΕ με βάση το νέο πλαίσιο υλοποίησης ΤΠΕ όπως αυτές έχουν εκδοθεί από το υπουργείο ΨΠ το 2017⁷⁶ πριν από κάθε γύρο προσκλήσεων.

⁷⁶ Οδηγός υποβολής προτάσεων ΤΠΕ των φορέων του Δημοσίου προς τη ΓΓΨΠ, σύμφωνα με το νέο διαδικαστικό πλαίσιο της Εθνικής Ψηφιακής Στρατηγικής (ΕΨΣ)

<http://mindigital.gr/index.php/vivliothiki/odigies>

Συνεργασία ΓΓΨΠ και ΕΠ για δυνατότητες της πρόσκλησης (προϋπολογισμός, δείκτες κ.α.)	
Έκδοση πρόσκλησης από ΓΓΨΠ για υποβολή προτάσεων από ΦΠ για έργα ΤΠΕ (ανάλυση εφικτότητας, προϋπολογισμού) και επανεξέταση έργων μετά από τροποποιήσεις	
Υποβολή (με βάση Παράρτημα Α) της πρότασης μέσω της ηλεκτρονικής φόρμας (βρίσκεται http://mindigital.gr/index.php/vivliothiki/odigies/915-forma-yponolis-protaseon) στην ΓΓΨΠ	
Εξέταση από ΓΓΨΠ των : συμβατότητα με ΕΨΣ, επενδυτικές προτεραιότητες ΕΣΠΑ	
Ομαδοποίηση των προτάσεων , προτεραιοποίηση με βάση εγκεκριμένους δείκτες	
Αποδόμηση προτάσεων για εντοπισμό οριζόντιών ή επαναχρησιμοποιημένων και έλεγχος λειτουργικότητας με άλλα συστήματα ΤΠΕ στο Δημόσιο	
Τεχνική ανάλυση – διαμόρφωση και εξειδίκευση από ΓΓΨΠ – προτεραιοποίηση βάση προϋπολογισμού	
Έγκριση προτάσεων (οι απορριπτόμενες έχουν δικαίωμα επανυποβολής σε νέο κύκλο)	
Πρόταξη στις ΔΑ από ΓΓΨΠ των κρατηθρίων αξιολόγησης και μεθοδολογίας για έγκριση από τις επιτροπές των ΕΠ	
Συνεργασία ΓΓΨΠ με κάθε χρηματοδοτικό φορέα για την κατάλληλη εξασφάλιση χρημάτων	
Ωρίμανση προτάσεων – Παροχή τεχνολογικών προτύπων, διαλειτουργικότητας οδηγίες και μεθοδολογία υλοποίησης	
Υποβολή ΤΔ από τους ΦΠ για έγκριση στην ΓΓΨΠ (υλοποίηση όρων : να συμφωνούν με τις οδηγίες της ΓΓΨΠ, να συγκροτηθούν οι ΟΔΕ, να έχουν γίνει αλλαγές για στήριξη του έργου από ΦΠ για υλοποίηση και εκμετάλλευση)	
Κατάθεση ΤΔ στις ΔΑ για ένταξη σε ΕΠ	
Παροχή από ΓΓΨΠ στοιχείων για υλοποίηση διαγωνισμού	
Περιοδική ενημέρωση πορείας έργου από ΟΔΕ στην ΓΓΨΠ για πρόταση λύσεων	

Εικόνα 13: Παραγωγή έργων ΤΠΕ με το νέο Πλαίσιο

9.2.1.1. Παραδείγματα του νέου πλαισίου

Ο τρόπος δράσης του νέου πλαισίου παραγωγής έργων μπορεί να φανεί πιο καθαρά στην πράξη μέσα από την Πρόσκληση που εξέδωσε το ΥΨΠ και η ΓΓΨΠ για «ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΠΟΒΟΛΗ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ ΓΙΑ ΕΡΓΑ ΚΑΙ ΔΡΑΣΕΙΣ ΤΠΕ ΣΤΗ ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ (ΓΓΨΠ) ΠΡΟΣ ΕΓΚΡΙΣΗ» όπου καθαρά θα υλοποιηθεί με βάση το νέο πρότυπο όπως έχει διαμορφωθεί με βάση τον νόμο ίδρυσης της ΓΓΨΠ και της κατάρτισης της νέας ΕΨΣ. Η πρόσκληση αφορά έργα του τομέα παρέμβασης 5 και απευθύνεται προς όλους τους φορείς ώστε μετά να ακολουθηθεί η διαδικασία που προαναφέραμε. Επίσης χαρακτηριστικά αναφέρονται όχι μόνο οι κατηγορίες των έργων, αλλά και η χρηματοδότηση (όπως ορίζει η ΕΨΣ), το

είδος των έργων (οριζόντια, τομεακά), τον τρόπο υποβολής (ηλεκτρονικά όπως ορίζει το νέο πλαίσιο) αλλά και επίσης ρητώς αναφέρει ότι θα αξιολογηθούν από την ΓΓΨΠ. Από την άλλη πλευρά δηλαδή αυτής των φορέων μπορούμε να αναφέρουμε τις δηλώσεις του Υπουργείου Διοικητικής Ανασυγκρότησης σχετικά με τον τρόπο που θέλει να υλοποιηθούν τα έργα ΤΠΕ που αφορούν την ηλεκτρονική Διακυβέρνηση όπως αναφέρονται στο 7ο κεφάλαιο της εκδοθείσας «ΕΘΝΙΚΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ για τη διοικητική μεταρρύθμιση 2017-2019» όπου αναφέρεται ότι για να υλοποιηθεί αυτή η δράση ανέμενε την πρόσκληση υποβολής προτάσεων έργων και δράσεων Τ.Π.Ε., στο πλαίσιο της Εθνικής Ψηφιακής Στρατηγικής 2016-2021 από την ΓΓΨΠ. Ήδη δηλαδή τα υπουργεία και οι ΦΠ γενικά έχουν ξεκινήσει να συμβαδίζουν μέσα από το νέο πλαίσιο τόσο σχεδιασμού όσο και υλοποίησης των έργων με αντικειμενικό σκοπό την επιτυχή έκβαση του εκσυγχρονισμού του ελληνικού κράτους.

10. Οι καινοτομίες του Νέου Πλαισίου παραγωγής έργων ΤΠΕ

Αυτό που είναι σημαντικό και πρέπει να αναφέρουμε σε αυτό το σημείο είναι οι καινοτομίες που έχει φέρει το Νέο Πλαίσιο υλοποίησης Έργων ΤΠΕ που στο μεγαλύτερο βαθμό έρχονται να καλύψουν κενά του παρελθόντος και να αποτελέσουν το πρώτο ισχυρό βήμα για την βελτίωση τόσο του κράτους όσο και της οικονομίας και της κοινωνίας. Έτσι πίσω από την δημιουργία του νέου πλαισίου που βασίστηκε και στην ίδρυση της ΓΓΨΠ, την ΕΨΣ και αντίστοιχες εμπειρίες έχει ενσωματώσει μια σειρά μεθοδολογιών/καινοτομιών που επιλύουν σειρά ζητημάτων στον χώρο της υλοποίησης και απόσπασης χρηματοδοτικών πόρων και θα ολοκληρώνουν το κύκλο υλοποίησης έργων ΤΠΕ στο Δημόσιο χώρο και αναφέρονται και στην δράση 5.1.3 που ξεκινά από την Χάραξη Εθνικής Ψηφιακής Στρατηγικής, Σχεδιασμός έργων / δράσεων ΤΠΕ, Υλοποίηση έργων και δράσεων ΤΠΕ του σχεδιασμού και τέλος Αποτίμηση εφαρμογής της ΣΨΑ όπου θα γίνει και συζήτηση αν μετά την εφαρμογή της απαιτεί αλλαγές και σε ποια τμήματα της. Καινοτομίες όπως του Ενιαίου Σχεδιασμού (Integrated Planning Process), της Διαδικασίας Προτεραιοποίησης των έργων ΤΠΕ, το νέου τρόπου Εποπτείας, Παρακολούθησης και Έλεγχου των έργων και της εφαρμογής του νέου Μοντέλου Διοίκησης Έργων και του τρόπου εμπλοκής δικαιούχων και φορέων υλοποίησης και τέλος της Εποπτείας και έλεγχου του κύκλου παραγωγής έργων στο Δημόσιο.

10.1. Ενιαίος Σχεδιασμός

Το νέο πλαίσιο παραγωγής έργων ΤΠΕ αλλάζει την μέθοδο από τα έργα «σιλό» στα έργα με ενιαίο σχεδιασμό (Integrated Planning Process) τα οποία βασίζονται σε σχεδιασμό με βάση το “digital by default” για τις υπηρεσίες, την ενσωμάτωση του κανονισμού GDPR⁷⁷ με την εφαρμογή «Privacy by Design and by Default» για την ενίσχυση της ασφάλειας, να γίνει επαναχρησιμοποίηση λύσεων που έχουν εφαρμοστεί αλλού (εδώ χρειάζεται το αποθετήριο), να γίνεται χρηματοδοτικός έλεγχος, μαζική χρήση ανοιχτών προτύπων και ανοιχτών APIs και δημόσιων SDKs, να μικρύνει το μέγεθος των έργων, να γίνει εστίαση στα αποτελέσματα ενώ εκ των προτέρων να

⁷⁷ Κανονισμός REGULATION (EU) 2016/679 <http://www.eugdpr.org/>

υπάρχει η έγκριση βιωσιμότητας ομαδοποίηση και επανασχεδιασμός προτύπων συγκρότηση IPT. Τέλος είναι σημαντικά εδώ να αναφέρουμε ότι η μετάβαση σε τεχνικές υλοποίησης τύπου agile ώστε εγκαίρως όταν ένα έργο δεν μπορεί να ολοκληρωθεί να σταματά που ενσωματώνει ο ενιαίος σχεδιασμός θα πρέπει να ενισχυθεί ώστε να αντιμετωπίσει τα όποια προβλήματα φέρει η νέα αυτή μέθοδος. Η ίδια η ΓΓΨΠ στα πλαίσια της υιοθέτησης της νέας μεθόδου συνεργάζεται τόσο με την ΕΑΑΔΗΣΥ για την κατάρτιση των νέων τευχών και συμβάσεων όσο και με την ΤΑΙΕΧ Peer to Peer για την δημιουργία των τεχνικών προδιαγραφών. Θα πρέπει επίσης όμως να λυθούν οι διαδικασίες κοστολόγησης, να ενημερωθούν οι φορείς, να εκτελεστεί εκπαίδευση του ειδικού προσωπικού και να υπάρχει επαρκής τεχνική υποστήριξη των νέου τύπου ομάδων έργου. Μια γρήγορη αποτίμηση της νέας μεθόδου ευέλικτης μορφή που ακολουθεί ο ενιαίος σχεδιασμός με την παραδοσιακή τύπου «σιλό» και των μειονεκτημάτων που είχε μπορούμε να δούμε στον κάτωθι πίνακα:

Παραδοσιακή Μέθοδος		Ευέλικτη Μέθοδος	
Ολοκληρωμένη λύση		Λειτουργικά πρότυπα	
Γραμμική διαδικασία ανάπτυξης		Σύντομες επαναλήψεις ανεύρεσης λύσης	
Εμπλοκή με συγκεκριμένο πάροχο		Πειραματισμός, βελτίωση και επανακαθορισμός προτύπων σε συνεργασία	
Υποχρεωτική αναγραφή κάθε τεχνικής λεπτομέρειας		Εμπλοκή τελικού χρήστη σε όλη την διαδικασία	

Εικόνα 14: Σύγκριση παραδοσιακής και ευέλικτης μεθόδου⁷⁸

10.2. Διαδικασία Προτεραιοποίησης

Η δεύτερη καινοτομία του νέου πλαισίου είναι η έννοια της προτεραιοποίησης των έργων ΤΠΕ που εφαρμόζεται σε τρία επίπεδα θα γίνεται με αντικειμενική και διαφανή διαδικασία από την οποία, όπως αναλύεται στη συνέχεια, θα ελέγχεται αρχικά η συμβατότητα τους με την Εθνική Ψηφιακή Στρατηγική 2016-2021 και στη συνέχεια θα προκύπτει μοναδική βαθμολογία – προτεραιότητα για την κάθε δράση που θα είναι το τελικό αποτέλεσμα της βαθμολόγησης συγκεκριμένων κριτηρίων. Η τελική επιλογή θα βασίζεται και στον διαθέσιμο προϋπολογισμό. Με το προτεινόμενο σύστημα προβλέπονται ουσιαστικά τρία επίπεδα για την προτεραιοποίηση. Αρχικά εφαρμόζεται

⁷⁸ <https://www.instituteforgovernment.org.uk/sites/default/files/publications/System%20Error.pdf> p.32

ο δείκτης προτεραιότητας (ανάλογα με την βαρύτητα του φορέα), στη συνέχεια γίνεται ταξινόμηση των έργων αναλόγως με την βαρύτητα υλοποίησης των στόχων και την δέσμευση της κυβέρνησης για κάθε στόχο (με την εξαίρεση όσων έργων ανήκουν στις κατηγορίες Δεσμεύσεις της Χώρας και Προτάσεις Υπουργείων, Περιφερειών, Ανεξάρτητων Αρχών και μη εποπτευόμενων φορέων που θα προσκληθούν ξεχωριστά) , που συνδέεται και με τα διαθέσιμα χρήματα.

10.2.1. Ο τύπος προτεραιοποίησης

Τέλος η ΓΓΨΠ εκτελεί ταξινόμηση των προτάσεων και εξάγει την τελική βαθμολογία με βάση τον τύπο:

$P [50%*(DESI*C/Προϋπολογισμός) + 30%*Quantified SWOT + 20%*Πολιτική προτεραιότητα]$

- δείκτες αποτελέσματος DESI(συνδέονται με τον Τομέα Παρέμβασης της ΕΨΣ) επί το εύρος της επίδρασης αυτής (DESI * C) ανά μονάδα προϋπολογισμού, με συντελεστή βαρύτητας 50%,
- ωριμότητα, εφαρμοσιμότητα, βιωσιμότητας (Quantified SWOT Analysis) της δράσης, με συντελεστή βαρύτητας 30%
- πολιτική προτεραιότητα της δράσης, με συντελεστή βαρύτητας 20%

10.3. Νέο πλαίσιο: Εποπτεία, Παρακολούθηση και Έλεγχος

Με βάση τον οργανικό νόμο της ΓΓΨΠ είναι πλέον υπεύθυνη για την εποπτεία, παρακολούθηση και έλεγχο των έργων και δράσεων ΤΠΕ η οποία μπορεί όχι μόνο να εντοπίσει προβλήματα αλλά να προτείνει και λύσεις. Έτσι για να αντιμετωπιστούν τα σημερινά προβλήματα στην υλοποίηση έργων, που πολλές φορές καταλήγουν σε λύσεις σιλό, με μεγαλύτερα την έλλειψη ιδιοκτησίας αλλά και τους λεγόμενους κανόνες εμπλοκής έχει δημιουργηθεί παράλληλα ένα νέο σύστημα διοίκησης με σαφής και διακριτούς ρόλους και ένα νέο πλαίσιο εποπτείας και ελέγχου.

10.3.1. Νέο μοντέλο διοίκησης έργων

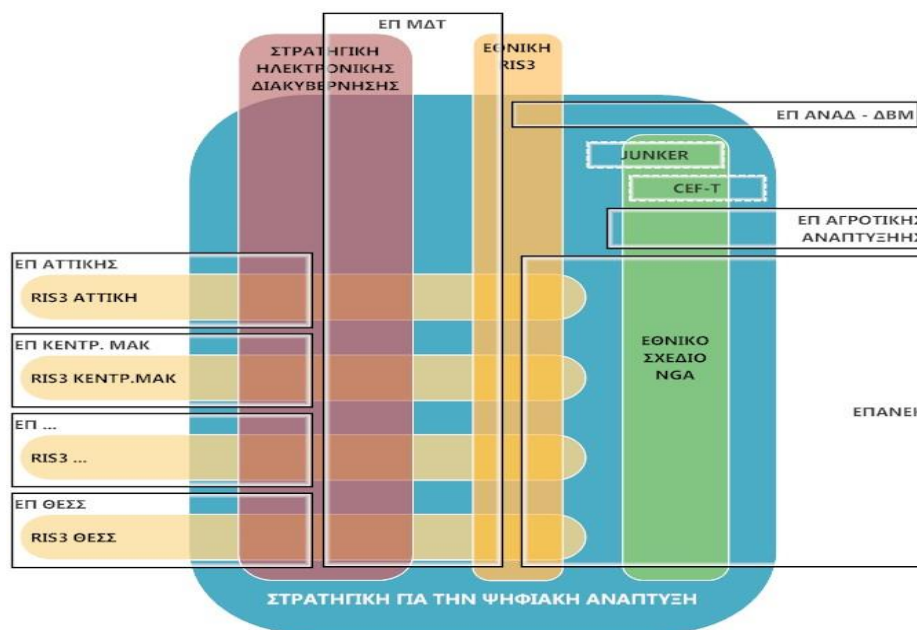
Ακόμα μια καινοτομία του νέου πλαισίου είναι και η αλλαγή του τρόπου διοίκησης και παρακολούθησης πορείας του έργου υιοθετώντας το σύστημα των IPTs (Integrated Project Teams) ενιαίων ομάδων έργου και θα υπάρχει σε κάθε ΦΠ και αποτελεί δέσμευση για να εγκριθεί ένα έργο από την ΓΓΨΠ. Κάθε ομάδα αποτελείται από τον IPT Leader, τον User Representative, τον Project Manager, τον ICT Expert, τον ICT Specialist (εναλλακτικός του ICT Expert), Legal/Contract Expert, τον Financial Expert, τον Support Expert που τον προτείνει η ΓΓΨΠ όταν οι υπηρεσίες που θα χρησιμοποιηθούν είναι κεντρικές-κοινόχρηστες υποδομές του Δημοσίου (“X as a service”). Επίσης με το νέο σχήμα έχει αλλάξει και ο τρόπος εμπλοκής των δικαιούχων με τους φορείς υλοποίησης και έτσι δημιουργούνται δύο σχήματα αναλόγως το αν το έργο αφορά έναν δικαιούχο όπου η ομάδα αποτελείται από τους IPT Leader, User Representative, Project Manager, ICT Expert ή εναλλακτικά ICT Specialist, Legal / Contracting Expert and Financial Expert, και όταν το έργο ανατίθεται σε φορέα υλοποίησης, οπότε δημιουργείται ένα κοινό IPT από τους IPT Leader, User Representative, ICT Specialist και από την άλλη πλευρά από τους Project Manager, ICT Expert, Legal / Contracting Expert and και Financial Expert με τον κεντρικό έλεγχο για όλη την υλοποίηση να την έχει ο IPT Leader του δικαιούχου. Επίσης υπάρχουν και άλλες μορφές συγκρότησης IPTs, ανάλογα αν είναι με έναν δικαιούχο, ή περισσότερους.

11. Χρηματοδότηση

Η δυνατότητα χρηματοδότησης των δράσεων Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης αλλά και των ΤΠΕ περνά μέσα από τα ΕΔΕΤ και τα κοινοτικά προγράμματα κατά κύριο λόγο. Έτσι στα νεώτερα χρόνια οι χρηματοδοτικές ανάγκες των ΤΠΕ έλαβαν χρηματοδότηση από τα Επιχειρησιακά Πρόγραμμα «Ψηφιακή Σύγκλιση», και «Διοικητική Μεταρρύθμιση» του ΕΣΠΑ 2007-2013, το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Μεταρρύθμιση του Δημόσιου Τομέα», και «Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία» του ΕΣΠΑ 2014-2020 και λιγότερο από τα υπόλοιπα ΕΠ, τα 13 Περιφερειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα σε συνδυασμό με εθνικούς πόρους όπως το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων, τον Τακτικό προϋπολογισμό αλλά και με νεώτερα πλέον σχήματα όπως οι ΣΔΙΤ, για το τμήμα που εμπλέκεται και ο ιδιωτικός τομέας, ο Αναπτυξιακός Νόμος για τις ΜΜΕ, Ταμείου Συμμετοχών («Fund of Funds»). Το εν λόγω Ταμείο, το οποίο έχει ανακοινωθεί από το Υπουργείο Οικονομίας και Ανάπτυξης, περιλαμβάνει υπο-ταμεία (ένα για τον καθένα από τους τομείς-πυλώνες της οικονομίας στους οποίους συμπεριλαμβάνονται και οι ΤΠΕ), που θα απευθύνονται σε νεοφυείς επιχειρήσεις σε διάφορες φάσεις ανάπτυξης. Διαχειριστής του ανωτέρω Ταμείου θα είναι το Ευρωπαϊκό Επενδυτικό Ταμείο (EIF), η συμμετοχική εισφορά σε μετοχικό κεφάλαιο (equity crowdfunding), Η δράση της Γενικής Γραμματείας Έρευνας και Τεχνολογίας (ΓΓΕΤ), «Ερευνώ-Δημιουργώ-Καινοτομώ», που έχει προδημοσιευτεί , προβλέπει δημόσια δαπάνη 52 εκ. ευρώ για το θεματικό τομέα ΤΠΕ, με διάρκεια υλοποίησης των έργων έως 36 μήνες⁷⁹ καθώς και τα επιπλέον προγράμματα από την Ευρώπη όπως το Πρόγραμμα Juncker και το Ορίζοντας 2020, Η Διευκόλυνση Συνδέοντας την Ευρώπη/CEF-T (Connecting Europe Facility – Telecom), την Τεχνική Βοήθεια SRSS αλλά και άλλα χρήματα από άλλα διαρθρωτικά ταμεία όπως με το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) (rural) που χρηματοδοτούν έργα που συμπληρώνουν τους δεσμούς που λείπουν από τον ευρωπαϊκό ενεργειακό, μεταφορικό και ψηφιακό κορμό αλλά και νεώτερα εργαλεία όπως ΣΔΙΤ και τον αναπτυξιακό νόμο ενώ πλέον θα μπορεί το ίδιο το δημόσιο να διαμορφώσει φορείς που θα μπορούν να κινηθούν εμπορικά με σκοπό να χρηματοδοτήσει άλλες ανάγκες και δράσεις (π.χ. με την προσφορά λειτουργιών στο G-cloud προς ιδιωτικές επιχειρήσεις).

⁷⁹ <http://www.eyde-etak.gr/central.aspx?sId=119I499I1288I646I491458&JScript=1>

⁸⁰ Τέλος και σε ότι αφορά την κοινοτική χρηματοδότηση μπορούμε να κάνουμε χρήση και της ρήτηρας ευελιξίας που μπορεί να φτάσει μέχρι και το 10% του συνολικού ποσού του έργου.⁸¹ Έτσι βλέπουμε οι προτεραιότητες των δράσεων της ΕΨΣ να συσχετίζονται και να αντλούν χρηματικούς πόρους από διάφορα ταμεία κάτι που δύσκολα θα μπορούσε να γίνει στο παρελθόν καθώς δεν υπήρχε το συντονιστικό εργαλείο και η γενική θεώρηση για την πορεία της ψηφιακής οικονομίας και έτσι πλέον αποφεύγουμε την σπατάλη αλλά και μεγιστοποιούμε όχι μόνο το αποτέλεσμα αλλά και αποφεύγουμε να μείνουν αδιάθετοι πόροι οι οποίοι όπως γίνονταν παλιότερα προς την λήξη της προγραμματικής περιόδου «έτρεχαν» να τις εξαντλήσουν χωρίς να γίνεται ποτέ έλεγχος για την χρησιμότητα των έργων με αποτέλεσμα να υπάρχει ανάγκη να χρηματοδοτηθούν από το επόμενο κοινοτικό πρόγραμμα (phasing) που όμως συνήθως οδηγεί σε δυσάρεστα αποτελέσματα όπως δείξαμε και πιο πάνω με το υπερβολικό overbooking του νέου ΕΣΠΑ και επομένως να απενταχθούν πολλά έργα.

Εικόνα 15: Σύνδεση των Χρηματοδοτικών Εργαλείων με την ΕΨΣ⁸²

⁸⁰ <https://www.espa.gr/el/Pages/staticEUfunding.aspx>

⁸¹ Το άρθρο 34 του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006 προνοεί ότι τα ταμεία ΕΤΠΑ και ΕΚΤ μπορούν να χρηματοδοτούν, κατά συμπληρωματικό τρόπο και μέχρι 10% της κοινοτικής χρηματοδότησης του κάθε Άξονα Προτεραιότητας, δράσεις που εμπίπτουν στο πεδίο συνδρομής του άλλου Ταμείου εφόσον κρίνονται απόλυτα συμπληρωματικές και απαραίτητες για την ικανοποιητική υλοποίηση του έργου (ρήτρα ευελιξίας).

⁸² Πίνακας από Εθνική Ψηφιακή Στρατηγική 2016-2021, σελ. 7 παράρτημα Α

12. Ζητήματα με το νέο πλαίσιο ΤΠΕ – Συμπεράσματα

Το γενικότερο συμπέρασμα που κάποιος μπορεί να αποκομίσει από την εξέλιξη στον τρόπο παραγωγής έργων ΤΠΕ στο δημόσιο είναι ότι αν και με σχετική καθυστέρηση και η χώρα μας στρέφει τον τομέα αυτό προς τις διεθνείς εξελίξεις με την αλλαγή του συνολικού τρόπου εκτέλεσης τέτοιων έργων και πλέον συμβατού με τα διεθνή πρότυπα. Η ΕΨΣ, η ίδρυση της ΓΓΨΠ με αυξημένες αρμοδιότητες επί του συνόλου των σταδίων παραγωγής ενός νέου έργου στον τομέα των ΤΠΕ δείχνει ότι η πολιτική ηγεσία είναι δεσμευμένη στον στόχο της βελτίωσης χωρίς όμως αυτό να σημαίνει ότι απλά με την αλλαγή ότι θα πάψου να υφίστανται προβλήματα που και τώρα στρεβλώνουν όχι μόνο το τελικό χρήστη που είναι ο πολίτης που περιμένει να απολαύσει τις υπηρεσίες αλλά και την αγορά που με την χρήση των έργων «σιλό» που δυστυχώς δημιουργούσε η μέθοδος waterfall που ουσιαστικά μετέτρεψαν την αγορά σε ένα πιο στενό κύκλο δρώντων που οι μικροί «παίχτες» δεν μπορούσαν να εκμεταλλευτούν. Κλείνοντας θα ήθελα να σταθούμε σε μια σειρά καινοτομιών αλλά και πολιτικών που θα πρέπει να ολοκληρωθούν ώστε ο τομέας των ΤΠΕ να βρει την πορεία του στην χώρα κάτι που θα βοηθήσει σημαντικά στην οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη.

12.1. Ευέλικτη υλοποίηση, Scrum και προβλήματα

Ένα μεγάλο άλμα του νέου πλαισίου είναι η μετάβαση από το παραδοσιακό μεθοδολογικό πρότυπο Waterfall (σχήμα 2.15) στο σύστημα παραγωγής agile(ευέλικτο) στα πλαίσια του Ενιαίου σχεδιασμού. Μπορεί το παραδοσιακό πρότυπο να είχε καλυμμένο το ζήτημα της νομικής στήριξης (κάτι που είναι κυρίαρχο στην ελληνική ΔΔ και γι αυτό η αλλαγή όπως αναφέραμε απαιτεί πολιτική στήριξη) όμως αυτή η σειριακή μέθοδος παραγωγής έργων είχε μια σειρά αρνητικών τεχνικών που πολλές φορές οδήγησαν σε λάθος παραδοτέα. Έτσι με την λογική ακολουθία των σταδίων, την λεπτομερή καταγραφή του έργου (που όμως πολλές φορές παρατηρούνταν το φαινόμενο άλλοι να δημιουργούν τις προδιαγραφές και άλλοι φορείς να παραλαμβάνουν το έργο χωρίς να τους καλύπτει) δεν μπορούσε όμως να εξελιχθεί με τον τρόπο που το λογισμικό και οι εξελίξεις έτρεχαν με αποτέλεσμα να μην υπάρχει κάλυψη των αρχικών αναγκών κάτι που ενίσχυε και η μη ύπαρξη των κατάλληλων ομάδων παρακολούθησης των έργων. Δηλαδή μια προσήλωση στην διαδικασία και όχι

στο αποτέλεσμα. Αυτά τα ζητήματα που απασχόλησαν την ΕΕ και άλλες αναπτυγμένες χώρες σήμαινε την αναζήτηση νέου προτύπου που τελικά αποφασίστηκε η στροφή να γίνει προς την υιοθέτηση της ευέλικτης (agile) υλοποίησης. Οι τεχνικές της μεθόδου που χρησιμοποιούνται για την ανάπτυξη λογισμικού ουσιαστικά δείχνουν και τον δρόμο στην συνολική υλοποίηση των έργων ΤΠΕ. Τα κυριότερα πλεονεκτήματα της μεθόδου είναι η στενή αλληλεπίδραση των μερών που συμφωνούν να επιτύχουν ένα αποτέλεσμα που μπορεί να γίνει σταδιακά και βασίζεται σε μία επαναληπτική διαδικασία (iterative process), δηλαδή τα προς παράδοση έργα σχεδιάζονται και ξανασχεδιάζονται μέχρι να επιτευχθεί η βέλτιστη λύση. Η μεθοδολογία agile βασίζεται στο λεγόμενο «μανιφέστο της ευέλικτης υλοποίησης» (Beck & Grenning 2001) που βασίζεται σε 12 αρχές. Έτσι πλέον ο παράγοντας άνθρωπος-συμμετέχον είναι το κλειδί στη διαδικασία, η συνεχής αναζήτηση τρόπων για προσαρμογή στις αλλαγές, η υλοποίηση οδηγείται από πραγματικούς παράγοντες, υλοποίηση με λεπτομερή σχέδια στο κοντινό χρονικό διάστημα και λιγότερο αναλυτικά για το μελλοντικό χρόνο, έμφαση στις εμπειρικές διαδικασίες, αποκεντρωμένος τρόπος διοίκησης (οι συμμετέχοντες έχουν δυνατότητα παρέμβασης για τοπικού ζητήματος προβλήματα), στόχος είναι η απλότητα της λύσης και οργάνωση ευέλικτων ομάδων εργασίας. Έτσι δηλαδή ουσιαστικά προλαμβάνουμε προβλήματα εν τη γέννηση τους. Έτσι στην μέθοδο waterfall είχαμε τον έλεγχο πριν την παράδοση και εφόσον είχε ολοκληρωθεί το έργο ενώ στις ευέλικτες μεθόδους έχουμε συνεχή έλεγχο ανά μικρό παραδοτέο. Οι πιο κοινές ευέλικτες μορφές υλοποίησης είναι ο ακραίος προγραμματισμός (Extreme Programming, XP), η ανάπτυξη βάσει χαρακτηριστικών (Feature Driven Development, FDD), η μέθοδος ανάπτυξης δυναμικών συστημάτων (Dynamic Systems Development, DSD) και ιδιαίτερα για την περίπτωση μας το Scrum.

12.1.1. Scrum και IPTs

Το Scrum είναι ένα ευέλικτο πλαίσιο (agile framework) που ουσιαστικά είναι υπεύθυνο για την ανάπτυξη και την συντήρηση πολύπλοκων προϊόντων. (Schwaber & Sutherland 2016) Είναι χαμηλής πολυπλοκότητας, απλό ως προς την κατανόηση και θεμελιώνεται στη θεωρία του εμπειρικού ελέγχου διαδικασιών με την χρήση ολιγομελών ομάδων ανάπτυξης που συνεχώς συναντιούνται για την δημιουργία του τελικού προϊόντος με την χρήση της μεθόδου Sprint(χρονο-περιορισμός με έτοιμη παραδοτέα επαυξητική δομή προϊόντος με σκοπό την επίτευξη ενός στόχου), ενώ η

ομάδα μέσω του αρχηγούς της θα μπορεί να ακυρώνει ένα Sprint εάν ο στόχος του κριθεί παρωχημένος. Έτσι λύνεται ένα μεγάλο πρόβλημα που οι παραδοσιακές μέθοδοι δεν μπορούν παρά μόνο με την παράδοση του τελικού προϊόντος. Έτσι στο Scrum πάντα υπάρχει ένα υπό παράδοση δυνητικό προϊόν. Τέλος να αναφέρουμε ότι το Scrum αποτελείται από τέσσερις δραστηριότητες για επιθεώρηση και προσαρμογή. Σχεδιασμός του Sprint, Καθημερινό Scrum, Επισκόπηση του Sprint, Αναδρομή στο Sprint. Όμως η ευέλικτη μέθοδος υλοποίησης όπως αναφέρουμε φέρνει και νέο τρόπο διοίκησης και ελέγχου πορείας ενός έργου που στην περίπτωση του ελληνικού πλαισίου είναι το πρότυπο των IPTs (Integrated Project Teams) που αναλύσαμε νωρίτερα ώστε να συμβαδίζει με την όλη λογική της νέας μεθόδου.

12.2. Πιθανά προβλήματα

Όπως κάθε μέθοδος έτσι και εδώ φαίνεται ότι έχει τα τρωτά της σημεία τα οποία θα πρέπει να αποκαλυφθούν και να αντιμετωπιστούν. Έτσι πέραν των βασικών προκλήσεων που θα πρέπει να αντιμετωπίσει το νέο πλαίσιο όπως το να αλλάξει ο τρόπος σκέψης και λειτουργίας των δρώντων από όλες τις πλευρές, προϋποθέτει ισχυρή αλληλεπίδραση φορέα και ομάδας υλοποίησης συνεχώς, εξειδικευμένες γνώσεις και ικανότητες (άρα σωστή διαχείριση ανθρωπίνου δυναμικού του δημοσίου) και να επιλύσει τον τρόπο κοστολόγησης των έργων κάτι που είναι καίριο στο τρόπο δράσης της ελληνικής ΔΔ. Πέραν αυτών όμως οι τεχνικές agile πρέπει να επιλύσουν και ζητήματα όπως το ίσως υπερβολικά μικρό διάστημα των δύο εβδομάδων που μεσολαβεί μεταξύ των Sprint, την συνεχή απασχόληση έμπειρου προσωπικού ως επικεφαλής ομάδων με λιγότερο έμπειρο προσωπικό, αφαιρώντας έτσι την δυνατότητα συνεργασίας μεταξύ πολύ εμπείρων ατόμων μεταξύ τους για επαύξηση των αποτελεσμάτων, το ότι οι επιχειρήσεις επιδιώκουν κοστολογημένα προγράμματα, η πολιτική ηγεσία θέλει αναλυτικό σχέδιο για λόγους διαφάνειας και νομικής στήριξης και τέλος πρέπει να λυθεί το πολιτικό ζήτημα της ιεραρχίας και της απόδοσης ικανότητας ευθύνης σε χαμηλότερο επίπεδο.⁸³ Ίσως τελικά τα παραδοτέα προγράμματα δεν θα πρέπει να είναι και τόσο μικρά ή ίσως θα πρέπει οι ευέλικτες μέθοδοι υλοποίησης να πρέπει να απευθύνονται σε ποιο επίπεδο.

⁸³ <https://publications.parliament.uk/pa/cm201012/cmselect/cmpubadm/715/71509.htm>

12.3. Η ψηφιοποίηση στην Ευρώπη και το πλαίσιο παραγωγής ΤΠΕ

Στα πλαίσια της ψηφιοποίησης της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των κρατών μελών πολλές μέθοδοι και πολλά έχουν γίνει για να οδηγήσουν και την χώρα μας προς αυτή την κατεύθυνση έχοντας έτσι την τύχη ότι αν και άργησε να υλοποιήσει πολλές από αυτές τις επιλογές όμως έχει πλέον το πλεονέκτημα να χρησιμοποιήσει δοκιμασμένες λύσεις στα πλαίσια κοινής ψηφιακής αγοράς. Στην Ευρώπη όλο και περισσότερες χώρες επενδύουν πάνω στις πολιτικές του Digital by default και Digital – First στρατηγικές όπου πλέον η ψηφιοποίηση των υπηρεσιών θα γίνεται εξαρχής και έτσι οι πολίτες όχι απλά θα διευκολύνονται με την χρήση τεχνικών της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης αλλά και το κράτος θα μπορεί να προσφέρει υψηλών επιδόσεων υπηρεσίες με οικονομικότερο και αποδοτικότερο τρόπο. Χώρες όπως η Σουηδία κάνουν ένα βήμα πιο πέρα και έτσι με την πολιτική «Εξυπνότερη Σουηδία» θέλουν να περάσουν από την απλή υποβοήθηση της ΔΔ με την χρήση ΤΠΕ και κατόπιν την δημιουργία μιας ολοκληρωμένης πολιτικής ΤΠΕ στην δημιουργία ψηφιακών υπηρεσιών εξαρχής. Και δεν είναι η μόνη καθώς και οι ΗΠΑ με εκθέσεις τους θέλουν να διαλύσουν την τακτική των έργων «σιλό» (Helfrich 2017) όπου εκεί δίνεται πολύ μεγάλη βαρύτητα στην κυβερνοασφάλεια ενώ θέλουν να επανεκκινήσουν την πλατφόρμα apps.gov 2.0 ενώ και η Βρετανία θέλει να περάσει στη λογική digital first με το gov.uk. Μια από τις πρωτοπόρες ευρωπαϊκές χώρες στον τομέα που ξεπέρασαν τα στενά όρια της ψηφιακή πολιτική είναι η Εσθονία με το e-Estonia όπου ουσιαστικά δημιουργούν την πρώτη ψηφιακή χώρα με πολίτες να λαμβάνουν την «υπηκοότητα» μέσω του e-Residency και άλλων πρωτοπόρων τεχνικών όπως i-Voting, e-Tax Board, e-Business, e-Banking κ.α. Απλά με την κινητοποίηση μέσα από σωστό συντονισμό των εγχώριων δυνάμεων και ένα από τα καλύτερα και πιο γνωστά αποτελέσματα είναι η δημιουργία της γνωστής πλατφόρμας επικοινωνιών Skype. Άλλες χώρες όπως η Δανία πηγαίνουν ακόμα ένα βήμα πιο κάτω με την δημιουργία του «ψηφιακού πρέσβη»⁸⁴ όπου ανώτατος κρατικός υπάλληλος είναι υπεύθυνος για συνομιλίες με τις μεγαλύτερες εταιρείες τεχνολογίας για την προώθηση των συμφερόντων της χώρας αλλά και τον εκσυγχρονισμό του κράτους.

⁸⁴ <http://foreignpolicy.com/2017/01/27/denmark-creates-the-worlds-first-ever-digital-ambassador-technology-europe-diplomacy/>

12.3.1. Τελικές σκέψεις

Η Ελλάδα μπορεί να εκμεταλλευτεί ευρωπαϊκές εμπειρίες και πρακτικές που ή ίδια η ΕΕ προσφέρει σε όλα τα μέλη της ελεύθερα⁸⁵ συμπεριλαμβανομένου και του πως μπορεί να βελτιωθεί ο τρόπος υλοποίησης έργων ΤΠΕ⁸⁶ κάτω από το πλαίσιο της δημιουργίας της ΕΨΑ⁸⁷ και σε εφαρμογή της οδηγίας 2014/24/ΕΕ. Αν και ακόμα το νέο πλαίσιο παραγωγής έργων ΤΠΕ δεν έχει δείξει για το αν εκπληρώνει τους στόχους του καθώς μόλις πρόσφατα ξεκίνησαν να βγαίνουν οι προσκλήσεις ενώ ακόμα δεν έχει δημοσιευτεί η πρώτη εξαμηνιαία Αναφορά Λειτουργικής Προόδου εντούτοις ως τελικές σκέψεις μπορούμε να αναφέρουμε ότι η Ελλάδα θα πρέπει να ολοκληρώσει το ταχύτερο δυνατό τις κινήσεις στον τομέα των δράσεων που προβλέπονται στην νέα ΕΨΣ και ιδιαίτερα σε αυτές που αφορούν τον τομέα παρέμβασης 5. Έτσι βαρύτητα θα πρέπει να δοθεί στις δράσεις αυτού του τομέα με την εφαρμογή των οριζόντιων μέτρων αρχικά με τη εκτεταμένη χρήση υπαρχουσών πλατφορμών για πολλαπλές ανάγκες (διαδικασία παραμετροποίησης και κοινών υποδομών) και την μεγαλύτερη χρήση των υποδομών νέφους (Cloud) που αλλάζουν άρδην τον τρόπο παροχής υπηρεσιών ΤΠΕ στους χρήστες είτε πολίτες είτε κρατικούς φορείς. Έτσι με την παράδοση του κρατικού όπως ονομάζεται G-Cloud (Government – Cloud)⁸⁸ που υλοποίησε η ΚτΠ δίνει ένα νέο βαθμό ευελιξίας στις κρατικές υποδομές. Το Υπολογιστικό Σύστημα βασισμένο σε τεχνολογίες Υπολογιστικού Νέφους και Εικονικοποίησης (Cloud Computing και Virtualization), εγκατεστημένο σε ένα νέο Κέντρο Δεδομένων (Data Center) προσφέρει ισχυρή βελτίωση στις κρατικές ΤΠΕ και σταδιακά (αν και δεν γίνεται με τον βαθμό που έπρεπε) το δημόσιο μεταπίπτει στις κεντρικές και κοινόχρηστες υποδομές όπου μέχρι στιγμής έχουν μεταπέσει 10 ΟΠΣ Υπουργείων και 30 ΠΣ άλλων φορέων ενώ μόλις πρόσφατα ανακοινώθηκε ότι εντάσσεται και το πρόγραμμα Διαύγεια. Όμως για να

⁸⁵ <https://joinup.ec.europa.eu>

⁸⁶ <https://joinup.ec.europa.eu/page/ict>

⁸⁷ <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/news/best-practices-ict-procurement-based-standards-order-promote-efficiency-and-reduce-lock-2-year>

⁸⁸

http://www.gcloud.ktpae.gr/wps/portal/gcloud/startpage!/ut/p/z1/04_Sj9CPykssy0xPLMnMz0vMAfIjo8z_izfy9DTwtLQx8DUKDTQ0cLf2c_c0tjIwMvM30wwkpiAJKG-AAjgb6XoQUAF1gVOTr7JuuH1WQWJKhm5mXlq8f4a7rnJNfmgK0PgpsgJeli6uhs7uBr0VikImBo5eHi6Ovi7eBUYgZVAEeGwpyI6p80oI9Acu6-94!/dz/d5/L2dBISEvZ0FBIS9nQSEh/

μπορέσει να εκμεταλλευτεί πλήρως αυτό το μεγάλο έργο και να εξοικονομηθούν ισχυροί πόροι θα πρέπει να καταρτίσει ένα ολοκληρωμένο σχέδιο για εγκατάσταση όλων των ΟΠΣ ακόμα και των ΟΤΑ, να δημιουργηθούν τα απαραίτητα δομικά στοιχεία της ΗΔ όπως GOV.GR, υποδομή διαλειτουργικότητας- ESB, την κοινή e-αυθεντικοποίηση⁸⁹, με ανοιχτά δεδομένα (data.gov.gr και geodata.gov.gr με τελικό στόχο την OGP), που παρέχεται μέσω της ΓΓΠΣ και το TaxisNet σε συνδυασμό με επέκταση των ψηφιακών υπογραφών⁹⁰, το ΣΥΖΕΥΞΙΣ II, ηλεκτρονικές πληρωμές κ.α. Επίσης θα πρέπει επιβληθεί το κοινό πρότυπο διαλειτουργικότητας μεταξύ νέων αλλά και υπαρχουσών υποδομών (ανοιχτά πρότυπα) όπου πλέον η ΓΓΨΠ θα διατηρεί το μητρώο των μητρώων και των κεντρικών υποδομών ενώ θα πρέπει να προωθηθεί η δημιουργία εφαρμογών ανοιχτού κώδικα όπου είναι εφικτό και τέλος η Ελλάδα με την εκμετάλλευση του νέου πλαισίου παραγωγής έργων ΤΠΕ και την ΕΨΣ να περάσει στις υπηρεσίες Digital-by-default ή αλλιώς του δικού του Digital-first.

⁸⁹ Σε συνεργασία με τον κανονισμό 910/2014/EU (eIDAS)

⁹⁰ <http://aped.gov.gr/>

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ARX 2013, 'How to Calculate the Return on Investment (ROI) on a Digital Signature Solution', ARX , ARX , San Francisco.

Beal, 2017, *www.webopedia.com*, viewed 2017, <https://www.webopedia.com/TERM/I/information_silo.html>.

Beck, K & Grenning, JEA 2001, *http://agilemanifesto.org/*, viewed Οκτώβριος 2017, <<http://agilemanifesto.org/iso/en/principles.html>>.

Daintith, J 2009, "IT", *A Dictionary of physics*, 6th edn, Oxford University Press.

EITO(European IT Observatory) 9/2017, 'Η Παγκόσμια αγορά ΤΠΕ', BITKOM Research GmbH, IDC;EITO Task Force.

European Commission 2016, *https://europa.eu/european-union/index_en*, viewed 29 Οκτώβριος 2017, <http://europa.eu/rapid/press-release_IP-16-1407_en.htm>, Press release.

EUROPEAN COMMISSION 2017, 'DESI 2017 Methodological note', Directorate-General for Communications Networks, Content and Technology, EUROPEAN COMMISSION, Digital Single Market, Brussel.

European Commission 2017, *https://europa.eu/european-union/index_el*, viewed 29 Οκτώβριος 2017, <https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/white_paper_on_the_future_of_europe_en.pdf>.

Helfrich, 2017, *http://www.nextgov.com*, viewed 2017, <<http://www.nextgov.com/technology-news/tech-insider/2017/02/make-2017-year-digital-first-federal-government/135100/>>.

International Telecommunication Union 2016, 'Measuring the Information Society Report 2016', Ενημερωτική, International Telecommunication Union, 978-92-61-21431-9 (electronic version), International Telecommunication Union, Geneva; Switzerland.

Juncker, J-C 2014, *http://ec.europa.eu/*, viewed 29 Οκτώβριος 2017, <https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/juncker-political-guidelines-speech_el.pdf>.

Klaus , S 2016, *The Fourth Industrial Revolution: what it means, how to respond*, viewed 29 Οκτώβριος 2017, <<https://www.weforum.org/agenda/2016/01/the-fourth-industrial-revolution-what-it-means-and-how-to-respond/>>.

Maciejewski, MEA 2017, *Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο στην υπηρεσία σας*, viewed Οκτώβριος 2017, <http://www.europarl.europa.eu/atyourservice/el/displayFtu.html?ftuId=FTU_5.9.4.html>.

MCSPEDDEN-BROWN, NM-B 2014, 'Contribution of the Internal Market and Consumer Protection to Growth', Economic and Scientific Policy, European Parliament, IP/A/IMCO/2014-04, Brussels.

Schwaber, K & Sutherland, J 2016, <http://www.scrumguides.org>, viewed 2017, <<http://www.scrumguides.org/docs/scrumguide/v2016/2016-Scrum-Guide-Greek.pdf>>.

Tinholt, 2013, 'The Open Data Economy', Capgemini Consulting, Capgemini Group.

Tsakanikas, A & al, E 2014, 'ICT Adoption and Digital Growth', ΙΔΡΥΜΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ & ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ, Αθήνα.

ΓΤΤ 2014, 'ΣΧΕΔΙΟ ΔΡΑΣΗΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΕΡΓΩΝ ΤΠΕ ΓΙΑ ΤΙΣ ΨΗΦΙΑΚΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ & ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ', ΓΤΤ, Υπουργείο Μεταφορών και Δικτύων, Υπουργείο Μεταφορών και Δικτύων, Αθήνα.

ΓΤΨΠ 2016, 'ΕΘΝΙΚΗ ΨΗΦΙΑΚΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ 2016-2021', ΓΤΨΠ, Υπουργείο Ψηφιακής Πολιτικής, Υπουργείο Ψηφιακής Πολιτικής, Αθήνα.

Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης 2014, <http://www.ekt.gr/el>, viewed Οκτώβριος 2017, <http://kainotomia.ekt.gr/issue/2014/94/files/assets/common/downloads/Kainotomia_94.pdf>.

Επιτροπής Παρακολούθησης ΕΠ ΕΣΠΑ 2007-2013 2012, 'ΨΗΦΙΑΚΗ ΣΥΓΚΛΙΣΗ αναθεώρηση «Ε.Π. ΨΣ»', in *ΕΣΠΑ 2007-2013*, 2nd edn, ΕπΠα, Αθήνα.

Ευρωπαϊκή Επιτροπή 2014, 'ΕΘΝΙΚΕΣ/ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΕΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ ΓΙΑ ΕΞΥΠΙΝΗ ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗ (RIS3)', ενημερωτικό, Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Βρυξέλλες.

ΜΑΝΔΡΑΒΕΛΗΣ, 2014, <http://www.kathimerini.gr>, viewed 2017, <<http://www.kathimerini.gr/768560/article/oikonomia/epixeirhseis/prwta8lhths-stis-analhyeis-ergwn-plhroforikh--thlepikoinwniwn-o-ote>>.

ΜΑΝΔΡΑΒΕΛΗΣ, 2017, <http://www.kathimerini.gr>, viewed 2017, <<http://www.kathimerini.gr/901831/article/oikonomia/ellhnikh-oikonomia/anakhsh-4000-ergwn-a3ias-250-ekat-poy-eixan-entaxdei-sto-palio-esp>>.

ΣΕΒ 2014, 'Η ΨΗΦΙΑΚΗ ΕΛΛΑΔΑ: Ο ΔΡΟΜΟΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ', ΣΕΒ, Αθήνα.

ΥΔΜΗΔ 2013, *ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ 2014-2020*, ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗΣ ΚΑΙ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ, Αθήνα.

ΥΔΜΗΔ 2014, ΣΧΕΔΙΟ ΔΡΑΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ 2014-2020, 1st edn, ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗΣ ΚΑΙ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ, Αθήνα.

Χεκίμογλου , Α 2015, <http://www.tovima.gr>, viewed 2017, <<http://www.tovima.gr/finance/article/?aid=709345>>.

ΙΣΤΟΧΩΡΟΙ

<http://europa.eu/> (23 διαδρομές εντός του ιστοχώρου)

<http://opendatabarometer.org/>

<http://www.europarl.europa.eu/portal/el> (3 διαδρομές εντός του ιστοχώρου)

www.publications.europa.eu

www.digital.agenda-data.eu

www.espa.gr (4 διαδρομές εντός του ιστοχώρου)

www.yap.gov.gr

www.ifoq.com

www.ktpae.gr (4 διαδρομές εντός του ιστοχώρου)

www.mindigital.gr (3 διαδρομές εντός του ιστοχώρου)

www.eugdpr.org

www.eyed-etak.gr

www.publications.parliament.uk (2 διαδρομές εντός του ιστοχώρου)

www.joinup.ec.europa.eu (2 διαδρομές εντός του ιστοχώρου)

www.gcloud.ktpae.gr

www.aped.gov.gr

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

1) Στόχοι «Ευρώπη 2020»

Έτσι με την ολοκλήρωση εκείνου του έτους θα πρέπει να έχουν επιτευχθεί οι εξής στόχοι όπως η Επιτροπή τους έχει ομολογήσει:

- 75% του πληθυσμού μεταξύ 20-64 ετών πρέπει να έχει απασχόληση.
- 3% του ΑΕΠ της ΕΕ πρέπει να επενδύεται σε E&A.
- Οι στόχοι του «20/20/20» ως προς το κλίμα/την ενέργεια πρέπει να έχουν επιτευχθεί (περιλαμβανομένης της αύξησης σε 30% του ποσοστού μείωσης των εκπομπών εφόσον οι συνθήκες το επιτρέπουν).
- Το ποσοστό των ατόμων που εγκαταλείπουν πρόωρα την σχολική εκπαίδευση πρέπει να είναι μικρότερο από 10% και τουλάχιστον 40% των νέων πρέπει να έχουν πτυχίο τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.
- Ο αριθμός των ατόμων που κινδυνεύουν από φτώχεια πρέπει να μειωθεί κατά 20 εκατομμύρια.

2) Εμβληματικές πρωτοβουλίες «Ευρώπη 2020»

- «Ένωση καινοτομίας», για τη βελτίωση των συνθηκών-πλαίσιο και της πρόσβασης στη χρηματοδότηση για την έρευνα και καινοτομία ώστε να εξασφαλιστεί ότι οι καινοτόμες ιδέες θα μπορέσουν να μετατραπούν σε προϊόντα και υπηρεσίες που θα δημιουργήσουν ανάπτυξη και θέσεις εργασίας.
- «Νεολαία σε κίνηση», για την ενίσχυση των επιδόσεων των εκπαιδευτικών συστημάτων και τη διευκόλυνση της εισόδου των νέων στην αγορά εργασίας.
- «Ψηφιακό θεματολόγιο για την Ευρώπη», για την επίσπευση της ανάπτυξης των υπηρεσιών πρόσβασης στο Διαδίκτυο υψηλής ταχύτητας και την άντληση οφελών από μια ψηφιακή ενιαία αγορά για νοικοκυριά και επιχειρήσεις.
- «Μια Ευρώπη που χρησιμοποιεί αποτελεσματικά τους πόρους», για την αποσύνδεση της οικονομικής ανάπτυξης από τη χρήση των πόρων, τη στήριξη της μετάβασης σε οικονομία χαμηλών εκπομπών άνθρακα, την αύξηση της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, τον εκσυγχρονισμό του τομέα των μεταφορών και την ενθάρρυνση της ενεργειακής αποδοτικότητας.
- «Μια βιομηχανική πολιτική για την εποχή της παγκοσμιοποίησης», για τη βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος, ιδίως για τις ΜΜΕ, και τη στήριξη της ανάπτυξης μιας ισχυρής και βιώσιμης βιομηχανικής βάσης, ικανής να ασκεί ανταγωνισμό σε παγκόσμιο επίπεδο.
- «Ατζέντα για νέες δεξιότητες και θέσεις εργασίας», για τον εκσυγχρονισμό των αγορών εργασίας και την παροχή δυνατοτήτων στους πολίτες μέσω της δια βίου ανάπτυξης δεξιοτήτων με σκοπό την αύξηση της συμμετοχής στην αγορά εργασίας και την καλύτερη αντιστοίχιση προσφοράς και ζήτησης στην αγορά εργασίας, μεταξύ άλλων και μέσω της κινητικότητας του εργατικού δυναμικού.
- «Ευρωπαϊκή πλατφόρμα για την καταπολέμηση της φτώχειας», για τη διασφάλιση της κοινωνικής και εδαφικής συνοχής, ούτως ώστε να εξαπλωθούν ευρέως τα οφέλη της ανάπτυξης και της απασχόλησης και τα άτομα που ζουν σε συνθήκες φτώχειας και κοινωνικού αποκλεισμού να αποκτήσουν τα μέσα αξιοπρεπούς διαβίωσης και να συμμετάσχουν ενεργά στην κοινωνία.

3) Εμβληματική πρωτοβουλία: «Ψηφιακό Θεματολόγιο για την Ευρώπη»

Ο στόχος είναι να προκύψουν διατηρήσιμα οικονομικά και κοινωνικά οφέλη από μια ενιαία ψηφιακή αγορά βασισμένη

σε ταχεία και υπερταχεία πρόσβαση στο διαδίκτυο και σε διαλειτουργική εφαρμογή,

ευρυζωνική πρόσβαση για όλους μέχρι το 2013,

πρόσβαση για όλους σε πολύ υψηλότερες ταχύτητες στο διαδίκτυο (30 Mbps ή μεγαλύτερες) μέχρι το 2020,

και ποσοστό 50% ή μεγαλύτερο των ευρωπαϊκών νοικοκυριών με συνδρομή σε συνδέσεις του διαδικτύου άνω των 100 Mbps.

Στο επίπεδο της ΕΕ, η Επιτροπή θα εργαστεί με σκοπό:

– Να δημιουργήσει ένα σταθερό νομικό πλαίσιο το οποίο προσελκύει επενδύσεις σε μια ανοικτή και ανταγωνιστική

υποδομή διαδικτύου υψηλής ταχύτητας και στις σχετικές υπηρεσίες.

– Να αναπτύξει μια αποτελεσματική πολιτική ραδιοφάσματος.

– Να διευκολύνει τη χρήση των διαρθρωτικών ταμείων της ΕΕ στην υλοποίηση του εν λόγω προγράμματος.

– Να δημιουργήσει μια πραγματική ενιαία αγορά για επιγραμμικό περιεχόμενο και υπηρεσίες (δηλαδή ασφαλείς και

χωρίς σύνορα δικτυακές υπηρεσίες στην ΕΕ και αγορές ψηφιακού περιεχομένου υψηλού επιπέδου εμπιστοσύνης,

ένα ισορροπημένο κανονιστικό πλαίσιο με σαφή καθεστάτα δικαιωμάτων, προώθηση πολυεδαφικών αδειών,

επαρκή προστασία και αμοιβή για κατόχους δικαιωμάτων και ενεργή στήριξη για την ψηφιοποίηση της πλούσιας

πολιτιστικής κληρονομιάς της Ευρώπης και για τη διαμόρφωση της παγκόσμιας διακυβέρνησης του διαδικτύου.

– Να μεταρρυθμίσει τα ταμεία έρευνας και καινοτομίας και να αυξήσει τη στήριξη στον τομέα των ΤΠΕ ούτως ώστε

να ενισχυθεί η τεχνολογική ισχύς της Ευρώπης σε στρατηγικούς τομείς και να δημιουργηθούν οι προϋποθέσεις για

ΜΜΕ με υψηλό αναπτυξιακό δυναμικό που θα ηγηθούν σε αναδυόμενες αγορές, και να τονωθούν οι καινοτομίες

ΤΠΕ σε όλους τους επιχειρηματικούς τομείς.

– Να προωθηθεί η πρόσβαση στο διαδίκτυο και η υιοθέτησή του από όλους τους ευρωπαίους πολίτες, ιδίως μέσω

ενεργειών στήριξης της ψηφιακής μόρφωσης και προσπελασιμότητας.

Στο εθνικό επίπεδο τα κράτη μέλη θα πρέπει:

– Να χαράξουν επιχειρησιακές στρατηγικές διαδικτύου υψηλής ταχύτητας και να εστιάσουν τη δημόσια

χρηματοδότηση, περιλαμβανομένων των διαρθρωτικών ταμείων, σε τομείς που δεν καλύπτονται από ιδιωτικές

επενδύσεις.

– Να θεσπίσουν νομικό πλαίσιο για το συντονισμό των δημοσίων έργων με στόχο τη μείωση των δαπανών

δημιουργίας δικτύων.

– Να προωθήσουν την ανάπτυξη και χρησιμοποίηση σύγχρονων και προσβάσιμων επιγραμμικών υπηρεσιών (π.χ.

ηλεκτρονική διακυβέρνηση, επιγραμμικές υπηρεσίες υγείας, έξυπνο σπίτι, ψηφιακές δεξιότητες, ασφάλεια).

4) Πεδία δράσης Ψηφιακού Θεματολογίου

Αυτά επιγραμματικά είναι:

- Η υλοποίηση της ενιαίας ψηφιακής αγοράς,
- Η δημιουργία προτύπων των ΤΠΕ,
- Η κυβερνοασφάλεια,
- Η διαδικτυακή πρόσβαση υψηλών και υπερύψηλων συνδέσεων,
- Η στροφή στις τεχνολογίες αιχμής με αυξημένες χρηματοδοτήσεις για καινοτόμες ΤΠΕ,
- Η απόκτηση και χρήση για όλη την κοινωνία ψηφιακών δεξιοτήτων και διαδικτυακών υπηρεσιών,
- Η ενίσχυση των ΤΠΕ που δρουν προς όφελος της Κοινωνίας

5) Έργα υποχρεώσεων του Προγράμματος οικονομικής βοήθειας⁹¹

Θεματική Περιοχή Μνημονίου	Τίτλος Έργου	Εθνική στρατηγική για τις ΤΠΕ
Δημοσιονομική Πολιτική	Έργα του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους (ΓΛΚ): ΟΠΣΔΠ-ΓΛΚ	ΝΑΙ
	Έργα της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων	ΝΑΙ
	Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα Ελεγκτικών Υπηρεσιών - ΟΠΣΕΥ (ELENXIS)	ΝΑΙ
	Υλοποίηση Κεντρικού Κόμβου Διαλειτουργικότητας για την παροχή οικονομικών δεδομένων των ΟΤΑ	ΝΑΙ
	Ηλεκτρονική Συνταγογράφηση	ΝΑΙ
	Λειτουργία Συνταγογράφησης ΕΟΠΥΥ	ΝΑΙ

⁹¹ <http://www.tovima.gr/files/1/2012/03/20/Epitroph%20Plhroforikhhs.pdf>

Θεματική Περιοχή Μνημονίου	Τίτλος Έργου	Εθνική στρατηγική για τις ΤΠΕ
Αποκρατικοποιήσεις	Ψηφιακές Υπηρεσίες Δημόσιας Περιουσίας και Εθνικών Κληροδοτημάτων (Ψ.Υ.ΔΗ.ΠΕ.Ε.Κ.)	ΝΑΙ
Διαρθρωτικές Μεταρρυθμίσεις	Έργο ΓΕΜΗ	ΝΑΙ
	Έργο Single Window	ΝΑΙ
	Ηλεκτρονική κατάθεση δικογράφου στο Πρωτοδικείο Αθηνών	ΝΑΙ
	Υπηρεσίες για Δικηγόρους, Δικαστές, πολίτες- ΔΣΑ	ΝΑΙ
	Μελέτη για την αναμόρφωση του συστήματος συλλογής στατιστικών της δικαιοσύνης	ΝΑΙ
	e-Justice: Ηλεκτρονική παρακολούθηση της πολιτικής, ποινικής και Διοικητικής Διαδικασίας.	ΝΑΙ
	Στατιστικά στοιχεία που θα δημοσιεύονται από το Υπουργείο Δικαιοσύνης ή το Υπουργείο Οικονομικών	ΝΑΙ
	Δείκτες παρακολούθησης για κάθε πρωτοβουλία μεταρρύθμισης στην ιστοσελίδα της κυβέρνησης	Υπό σχεδιασμό
Εκσυγχρονισμός Δημόσιας Διοίκησης	Ψηφιακές Υπηρεσίες Ενιαίας Μισθοδοσίας	ΝΑΙ
	ΕΣΗΔΠ – Εθνικό Σύστημα Ηλεκτρονικών Δημόσιων Προμηθειών	ΝΑΙ
Μεταρρύθμιση Συνταξιοδοτικού συστήματος	Έργα Εποπτευόμενων Φορέων (ΟΑΕΔ, ΙΚΑ, ΕΟΠΠΥ ΟΕΕ, ΟΕΚ κλπ που έχουν υποβάλει έργα κυρίως ΔΜ).	ΝΑΙ
Μεταρρύθμιση συστήματος Υγείας	Ηλεκτρονική Συνταγογράφηση	ΝΑΙ
	Λειτουργία Συνταγογράφησης ΕΟΠΥΥ	ΝΑΙ
	Ενιαίο πληροφοριακό σύστημα υγειονομικής περίθαλψης (ηλεκτρονικό σύστημα υγείας)	Υπό σχεδιασμό
	Έργα Γεν. Γραμματείας Υγείας για την διαχείριση των Υγειονομικών Περιφερειών και των Νοσοκομείων δηλαδή γενικώς της Β-βάθμιας περίθαλψης. (ΟΠΣ νοσοκομείων)	ΝΑΙ
Βελτίωση Επιχειρηματικού Περιβάλλοντος και Ανταγωνισμού	Ηλεκτρονικός κατάλογος των επαγγελματών/ οικονομικών δραστηριοτήτων σχετικά με την εφαρμογή του Νόμου 3919/2011 (Νομοθετικά Κατοχυρωμένα Επαγγέλματα)	Υπό σχεδιασμό
	Έργο ΓΕΜΗ	ΝΑΙ

Θεματική Περιοχή Μνημονίου	Τίτλος Έργου	Εθνική στρατηγική για τις ΤΠΕ
	Έργο Single Window	ΝΑΙ
	Ηλεκτρονική δημοσίευση σχέδιο για μια Επιχειρηματικά Φιλική Ελλάδα	Υπό σχεδιασμό
	Έργα Κτηματολόγιο ΑΕ	ΝΑΙ
	Ψηφιοποίηση υποθηκοφυλακείων	Υπό σχεδιασμό
	Υπηρεσία Μίας Στάσης (One-Stop Shop) για την αδειοδότηση και έγκριση: εγκαταστάσεις ΥΦΑ, αποθήκευσης και μεταφοράς φυσικού αερίου και γραμμές μεταφοράς ηλεκτρισμού.	Υπό σχεδιασμό
	Ηλεκτρονική πρόσβαση σε κατάλογο υφιστάμενης νομοθεσίας και ετήσια έκθεση προόδου για την καλύτερη νομοθέτηση	Υπό σχεδιασμό
	Διαδικτυακό εργαλείο παρακολούθησης των διαδικασιών για την έγκριση των προτάσεων έργων και για την υλοποίηση των δημόσιων έργων	Υπό σχεδιασμό
	Έργο e-ΠΔΕ	ΝΑΙ
e-Justice: Ηλεκτρονική παρακολούθηση της πολιτικής, ποινικής και Διοικητικής Διαδικασίας.	ΝΑΙ	

6) Δομικά στοιχεία για την ΗΔ⁹²

Τα ουσιαστικά δομικά στοιχεία που περιλαμβάνονται στο εγχείρημα της Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης ορίζονται ως εξής

1. Επικοινωνία της Δημόσιας Διοίκησης με τους χρήστες των υπηρεσιών (ηλεκτρονικά, τηλεφωνικά, μέσω ΚΕΠ). Η επικοινωνία αυτή αποτελεί το πρώτιστο σημείο για την πρόσβαση των πολιτών/επιχειρήσεων στις υπηρεσίες Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης.
2. Αυθεντικοποίηση χρηστών. Η χρήση μηχανισμών ηλεκτρονικής ταυτοποίησης και επιβεβαίωσης της ταυτότητας των συναλλασσόμενων με ενιαίο τρόπο σε όλες τις συναλλαγές των πολιτών / επιχειρήσεων με την Δημόσια Διοίκηση αποτελεί σημαντικό παράγοντα της διευκόλυνσης, της απλοποίησης και της ασφάλειας της επικοινωνίας αυτής.
3. Ηλεκτρονικές διαδικτυακές πύλες (portals). Οι ηλεκτρονικές διαδικτυακές πύλες αποτελούν σημεία επικοινωνίας και συναλλαγής των ενδιαφερομένων με την Δημόσια Διοίκηση.
4. Μητρώα. Τα μητρώα αποτελούν βάσεις δεδομένων που περιέχουν πληροφορίες χρήσιμες στους φορείς της Δημόσιας Διοίκησης, αλλά και στους συναλλασσόμενους με αυτή.
5. Τυποποίηση δομών δεδομένων. Η τυποποίηση αυτή θα δώσει τη δυνατότητα στο μέλλον της ύπαρξης στοιχείων στα μητρώα και τις βάσεις δεδομένων που θα περιέχουν κοινού τύπου και ηλεκτρονικής μορφής πληροφορίες, με ταυτόσημη πληροφορία για τα ίδια υποκείμενα.

⁹² : <http://www.opengov.gr/minreform/?p=1632>

19

6. Ασφαλής επικοινωνία και διακίνηση εγγράφων και πληροφοριών. Αυτή η δυνατότητα θα βελτιώσει την παραγωγικότητα των υπηρεσιών του Δημόσιου Τομέα, καθώς και τη δυνατότητα παροχής υπηρεσιών προς τους πολίτες / επιχειρήσεις.

7. Πιστοποιημένη και νομικώς αποδεκτή ανταλλαγή εγγράφων. Η δυνατότητα αυτή επίσης θα βελτιώσει την παραγωγικότητα των υπηρεσιών του Δημόσιου Τομέα, καθώς και τη δυνατότητα παροχής υπηρεσιών προς τους πολίτες / επιχειρήσεις.

8. Ηλεκτρονική αρχειοθέτηση. Η ηλεκτρονική αρχειοθέτηση θα εξαλείψει σε μεγάλο βαθμό την ανάγκη ύπαρξης φυσικών φακέλων και αρχείων, βελτιώνοντας παράλληλα τη δυνατότητα ταχείας εξεύρεσης των αναζητούμενων στοιχείων και εγγράφων και την ασφάλεια διατήρησής τους.

9. Ηλεκτρονικές πληρωμές. Οι πληρωμές αυτού του τύπου θα βελτιώσουν την παραγωγικότητα των αντίστοιχων υπηρεσιών είσπραξης (π.χ. εφορείες και τελωνεία), ενώ θα επιφέρουν βελτίωση και στις παρεχόμενες υπηρεσίες προς τους πολίτες οι οποίοι δεν θα χρειάζεται να προσέρχονται σε τράπεζες, σε οικονομικές εφορείες και δημόσια ταμεία.

10. Διεπαφές διαλειτουργικότητας. Οι διεπαφές αυτές είναι άκρως σημαντικές για την επικοινωνία μεταξύ των υφιστάμενων μητρώων – βάσεων δεδομένων, της βελτίωσης του περιεχομένου των μητρώων αυτών, καθώς και της καλύτερης αξιοποίησης των μητρώων αυτών.

11. Διαχείριση ροών εργασίας. Η βελτίωση της διαχείρισης των ροών εργασίας θα συνδυασθεί με το εγχείρημα της Διοικητικής Μεταρρύθμισης και με την υποστήριξη της τελευταίας από τις δράσεις της Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης.

12. Ενιαία Πολιτική Δημόσιας Πληροφορικής για την τυποποίηση φορμών, διαδικτυακών πυλών, διεπαφών, κ.λπ. Η πολιτική αυτή αποτελεί τον θεμέλιο λίθο για την ανάπτυξη και πραγματοποίηση στο εξής όλων των δράσεων Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, θέτοντας τις βάσεις μίας ομογενοποιημένης και πιο τυποποιημένης προσέγγισης σε όλες τις δράσεις που αναπτύχθηκαν πιο πάνω.

13. Στρατηγική αξιοποίησης των τεχνολογιών του κυβερνητικού υπολογιστικού νέφους (GCloud). Η αξιοποίηση των τεχνολογιών GCloud αποτελεί επίσης σημαντικό στοιχείο του εγχειρήματος της Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης. Η εφαρμογή μίας συνεκτικής και πρακτικής προσέγγισης στον τομέα αυτό θα διευκολύνει την αντιμετώπιση πολλών θεμάτων όπως π.χ. η χρήση datacenters και η ομογενής διαχείριση εφαρμογών γραφείου μέσω της χρήσης virtualdesktopεφαρμογών.

7) Ανάλυση SWOT της ΕΨΣ 2016-2021

ΚΥΡΙΑ ΔΥΝΑΤΑ ΣΗΜΕΙΑ	ΚΥΡΙΕΣ ΑΔΥΝΑΜΙΕΣ
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Εκτεταμένη βασική ευρυζωνική κάλυψη της χώρας, με ικανοποιητική διείσδυση και αυξητική τάση ζήτησης ευρυζωνικών συνδέσεων υψηλότερης ταχύτητας ➤ Εξοκείωση του πληθυσμού με το internet και υψηλή χρήση του (με εξαίρεση το e-banking και το e- 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Σημαντική υστέρηση ευρυζωνικής κάλυψης και διείσδυσης NGA, με περιορισμένες ιδιωτικές επενδύσεις σε NGA ➤ Έλλειψη επιχειρηματικότητας που να εκπορεύεται από τεχνολογικές καινοτομίες στα Πανεπιστήμια και διασύνδεσης με την παραγωγή-επιχειρήσεις ➤ Έλλειψη νέων ιδιωτικών επενδύσεων ➤ Περιορισμένη ενσωμάτωση και αντίληψη της σημασίας των ΤΠΕ στη λειτουργία κυρίως των πολύ μικρών επιχειρήσεων, με πολύ περιορισμένη αξιοποίηση ειδικών στις ΤΠΕ (ICT specialists). ➤ Περιορισμένη αξιοποίηση των ΤΠΕ σε ψηφιακές υπηρεσίες του Δημοσίου (μειωμένη διαλειτουργικότητα, περιορισμένος αριθμός πλήρως ψηφιακών υπηρεσιών του στενού Δημόσιου Τομέα και της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, απουσία ενιαίων σημείων παροχής «ομάδων» υπηρεσιών) ➤ Πολύπλοκο και αναποτελεσματικό σύστημα διαχείρισης και ελέγχου

<p>shopping)</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Υψηλού επιπέδου επιστημονικό δυναμικό σε δεξιότητες πληροφορικής και επικοινωνιών σε ικανό αριθμό ➤ Παρουσία ιδιαίτερα δυναμικών διεθνών επιχειρήσεων του κλάδου των ΤΠΕ με τομέα ευθύνης τη Νοτιοανατολική Ευρώπη ➤ Εμπειρία από την ώσμωση διαρθρωτικών πόρων σε νέους περισσότερο βιώσιμους τρόπους υλοποίησης πράξεων πχ. μέσω Συμπράξεων Δημοσίου Ιδιωτικού Τομέα 	<p>έργων</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Έλλειψη κουλτούρας υιοθέτησης καινοτόμων μεθόδων εργασίας με εργαλεία ΤΠΕ ➤ Πρωταγωνιστικός ρόλος του δημόσιου τομέα στην ανάπτυξη της αγοράς ΤΠΕ ➤ Έλλειψη χρηματοδοτικών εργαλείων για την ανάπτυξη και υποστήριξη πολύ μικρών εταιρειών ΤΠΕ (startups) ➤ Κουλτούρα «σιλό» στο σχεδιασμό και υλοποίηση πολιτικών, ελλείπει συντονισμού και κοινού οράματος ➤ Μεγάλες διαφοροποιήσεις στις ψηφιακές δεξιότητες ιδιαίτερα στις μεγάλες ηλικίες και στα άτομα με χαμηλό επίπεδο εκπαίδευσης ➤ Υπερβολική ρύθμιση αγορών και επαγγελματών ➤ Αναποτελεσματικός Δημόσιος Τομέας που επιβαρύνεται -αλλά και επιβαρύνει τον ιδιωτικό τομέα- διοικητικά και διαδικαστικά λόγω περίπλοκου θεσμικού πλαισίου που διέπεται από καχυποψία.
ΑΠΕΙΛΕΣ	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Αναγνώριση της συμβολής και σημασίας του κλάδου ΤΠΕ στην ανάκαμψη και θεσμοθέτηση του Υπουργείου Ψηφιακής Πολιτικής, Τηλεπικοινωνιών και Ενημέρωσης και της ΓΓΨΠ, ως σταθερού κέντρου χάραξης εθνικής ψηφιακής στρατηγικής και συντονισμού των πολιτικών της Ενιαίας Ψηφιακής Αγοράς ➤ Νέο πλαίσιο για την παραγωγή έργων ΤΠΕ στο Δημόσιο ➤ Αξιολόγηση της βιωσιμότητας των επενδύσεων σε ΤΠΕ ως κριτήριο για την καλύτερη επιλογή των πράξεων ➤ Σταδιακή ανάκαμψη των μακροοικονομικών δεικτών και μετατροπή των πρωτογενών ελλειμμάτων σε πλεόνασμα ➤ Αύξηση της ιδιοκτησίας και λογοδοσίας για την επιτυχή επίτευξη των στόχων των έργων λόγω περιορισμένων εθνικών πόρων και αδυναμίας μεταφοράς στο Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων ➤ Περαιτέρω αξιοποίηση της χρήσης ΤΠΕ στην παραγωγική διαδικασία από τις επιχειρήσεις λόγω της αναγκαιότητας τόνωσης του εξωστρεφούς ανταγωνισμού ➤ Διάθεση πολλαπλών χρηματοδοτικών 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Αυξανόμενη φυγή εξειδικευμένου ανθρώπινου δυναμικού προς το εξωτερικό (brain drain) που καθιστά προβληματική την εξεύρεση και διατήρηση ικανού δυναμικού εξειδικευμένου σε ΤΠΕ ➤ Αρνητικό μακροοικονομικό περιβάλλον και ψυχολογία ύφεσης που οδηγεί σε αναβολή επιχειρηματικών πρωτοβουλιών και επενδύσεων ➤ Αδυναμία του χρηματοπιστωτικού τομέα στην παροχή δανείων προς επιχειρήσεις αλλά και στη συμμετοχή στη χρηματοδότηση των μεγάλων έργων ➤ Περαιτέρω καθυστέρηση στην αναδιοργάνωση της Δημόσιας Διοίκησης προς ένα αποτελεσματικό και "έξυπνο" κράτος ➤ Καθυστέρηση της εισαγωγής του νέου πλαισίου παραγωγής έργων ΤΠΕ στο ελληνικό δημόσιο ➤ Συνέχιση των καθυστερήσεων στην υλοποίηση μεγάλων έργων ΤΠΕ που καταλήγει σε τεχνολογική απαξίωση των αποτελεσμάτων ➤ Χαμηλός βαθμός εξοικείωσης των

<p>εργαλείων σε Ευρωπαϊκό και Διεθνές επίπεδο για τη δημιουργία νέων και καινοτόμων προϊόντων και υπηρεσιών ΤΠΕ</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Σημαντικές δυνατότητες ανάπτυξης των ελληνικών επιχειρήσεων στον σχεδιασμό και ανάπτυξη λογισμικού και υπηρεσιών ΤΠΕ, εξαγωγικού χαρακτήρα ➤ Συνέργειες για μεγέθυνση των αποτελεσμάτων καινοτόμων δράσεων άλλων τομέων πχ. ερευνητικά clusters ➤ Αξιοποίηση νέων τρόπων εκτέλεσης έργων, όπως συμφωνίες πλαίσιο, ΣΔΙΤ και συμβάσεις παραχώρησης ➤ Συγκριτικά χαμηλά ποσοστά αντιληπτού διαδικτυακού κινδύνου και εγκληματικότητας 	<p>επιχειρήσεων και των πολιτών σε ζητήματα ασφάλειας των ΤΠΕ, ιδίως στον τομέα των συναλλαγών</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Υποχρεώσεις και δεσμεύσεις της χώρας που περιορίζουν τα μέσα χάραξης αναπτυξιακής πολιτικής σε ΤΠΕ ➤ Γραφειοκρατικές διαδικασίες που αποτρέπουν την επιχειρηματικότητα ➤ Μη εκσυγχρονισμένο εκπαιδευτικό σύστημα ➤ Συνέχιση της παραγωγής έρευνας σε ακαδημαϊκό περιβάλλον χωρίς μεταφορά της καινοτομίας ΤΠΕ στην πραγματική οικονομία, την κοινωνία και τη διακυβέρνηση
---	---

8) Ηλεκτρονική Φόρμα Υποβολής Προτάσεων⁹³

1. Ταυτότητα Φορέα πρότασης	
2. Περιγραφή πρότασης	
2.1. Δείκτης προτεραιότητας	
2.2. Είδος πρότασης	
2.3. Σκοπός πρότασης	
2.4. Τεχνολογικά συστατικά στα οποία αποδομείται η πρόταση	
2.5. Τα τεχνολογικά απαιτούμενα για να υλοποιηθεί η πρόταση - Enabling Technologies	
2.6. Απαιτήσεις διασύνδεσης με υφιστάμενα συστήματα (από και προς)	
3. Σύνδεση πρότασης με την Εθνική Ψηφιακή Στρατηγική	
3.1. Τομέας παρέμβασης της Εθνικής Ψηφιακής Στρατηγικής	
3.2. Κατηγορία πρότασης έργου	
3.3. Αιτιολόγηση της δέσμευσης της κυβέρνησης	

⁹³ <http://www.mindigital.gr/index.php/vivliothiki/odigies/915-forma-ypovolis-protaseon>

4. Πηγή χρηματοδότησης πρότασης		
5. Σε περίπτωση συγχρηματοδοτούμενου έργου		
5.1. Δυνητικό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα ή Ταμείο		
5.2. Θεματικός στόχος Επιχειρησιακού Προγράμματος		
5.3. Επενδυτική προτεραιότητα Επιχειρησιακού Προγράμματος		
6. Προϋπολογισμός		
6.1. Εκτιμώμενος προϋπολογισμός της πρότασης (συμπεριλαμβανομένου του ΦΠΑ)		
6.2. Μέθοδος κοστολόγησης		
7. Υπεύθυνοι του Φορέα		
7.1. Επιχειρησιακός υπεύθυνος		
7.2. Τεχνικός υπεύθυνος		
8. Φορέας υλοποίησης		
9. Στοιχεία αξιολόγησης		
9.1. Συνεισφορά της πρότασης σε δείκτες αποτελέσματος		
Δείκτης αποτελέσματος	Μονάδα μέτρησης	Μέγεθος επίδρασης
9.2. Ωριμότητα πρότασης		
	0	
9.3. Βιωσιμότητα πρότασης		
	0	
9.4. Εφαρμοσιμότητα πρότασης		
	0	
9.5 Πολιτική προτεραιότητα πρότασης		

Ε.Π.
**ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ
ΔΗΜΟΣΙΟΥ
ΤΟΜΕΑ**

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Εθνική Σχολή Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης (ΕΣΔΔΑ)

Πειραιώς 211, ΤΚ 177 78, Ταύρος

τηλ: 2131306349 , fax: 2131306479

www.ekdd.gr